USMERNENIE
MINISTERSTVA PÔDOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

k nariadeniu vlády SR č. 342/2014 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb

---

Upozornenie: Usmernenie je interpretáciou ustanovení nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. Nezohľadňuje dodatočné interpretácie Európskej komisie k právne záväzným aktom EÚ vykonávaným podľa nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. Usmernenie neopakuje podmienky a požiadavky ustanovené v právne záväzných aktoch EÚ a v nariadení vlády č. 342/2014 Z. z. V prípade sporu zahrňujúceho ustanovenia právne záväzných aktov EÚ uvedených v tomto usmernení, je to v súlade so Zmluvou o fungovaní EÚ, Európsky súdny dvor, ktorý poskytuje konečný výklad platného práva EÚ. Spory zahŕňajúce ustanovenia nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. rozhodujú všeobecné súdy SR a Ústavný súd SR je oprávnený rozhodnúť o ich prípadnom nesúlade s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada SR a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom a so zákonmi.

História verzií:

Číslo	Dátum	Verzia	Stručný popis
943/2015-640	17.03.2015	1.0	Vytvorenie usmernenia k nariadeniu vlády č. 342/2014 Z. z.
1685/2015-640	16.04.2015	2.0	Úprava usmernenia v zmysle nariadenia vlády č. 76/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády č. 342/2014 Z. z. Úprava výkladu usmernenia k § 2 ods. 1, k § 3 ods. 2, k § 8 ods. 3, k § 9 ods. 2 a 4, k § 11 ods. 5 a 6, k § 12 ods. 1
2672/2015-640	31.07.2015	2.1	Úprava výkladu usmernenia k § 3 ods. 5, k § 5 ods. 1 písm. b), k § 6, k § 12 ods. 4, k § 13 ods. 7 a k prílohe č. 1.
3303/2015-640	16.10.2015	2.2	Úprava výkladu usmernenia k § 3 ods. 2, k § 3 ods. 3, k § 7 ods. 3, k § 9 ods. 3, k § 11 ods. 4, k § 14 ods. 6 a ods. 10, k § 16 ods. 4 a ods. 5
1150/2016-640	29.02.2016	3.0	Úprava usmernenia v zmysle nariadenia vlády č. 10/2016 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády č. 342/2014 Z. z. Úprava výkladu usmernenia k § 3 ods. 2, ods. 3 a ods. 5, k § 5 ods. 2, k 16 ods. 5 a k prílohe č. 1.
2699/2016-640	31.07.2016	3.1	Úprava výkladu usmernenia k § 2 ods. 1, k § 3, k § 9 ods. 3, k § 12 ods. 4, k §13 ods. 7, k § 14 ods. 2, k § 14 ods. 9.
3453/2016-640	14.10.2016	3.2	Úprava výkladu usmernenia k § 14 ods. 6a k prílohe č. 1.
3644/2016-640	14.11.2016	3.3	Úprava výkladu usmernenia k § 5 ods. 1, ods. 2, ods. 4 a k § 6
1326/2017-640	15.03.2017	4.0	Úprava usmernenia v zmysle nariadenia vlády č. 47/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády č. 342/2014 Z. z. Úprava výkladu usmernenia k § 2 ods. 1, § 2 ods. 2, § 3 ods. 2, § 7, § 8 ods. 3, § 10 ods. 2, § 11 ods. 4, § 11 ods. 7, § 13 ods. 1, § 13 ods. 2, § 13 ods. 5, § 14 ods. 1, § 14 ods. 2, § 14 ods. 3, § 14 ods. 5, § 14 ods. 7, § 15 ods. 1 a k prílohe č. 1.
2205/2017-640	15.06.2017	4.1	Úprava výkladu usmernenia k § 2 ods. 1, § 3 ods. 5, § 10 ods. 2, § 11 ods. 5, § 12 ods. 3, § 13 ods. 6, § 14 ods. 6, § 16 ods. 6
1376/2018-640	16.03.2018	5.0	Úprava usmernenia v zmysle nariadenia vlády č. 73/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády č. 342/2014 Z. z. Úprava výkladu usmernenia k § 2 ods. 2, § 10, § 14, § 16 ods. 7 a k prílohe č. 1.
1939/2018-640	15.05.2018	5.1	Úprava výkladu usmernenia k § 2 ods. 9, § 13 ods. 3, § 14 ods. 9
3629/2019-640	28.02.2019	6.0	Úprava usmernenia v zmysle nariadenia vlády č. 399/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády č. 342/2014 Z. z.

			Úprava výkladu usmernenia k § 2 ods. 2, § 2 ods. 8, § 6, § 10 ods. 1, § 11 ods. 3, § 13 ods. 3, § 13 ods. 5, § 16 ods. 2, § 16 ods. 3, § 16 ods. 6, § 18 a k prílohe č. 1.
8378/2019-640	31.07.2019	6.1	Úprava výkladu usmernenia k prílohe č. 1
6601/2020-640	16.03.2020	6.2	Úprava výkladu usmernenia k § 16 ods. 6 a k prílohe č. 1

Pozn.: Podstatné zmeny v usmernení oproti predchádzajúcej verzii sú zvýraznené žltou farbou

Obsah

Interpretácia ustanovení nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. 5

Predmet úpravy 5

Minimálne požiadavky na poskytnutie priamych platieb 5

Všeobecné požiadavky 5

Osobitné požiadavky na priame platby, ak je poľnohospodárska plocha využívaná na pestovanie rýchlorastúcich drevín alebo konope 8

Požiadavky na aktívneho poľnohospodára 10

Pravidlá krížového plnenia 10

Podmienky udržiavania poľnohospodárskej plochy v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie 11

Podmienky minimálnej činnosti na poľnohospodárskej ploche prirodzene ponechanej v stave vhodnom na pastvu 13

Jednotná platba na plochu 13

Platba na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie 14

Všeobecné požiadavky 14

Diverzifikácia plodín 15

Zachovávanie existujúceho trvalého trávneho porastu 17

Existencia oblasti ekologického záujmu 18

Platba pre mladých poľnohospodárov 27

Predkladanie žiadosti 30

Zníženie, úprava a odňatie priamych platieb 33

Sumy priamych platieb 44

Spoločné ustanovenia 44

Prechodné ustanovenia 52

Záverečné ustanovenia 53

Účinnosť usmernenia 53

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej len „MPRV SR“) v zmysle § 5 ods. 2 písm. b) zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 280/2017 Z. z.“) a za účelom jednotného výkladu ustanovení nariadenia vlády SR č. 342/2014 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády č. 342/2014 Z. z.“) vydáva toto usmernenie:

Čl. 1
Interpretácia ustanovení nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z.

K § 1
Predmet úpravy

V § 1 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. sa stanovuje predmet úpravy oddelených priamych platieb v podmienkach SR, ktorými sú:

a) prechodný zjednodušený režim základnej platby (ďalej len „platba SAPS“),
b) platba na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie (ďalej len „platba za ekologizáciu“),
c) platba pre mladých poľnohospodárov.

Minimálne požiadavky na poskytnutie priamych platieb

K § 2
Všeobecné požiadavky

(1) Žiadateľom o priame platby podľa § 1 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. môžu byť v zmysle § 2 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. akékoľvek fyzické osoby alebo právnické osoby, alebo skupiny fyzických alebo právnických osôb bez ohľadu na právne postavenie takýchto skupín a ich členov, ktoré obhospodarujú v žiadosti nahlásenú poľnohospodársku plochu, ktorá je súčasne vedená v evidencii dielov pôdnych blokov v systéme identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (ďalej len „LPIS“) na území SR a ktoré súčasne majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu (ďalej len „žiadateľ“).
Na účely nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. sa v prípade posudzovania rozhodovacej právomoci a/alebo majetkových práv z titulu členstva v právnickej osobe, uplatňuje nasledovné.

V závislosti od právnej formy právnickej osoby sa v prípade rozhodovacej právomoci môžu brať do úvahy nasledovné osoby:
- verejná obchodná spoločnosť – spoločník;
- komanditná spoločnosť – komplementár;
- spoločnosť s ručením obmedzeným – konateľ;
- akciová spoločnosť – člen predstavenstva;
- jednoduchá spoločnosť na akcie – člen predstavenstva;
- družstvo – člen predstavenstva.

Právo na zisky spoločnosti je v prípade majetkových práv zo zákona upravené nasledovne:

- verejná obchodná spoločnosť – ak spoločenská zmluva neustanovuje inak, zisk sa delí rovným dielom medzi spoločníkov;
- komanditná spoločnosť – ak spoločenská zmluva neustanovuje inak, zisk sa delí rovným dielom na dve skupiny medzi komplementárov a komanditistov, pričom komplementári sa následne delia medzi sebou rovným dielom, komanditisti podľa výšky splatených vkladov;
- spoločnosť s ručením obmedzeným – ak spoločenská zmluva neustanovuje inak, zisk sa delí medzi spoločníkov podľa výšky splatených vkladov;
- akciová spoločnosť – zisk sa formou dividend delí medzi akcionárov podľa akcií, ktoré spoločnosť podľa stanov vydáva;
- jednoduchá spoločnosť na akcie - zisk sa formou dividend delí medzi akcionárov podľa akcií, ktoré spoločnosť podľa stanov vydáva;
- družstvo – ak stanovy neustanovujú inak, zisk sa delí medzi členov podľa výšky vkladov.

Žiadateľ predkladá žiadosť o priame platby Pôdohospodárskej platobnej agentúre (ďalej len „PPA“) formou „Jednotnej žiadosti“ (ďalej len „žiadosť“) k 15. máju príslušného kalendárneho roka na základe výzvy uverejnenej na webovom sídle PPA http://www.apa.sk/.

(2) Priame platby sa poskytnú žiadateľovi, ktorého nahlásená poľnohospodárska plocha:

a) dosahuje výmeru najmenej 1 ha. Táto výmera môže pozostávať z viacerých súvislých častí dielov pôdnych blokov (druhu poľnohospodárskej plochy), pričom každá súvislá časť dielu pôdneho bloku, obhospodarovaná žiadateľom, musí dosahovať minimálnu výmeru 0,3 ha. Druhmi poľnohospodárskej plochy sa rozumie orná pôda (OP), trvalé trávne porasty a trvalé pasienky (TTP) alebo trvalé plodiny (TP). V žiadosti sa uvádza aktuálny druh pozemku každej súvislej časti dielu pôdneho bloku a jeho užívaná výmera. Pri hospodárení na terase sa susedné terasy oddelené svahom považujú za súvislú plochu.

Na účely nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

Orná pôda je pôda obrábaná na pestovanie plodín alebo plocha vhodná na pestovanie plodín, ale ležiaca úhorom, vrátane pôdy v skleníkoch a pôdy pod trvalými alebo mobilnými krytmi.

Trvalý trávny porast je pôda využívaná na pestovanie tráv alebo iných rastlinných krmív (samovysiatych) alebo pestovaných (siatych), ktorá nebola zahrnutá do systému striedania plodín v podniku päť alebo viac rokov, alebo ktorá nebola preoraná päť alebo viac rokov. Plochy ornej pôdy využívané na pestovanie tráv alebo iných rastlinných krmív budú preklasifikované z OP na TTP, pokiaľ neboli zahrnuté do systému striedania plodín v podniku päť alebo viac rokov, alebo neboli preorané päť a viac rokov. V jednotnej žiadosti sa zohľadní preoranie, ktoré sa uskutočnilo v posledných piatich rokoch. Za relevantný úkon vo vzťahu k premene TTP, resp. prerušeniu plynutia doby piatich rokov na účely klasifikácie plochy ako TTP, sa považuje orba, ktorá ničí alebo mení trávnatý pokry v plochy, resp. hlboká orba.

Trvalé plodiny sú plodiny pestované mimo osevného postupu (okrem TTP), ktoré sú prítomné na ploche päť alebo viac rokov a opakovane produkujú úrodu vrátane škôlok a rýchlorastúcich drevín.

b) je žiadateľovi k dispozícii najneskôr k 31. máju príslušného kalendárneho roka, resp. v prípade platného doplnenia žiadosti ku dňu podania návrhu na doplnenie žiadosti. Žiadateľ podpisom žiadosti potvrdzuje, že má k nahlásenej poľnohospodárskej ploche preukázateľný platný právny vzťah. Žiadateľ preukazuje dispozíciu, okrem najneskoršej fyzickej dispozície nahlásenej plochy k 31. máju príslušného kalendárneho roka, na požiadanie PPA vlastníckym, nájomným alebo iným užívateľským vzťahom k celkovej výmere plochy nahlásenej žiadateľom.

c) žiadateľ je povinný viditeľne označiť a vymedziť hranice ním obhospodarovanej poľnohospodárskej plochy v teréne v prípade, že nie je prirodzene ohraničená. Plocha, ktorú žiadateľ užíva, musí byť v teréne jednoznačne vymedzená. Vymedzenie môže byť zrejmé z prirodzených hraníc ako napr. cesta, prípadne hranicu využívania vymedzuje druh plochy alebo osiate plodiny. V prípade, že plocha nemá prirodzene vymedzené hranice využívania (napr. situácia, ak je diel užívaný viacerými žiadateľmi a zároveň ide o rovnaký druh plochy (TTP, TP alebo v prípade OP sa na nej pestuje rovnaká plodina), je nutné zabezpečiť pevné vymedzenie hraníc. Pokiaľ žiadateľ nevymedzí presné hranice, nebude možné určiť skutočnú užívanú výmeru počas kontrol na mieste a z uvedeného dôvodu bude žiadateľovi stanovená nulová výmera dotknutej plochy.

(3) Na poskytnutie priamych platieb je oprávnená všetka poľnohospodárska plocha obhospodarovaná žiadateľom, ktorá je vedená v evidencii dielov pôdnych blokov LPIS a ktorá sa využíva na poľnohospodársku činnosť alebo sa prevažne využíva na poľnohospodársku činnosť, t. j. všetky typy poľnohospodárskych plôch (orná pôda, trvalý trávny porast, trvalé plodiny). Oprávnená je aj plocha, ktorá nebola k 30. júnu 2003 v dobrom poľnohospodárskom stave.

(4) Poľnohospodárska plocha žiadateľa, ktorá sa využíva aj na nepoľnohospodárske činnosti, sa považuje za plochu, ktorá sa využíva prevažne na poľnohospodársku činnosť pod podmienkou, že povaha, intenzita, trvanie nepoľnohospodárskej činnosti vykonávanej na takejto ploche neobmedzí vykonávanie poľnohospodárskej činnosti na viac ako 28 dní v príslušnom kalendárnom roku. V období od 15. mája do 15. septembra príslušného kalendárneho roku môže byť využitie tejto plochy na poľnohospodársku činnosť obmedzené najviac 14 dní.

Základným kritériom posudzovania spôsobilosti poľnohospodárskych plôch na poskytnutie priamych platieb je spôsob ich využitia. Poľnohospodárska plocha, ktorá sa využíva na poľnohospodársku činnosť, je spôsobilou poľnohospodárskou plochou. Rovnako v prípade poľnohospodárskej plochy, ktorá sa prevažne využíva na poľnohospodársku činnosť, je spôsobilou poľnohospodárskou plochou. Poľnohospodárska plocha sa považuje za prevažne využívanú na poľnohospodársku činnosť za predpokladu, že jej využitie na nepoľnohospodársku činnosť nie je obmedzené viac ako 28 dní v príslušnom kalendárnom roku, z toho v období od 15. mája do 15. septembra príslušného kalendárneho roku nie je obmedzené viac ako 14 dní. Pokiaľ ide o nepoľnohospodárske činnosti, týmito môžu byť dočasné podujatia na poľnohospodárskej ploche ako veľtrhy, výstavy, koncerty, tábory, jazdecké podujatia a pod.., rôzne stavebné činnosti ako výstavba inžinierskych sietí, kanalizačných sietí a pod., skladovanie materiálov ako drevo, rašelina a pod., ale aj napr. predbežný archeologický prieskum. Základným kritériom posúdenia následnej spôsobilosti takto využitých poľnohospodárskych plôch na nepoľnohospodárske činnosti je preverenie, že akékoľvek poškodenie vegetácie, príp. poľnohospodárskej plochy bolo bezodkladne odstránené. Hlavným cieľom akejkoľvek poľnohospodárskej plochy musí byť vždy poľnohospodárska činnosť.

(5) Priame platby sa poskytnú žiadateľovi, ktorého nahlásená poľnohospodárska plocha spĺňa vyššie uvedené podmienky a ktorý
   a) spĺňa požiadavky na aktívneho poľnohospodára podľa § 3,
   b) spĺňa pravidlá krížového plnenia podľa § 4,
   c) vykonáva poľnohospodársku činnosť, *alebo*
   d) udržiava poľnohospodársku plochu v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie výkonom určitej minimálnej činnosti podľa § 5.

Priame platby sa poskytnú žiadateľovi, ktorý súčasne spĺňa podmienky uvedené v písm. a) a zároveň spĺňa niektorú z podmienok uvedenú v písm. c) alebo d). Na žiadateľa o priame platby sa tiež vzťahujú pravidlá krížového plnenia podľa písm. b). Pre účely poskytnutia priamych platieb poľnohospodárska činnosť nevyžaduje prioritne produkciu, chov alebo pestovanie poľnohospodárskych výrobkov. Žiadateľ sa môže namiesto toho rozhodnúť udržiavať poľnohospodársku plochu v stave, v ktorom je vhodná na pastvu alebo pestovanie bez prípravnej činnosti nad rámec použitia bežných poľnohospodárskych postupov a techník, a to udržiavaním plôch podľa § 5.

(6)Priame platby sa poskytnú aj žiadateľovi, ktorý nedodržiava stanovené minimálne činnosti podľa § 5 za predpokladu, že vykonáva na plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu činnosť podľa § 6. Za takéto plochy sa považujú len niektoré vybrané diely pôdnych blokov, ktoré sú takto vymedzené v systéme LPIS. Kritériom na vymedzenie týchto plôch je nadmorská výška nad 1350 m.n.m. a svahovitosť nad 25°. Plochy, na ktorých žiadateľ vykonáva činnosti podľa § 6 sú takto označené v informačnom systéme geopriestorovej žiadosti o podporu (ďalej len „IS GSAA“) v rámci vrstvy „Ostatné EV“. Informatívny zoznam týchto dielov je uvedený v tab. č. 8. Rozhodujúcou je však vždy informácia uvedená v IS GSAA.

K §2 ods. 2 písm. d) a e) a ods. 5 a 6
Osobitné požiadavky na priame platby, ak je poľnohospodárska plocha využívaná na pestovanie rýchlorastúcich drevín alebo konope

(1) V prípade, ak sa poľnohospodárska plocha využíva na pestovanie rýchlorastúcich drevín, musí byť vysadená oprávnenými druhmi stromov podľa tab. č. 1. Žiadateľ je povinný dodržiavať maximálny cyklus zberu týchto drevín podľa tab. č. 1.Rýchlorastúce dreviny môžu byť vysádzané v monokultúrach alebo v zmesiach rýchlorastúcich drevín, pričom počet jedincov na hektár nesmie byť nižší ako 2 000 ks. V prípade topoľa a jeho klonov počet jedincov na hektár nesmie byť nižší ako 1 660 ks. Na poskytovanie priamych platieb sú oprávnené výlučne monokultúry alebo zmesi rýchlorastúcich drevín a ich klonov podľa tab. č. 1. V prípade, že žiadateľ nevysadí druh stromov oprávnený podľa tab. č. 1, priame platby, ktoré sa majú žiadateľovi poskytnúť, sa upravia podľa § 14 ods. 6 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z.

Žiadateľ je povinný zabezpečiť obhospodarovanie týchto plôch. Obhospodarovaním sa rozumie najmä viditeľné ošetrovanie plôch v súlade s agrotechnickou praxou.

Tab. 1: Zoznam rýchlorastúcich drevín a ich klonov

Názov rýchlorastúcej dreviny		**Maximálny cyklus zberu** (v rokoch)
slovenský	latinský	
Topoľ a jeho klony (Populus spp.)		
Topoľ osikový	*Populus tremula*	8
Topoľ čierny	*Populus nigra*	10
Topoľ robusta	*Populus x euroamericana ('Robusta')*	8
Topoľ simonov	*Populus simonii*	8
Topoľ chlpatoplodý	*Populus trichocarpa*	8
Topoľ maximowiczov	*Populus maximowiczii*	8
Vŕba a jej klony (Salix spp.)		
Vŕba biela	*Salix alba*	8
Vŕba košikárska	*Salix viminalis*	5
Vŕba rakytová	*Salix caprea*	8
Vŕba lykovcovitá	*Salix daphnoides*	5
Jelša a jej klony (Alnus spp.)		
Jelša lepkavá	*Alnus glutinosa Gaertn.*	8
Jelša sivá	*Alnus incana*	8
Jelša zelená	*Alnus viridis*	8
Ostatné		
Jaseň štíhly	*Fraxinus excelsior*	8
Breza previsnutá	*Betula pendula*	10
Gaštan jedlý	*Castanea sativa*	10
Hrab obyčajný	*Carpinus betulus*	10
Čerešňa vtáčia	*Prunus avium*	10

(2) V prípade, ak sa poľnohospodárska plocha používa na pestovanie konope, musí byť osiata odrodami, ktorých obsah tetrahydrokanabinolu nepresahuje 0,2 %. Osivá odrôd konope oprávnené na poskytnutie priamych platieb sú zverejnené na webovom sídle MPRV SR http://www.mpsr.sk/ v časti „Poľnohospodárstvo" / „Rastlinná výroba" / „Mak a konope" / „Dokumenty".

(3) Žiadateľ je v prípade využívania poľnohospodárskej plochy na pestovanie konope povinný:
a) oznámiť na príslušnom regionálnom pracovisku PPA začiatok kvitnutia konopy na príslušnom diele pôdneho bloku najneskôr do troch dní od začiatku jej kvitnutia,
b) naďalej pestovať plodiny konope za bežných podmienok pestovania v súlade s miestnymi postupmi najmenej po dobu 10 dní odo dňa skončenia kvitnutia. Konope pestované ako súčasť zmesí plodín na účely vytvárania plôch s medziplodinami podľa § 11 je možné naďalej pestovať v súlade s agrotechnickou praxou do konca vegetačného obdobia. Za konope pestované na účely vytvárania plôch s medziplodinami sa považuje plodina konope vysiata po 30. júni príslušného roka.

(4) Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ďalej len „ÚKSÚP") môže povoliť na požiadanie žiadateľa zber konopy aj skôr ako pred uplynutím 10-dňovej lehoty po skončení kvitnutia pod podmienkou, že inšpektori kontrolného orgánu na účely kontroly určia, na ktorých reprezentatívnych častiach každého dotknutého pozemku musí pestovanie naďalej pokračovať aspoň počas 10 dní po skončení kvitnutia.

K §3
Požiadavky na aktívneho poľnohospodára

Priame platby sa neposkytnú ak poľnohospodárske plochy sú prevažne plochy prirodzene ponechané v stave vhodnom na pastvu podľa tab. č. 8a ak sa súčasne na uvedených plochách nevykonáva minimálna poľnohospodárska činnosť podľa § 6. Kritériom na vymedzenie plôch prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu je nadmorská výška nad 1350 m. n. m. a svahovitosť nad 25°. Byť držiteľom poľnohospodárskych plôch, ktoré sú prevažne plochami prirodzene ponechanými v stave vhodnom na pastvu znamená, že takéto plochy predstavujú viac než 50 % celej poľnohospodárskej plochy, na ktorú sa žiada o priame platby. Pokiaľ majú byť splnené požiadavky na aktívneho poľnohospodára, musia sa na týchto plochách vykonávať stanovené minimálne činnosti podľa § 6.

K § 4
Pravidlá krížového plnenia

(1) Žiadateľ o priame platby je povinný plniť pravidlá krížového plnenia, ktoré sú uvedené v prílohe č. 2 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. Výklad pravidiel krížového plnenia podľa nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. je uvedený v prílohe č. 1 k tomuto usmerneniu. Žiadateľ je povinný pravidlá krížového plnenia dodržiavať od 1. januára do 31. decembra príslušného roku podania žiadosti, t.j. celoročne.

Pravidlá krížového plnenia pozostávajú z požiadaviek hospodárenia (PH) a noriem pre dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky (DPEP). Rozdelené sú do troch oblastí:

a) životné prostredie, zmena klímy a dobrý poľnohospodársky stav pôdy (PH 1 – 3, DPEP 1 – 7);
b) verejné zdravie a zdravie zvierat a rastlín (PH 4 – 10);
c) dobré životné podmienky zvierat (PH 11 – 13).

(2) Na účely plnenia pravidiel krížového plnenia v oblasti „Životné prostredie, zmena klímy a dobrý poľnohospodársky stav pôdy“, v požiadavke PH 1 „Ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov“ sa použijú koeficienty pre výpočet množstva vyprodukovaného dusíka v kg na ks a rok uvedené v prílohe č. 3 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z.

(3) Nedodržanie normy, ktoré predstavuje aj nesplnenie požiadavky, sa považuje za jedno nesplnenie povinnosti. Na účely výpočtu znížení sa nesplnenie povinnosti považuje za časť oblasti, na ktorú sa vzťahuje požiadavka. Pokiaľ dôjde k zisteniu viac ako jedného prípadu porušenia rôznych požiadaviek alebo noriem v tej istej oblasti krížového plnenia, tieto porušenia sa na účely stanovenia zníženia považujú za jeden výskyt nesplnenia povinností.

Hlavnými kritériami pri hodnotení samotného nedodržania stanovených požiadaviek a noriem sú:

a) rozsah porušenia (stupne porušenia malého 1, stredného 3 alebo veľkého 5 rozsahu);
b) závažnosť porušenia (stupne porušenia málo 1, stredne 3 alebo veľmi závažného charakteru 5);
c) trvanie porušenia (stupne odstrániteľného 1 alebo neodstrániteľného 5 porušenia);
d) skutočnosť, či ide o porušenie v dôsledku nedbanlivosti alebo úmyslu;
e) skutočnosť, či ide o opakované porušenie (opakovaním sa rozumie nedodržanie tej istej požiadavky alebo normy zistené viac ako raz v období troch po sebe nasledujúcich

kalendárnych rokov za predpokladu, že žiadateľ bol o tejto skutočnosti upovedomený a mal možnosť prijať nevyhnutné opatrenia).

K § 5
Podmienky udržiavania poľnohospodárskej plochy v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie

(1) Na poskytnutie priamych platieb je každý žiadateľ o priame platby povinný minimálne udržiavať poľnohospodársku plochu v stave, v ktorom je vhodná na pastvu alebo pestovanie bez prípravnej činnosti nad rámec použitia bežných poľnohospodárskych postupov a techník. Žiadateľ je povinný udržiavať celú poľnohospodársku plochu, vrátane krajných častí poľnohospodárskej plochy. V prípade, že žiadateľ neudržiava poľnohospodársku plochu v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, priame platby, ktoré sa majú žiadateľovi poskytnúť, sa upravia podľa § 14 ods. 6 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z.
Kritériá, ktorým takáto poľnohospodárska plocha žiadateľa o priame platby musí vyhovovať, sú nasledovné.

Na druhu poľnohospodárskej plochy orná pôda vhodnej na pestovanie plodín, ale ležiacej úhorom, teda na ploche, ktorú žiadateľ nevyužíva na poľnohospodársku výrobu, je prinajmenšom potrebné v roku podania žiadosti zabraňovať rozširovaniu samonáletov drevín, odstraňovať inváznе druhy rastlín ustanovené v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ktoré sú uvedené v tab. č. 3 a húževnaté buriny.

Za húževnaté buriny sa považujú rastliny s nasledovnými charakteristikami:
- sú expanzívne, vytláčajú kultúrne druhy rastlín, ich podiel na pozemku pri absencii odstraňovania sa na poľnohospodárskej ploche zvyšuje, čím spôsobuje ďalšie zaburinenie poľnohospodárskej plochy,
- poškodzujú kvalitu rastlinných produktov a znižujú, resp. znemožňujú použitie úrody na ďalšie využitie (spracovanie),
- v prípade trvalých trávnych porastov zvieratá tieto rastliny nespásajú, čo spôsobuje vznik prázdnych miest a v konečnom dôsledku zníženie využiteľnej plochy trvalých trávnych porastov,
- znižujú využiteľnosť poľnohospodárskej plochy.

Jedná sa predovšetkým o zástupcov nasledujúcich rodov: Pichliač (*Cirsium*), Bodliak (*Carthuus*), Lopúch (*Arctium*), Štiav (*Rumex*), Vratič (*Tanacetum*), Palina (*Artemissia*), Pýr (*Elytrigia*), Štetka (*Dipsacus*), Žihľava (*Urtica*), Ruman (*Anthemis*), Ihlica (*Ononis*) a iných druhov burín, vyskytujúcich sa v malých enklávach, príp. v celoplošných zárastoch.

Vo vzťahu k spôsobu využitia úhoru môže ísť o úhor s porastom plodiny aj bez porastu, t.j. o čierny úhor, polovičný alebo zelený úhor. Na jednoročné úhorovanie sa odporúčajú rýchlo rastúce plodiny, ako napríklad facélia, ďatelina, atď. Na viacročné úhorovanie sú najvhodnejšie trávy doplnené ďatelinovinami. V závislosti na podmienkach možno odporúčať mätonohy, reznačku, atď. Z ďatelinovín prichádzajú do úvahy najmä ďatelina, lucerna, ľadenec, atď. Vo vzťahu k osevnému postupu môže ísť o úhor v rotácii a mimo rotácie. Spôsob úhorovania, ktorý žiadateľ zvolí, je potrebné prispôsobiť bežným agrotechnickým postupom (napr. udržiavanie plochy mulčovaním).

Poľnohospodárska plocha, ktorá nie je zahrnutá do systému striedania plodín v podniku päť alebo viac rokov, alebo nebola päť a viac rokov preoraná, a na ktorej sa v uvedenom období

nachádzajú trávy alebo iné rastlinné krmivá (samovysiate alebo siate), je po uplynutí uvedených piatich rokov považovaná za trvalý trávny porast. Pokiaľ je však takáto poľnohospodárska plocha na účely plnenia postupu existencia oblasti ekologického záujmu nahlásená ako orná pôda ležiaca úhorom podľa§ 11 ods. 3 písm. a), zostáva ornou pôdou aj po uplynutí piatich rokov.

Tab. 3: Zoznam inváznych druhov rastlín a húževnatých burín v zmysle vyhláškyč. 24/2003 Z. z.

Slovenský názov	**Latinský názov**
Bylinné druhy	
Ambrózia palinolistá	*Ambrosia artemisiifolia*
Boľševník obrovský	*Heracleum mantegazzianum*
Glejovka americká	*Asclepias syriaca*
Netýkavka žliazkatá	*Impatiens glandulifera*
Pohánkovec (krídlatka)	*Fallopia sp. (syn. Reynoutria)*
Zlatobyľ kanadská	*Solidago canadensis*
Zlatobyľ obrovská	*Solidago gigantea*
Dreviny	
Pajaseň žliazkatý	*Ailanthus altissima*
Beztvarec krovitý	*Amorpha fruticosa*
Javorovec jaseňolistý	*Negundo aceroides*
Kustovnica cudzia	*Lycium barbarum*

(2) Kritériom pre plochy trvalých trávnych porastov je udržiavanie plochy podľa nadmorskej výšky kosením alebo spásaním, doplnkovo aj mulčovaním podľa sledovaného obdobia. Žiadateľ je povinný udržiavať celú poľnohospodársku plochu, vrátane krajných častí poľnohospodárskej plochy. Doplnkovosť mulčovania spočíva v tom, že každý pozemok musí byť obhospodarovaný kosením alebo pasením ako základnou technológiou a mulčovanie je akceptované iba ako doplnková činnosť, po vykonaní, prípadne pred vykonaním hlavnej operácie. Hlavná operácia musí byť vykonaná najneskôr v termínoch uvedených v tab. č. 4.

Tab. 4: Kritériá udržiavania poľnohospodárskej plochy v stave vhodnom na pastvu v rámci plôch trvalých trávnych porastov

Nadmorská výška (m n. m.):	Prvú operáciu na plochách trvalých trávnych porastov (pasenie, kosenie alebo mulčovanie) vykonať najneskôr do:	
	Pasenie	kosenie
0 – 400	1.6.	22.6.
401 – 600	8.6.	8.7.
601 – 800	9.7.	29.7.
nad 800	15.7.	8.8.

Žiadateľ v prípade, ak obhospodaruje TTP kosením, odstráni pokosenú hmotu z poľnohospodárskych pozemkov do 14 dní po vykonaní kosby. V prípadoch, ak by takáto operácia viedla k zhutneniu alebo rozbahneniu pôdy, môže byť lehota dlhšia o nevyhnutne potrebné obdobie.

(3) Výnimka pre udržiavanie TTP podľa odseku 2 je povolená pre plochy v oblastiach v druhom až štvrtom stupni ochrany prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, v ktorých je predpísaná príslušným orgánom štátnej správy na ochranu životného prostredia.

(4) Kritériom pre plochy trvalých plodín (napr. sad, vinohrad alebo chmeľnica) je udržiavanie plochy spôsobom, ktorý zabezpečí jej obhospodarovanie. Žiadateľ je povinný udržiavať celú poľnohospodársku plochu, vrátane krajných častí poľnohospodárskej plochy. Obhospodarovaním radov výsadby sa rozumie ošetrovanie radov výsadby vhodnou agrotechnickou operáciou (napr. rezom) v čase vhodnom pre ošetrovanie, ochrana proti chorobám a škodcom v zmysle špecifík technológie pestovania. Obhospodarovaním medziradia (priestoru v radoch medzi výsadbou) sa rozumie ošetrovanie v závislosti od typu medziradia kosením, pasením a/alebo mulčovaním pri medziradí s pokryvom trávneho porastu; mechanicky alebo použitím herbicídov pri medziradí tvorenom ornou pôdou (v radoch medzi stromami).

(5) Kritériom pre všetky druhy poľnohospodárskej plochy (ornú pôdu, trvalé trávne porasty, trvalé kultúry) je povinnosť žiadateľa o priame platby v roku podania žiadosti nevstupovať na poľnohospodársku plochu v čase, keď môže dôjsť k zhutňovaniu a rozbahneniu pôdy. Žiadateľ nesmie vstupovať na poľnohospodársku pôdu mechanizmami v čase, keď by takéto mechanizované operácie mohli v dôsledku pôdnych podmienok (napr. nevhodný vlhkostný režim pôdy) spôsobiť rozbahnenie alebo zhutnenie pôdy.

(6) Zákaz vstupovania na pôdu, ktorá je zamokrená alebo podmočená sa nevzťahuje na čas nevyhnutne potrebný na zber plodín v súlade s agrotechnickou praxou a výrobným zameraním žiadateľa. Vstupovať možno však iba za účelom zberu úrody a zamedzeniu vzniku dodatočných škôd. V uvedených prípadoch je žiadateľ povinný v čo najskoršom možnom termíne odstrániť znaky zhutnenia.

K § 6
Podmienky minimálnej činnosti na poľnohospodárskej ploche prirodzene ponechanej v stave vhodnom na pastvu

Žiadateľ o priame platby je na dieloch pôdnych blokov uvedených v tab. č. 8s druhom poľnohospodárskej plochy trvalý trávny porast, ktorýje prirodzene ponechaný v stave vhodnom na pastvu, povinný v roku, v ktorom podal žiadosť, vykonávať minimálnu činnosť,
t. j. trvalé zabezpečenie udržiavania takýchto plôch. Žiadateľ je povinný udržiavať celú poľnohospodársku plochu, vrátane krajných častí poľnohospodárskej plochy.

Udržiavaním plochy sa rozumie činnosť, ktorá zabráni rozširovaniu samonáletov drevín, inváznych druhov rastlín a húževnatých burín. Inváznе druhy rastlín a húževnatých burín sú popísané v § 5 ods. 1.

Plochy, na ktorých žiadateľ vykonáva činnosti podľa predchádzajúceho odseku sú takto označené v IS GSAA (v rámci vrstvy „Ostatné EV“). Kritériom na vymedzenie týchto plôch je nadmorská výška nad 1350 m. n. m. a svahovitosť nad 25°. Informatívny zoznam týchto dielov je uvedený v tab. č. 8. Rozhodujúcou je však vždy informácia uvedená v IS GSAA.

K § 7
Jednotná platba na plochu „Platba SAPS“

Platba SAPS sa poskytuje na ročnom základe pre každý hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu, a ktorý žiadateľ nahlásil v súlade so žiadosťou o platbu. Platba SAPS je plošná platba odviazaná od produkcie na žiadateľom nahlásené hektáre ornej pôdy, trvalých trávnych porastov, trvalých pasienkov alebo trvalých plodín.

Platba SAPS sa poskytne žiadateľovi, pokiaľ:
- spĺňa požiadavky na aktívneho poľnohospodára;
- vykonáva poľnohospodársku činnosť *alebo* poľnohospodárska plocha vyhovuje kritériám udržiavania v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, *alebo* v prípade plôch takto vymedzených v systéme LPIS vykonáva minimálnu činnosť na poľnohospodárskej ploche v stave vhodnom na pastvu;
- výmera jeho oprávnenej plochy je minimálne 1 ha, pričom táto výmera môže predstavovať viaceré súvislé časti dielov pôdnych blokov príslušného druhu poľnohospodárskej plochy s výmerou najmenej 0,3 ha obhospodarovanej jedným žiadateľom;
- plocha je mu k dispozícii k 31. máju príslušného kalendárneho roka;
- plocha má viditeľne označené a vymedzené hranice, ak nie je prirodzene ohraničená;
- v prípade pestovania rýchlorastúcich drevín a/alebo konope je vysadená alebo osiata oprávnenými druhmi rastlín.

Na žiadateľa o platbu SAPS sa vzťahujú pravidlá krížového plnenia.

Platba na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie „Platba za ekologizáciu“

K § 8
Všeobecné požiadavky

(1) Platba za ekologizáciu je plošná platba odviazaná od produkcie na žiadateľom nahlásené hektáre ornej pôdy, trvalých trávnych porastov alebo trvalých plodín. Platba sa poskytne žiadateľovi, ktorý spĺňa minimálne požiadavky na poskytnutie priamych platieb a zároveň je v závislosti od výmery a druhu poľnohospodárskej plochy povinný na všetkých svojich nahlásených hektároch, na ktoré možno poskytnúť podporu, dodržiavať poľnohospodárske postupy, ktoré prispievajú k zlepšeniu klimatických podmienok a sú prospešné pre životné prostredie.

Každý žiadateľ, ktorý žiada o platbu SAPS, musí byť súčasne žiadateľom o platbu za ekologizáciu.

Platba za ekologizáciu sa poskytne žiadateľovi, ktorý spĺňa nasledovné požiadavky:
a) spĺňa minimálne požiadavky na poskytnutie priamych platieb
b) žiadateľ na poľnohospodárskej ploche dodržiava poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie.

(2) Postupy prospešné pre klímu a životné prostredie sú nasledovné:
a) diverzifikácia plodín;
b) zachovávanie existujúceho trvalého trávneho porastu;
c) existencia oblasti ekologického záujmu (OEZ).

(3) Od plnenia týchto postupov sú oslobodení žiadatelia, ktorí svoje plochy obhospodarujú v súlade s požiadavkami, ktoré sa uplatňujú na ekologickú výrobu a spĺňajú podmienky

ekologického poľnohospodárstva stanovené v nariadení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 2092/91. Títo žiadatelia (ekologickí poľnohospodári) majú nárok na platbu za ekologizáciu aj bez toho, aby dodržiavali uvedené postupy.

Výnimka z dodržiavania postupov sa však vzťahuje iba na tie plochy podniku, ktoré sa používajú na ekologickú výrobu. V prípade novozaradených plôch sú v príslušnom kalendárnom roku brané do úvahy tie plochy, ktorých deň začiatku konverzie je najneskôr pred 15. májom príslušného kalendárneho roka a ktoré súčasne dané podmienky(ekologického poľnohospodárstva) plnia počas celej zvyšnej časti príslušného kalendárneho roka.
V prípade, že žiadateľ ostatné plochy na ekologickú výrobu nepoužíva a tieto prekračujú legislatívou stanovené prahové hodnoty, je povinný na nich tieto postupy dodržiavať.
Príklad: Poľnohospodársky podnik, ktorého výmera je 100 ha, využíva na ekologickú výrobu 60 ha, zvyšných 40 ha sa využíva na konvenčnú poľnohospodársku výrobu. Žiadateľ je teda povinný dodržiavať relevantné ekologizačné postupy na 40 ha.

Žiadateľ, ktorý je ekologickým poľnohospodárom, však má právo odmietnuť byť oslobodený od požiadaviek vzťahujúcich sa k platbe za ekologizáciu. V tom prípade celý podnik spadá do bežných povinností plnenia postupov, t. j. žiadateľ musí splniť všetky povinnosti vzťahujúce sa k platbe za ekologizáciu na všetkých svojich plochách bez ohľadu na to, či sú používané pre ekologickú výrobu alebo nie.

(4) Žiadateľ, pre ktorého vyplývajú obmedzenia v súvislosti s dodržiavaním zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 384/2009 Z. z. má nárok na platbu za ekologizáciu za predpokladu, že dodržiava postupy v rozsahu, v ktorom sú zlučiteľné s ustanoveniami uvedených zákonov.

K § 9
Diverzifikácia plodín

(1) Žiadateľ je v prípade, že jeho nahlásená orná pôda predstavuje od 10 do 30 hektárov vrátane, povinný na tejto ploche pestovať aspoň dve rôzne plodiny. Hlavná plodina pritom nesmie pokrývať viac ako 75 % tejto ornej pôdy.

(2) Žiadateľ je v prípade, že jeho nahlásená orná pôda pokrýva viac ako 30 hektárov, povinný na tejto ploche pestovať aspoň tri rôzne plodiny. Hlavná plodina pritom nesmie pokrývať viac ako 75 % tejto ornej pôdy a dve hlavné plodiny spoločne nesmú pokrývať viac ako 95 % tejto ornej pôdy.

Plodinou sa pre potreby postupu diverzifikácia plodín rozumie:
- kultúra niektorého z rodov definovaných v botanickej klasifikácii plodín (obilniny, olejniny, cukrová repa, koreniny, energetické plodiny, atď.);
- kultúra niektorého z druhov v prípade *Brassicaceae* (kapusta, karfiol, reďkev, chren, horčica, atď.), *Solanaceae* (ľuľkovec, paprika, rajčiak, atď.) a *Cucurbitaceae* (tekvica, melón, dyňa, uhorka, atď.);
- trávy alebo iné rastlinné krmivá;
- pôda ležiaca úhorom.

Na účely diverzifikácie plodín sa vo všeobecnosti plodiny rozlišujú na úrovni kultúry rodu (jačmeň siaty (*Hordeum vulgare*)), s výnimkou plodín, ktoré patria do čeľade *Brassicaceae* (kapustovité), *Solanaceae* (ľuľkovité) a *Cucurbitaceae* (tekvicovité), ktoré sa rozlišujú na úrovni kultúry druhu (kapusta obyčajná(*Brassica oleracea capitata*) a kel hlávkový (*Brassica oleracea sabauda*) sú jedna plodina). Ozimina a jarina sa považujú za rozličné plodiny, aj keď patria do toho istého rodu, napr. zimné a jarné odrody repky (*Brassica napus*) sú považované za rôzne plodiny. Avšak rôzne poddruhy alebo odrody *Brassica napus* v prípade, že patria do rovnakej skupiny (napr. zimné plodiny), sú považované za jedinú plodinu. Pšenica špaldová (*Triticum spelta*) sa považuje za plodinu odlišnú od plodín patriacich do toho istého rodu.

Plocha krajinného prvku, ktorý je súčasťou dielu pôdneho bloku evidovaného v LPIS a ktorý je zahrnutý do plochy dielu pôdneho bloku, je pre účely výpočtu podielu jednotlivých plodín súčasťou plochy tej plodiny, na ktorej sa tento krajinný prvok nachádza.

Na plochách, kde zmiešané pestovanie plodín spočíva v súčasnom pestovaní dvoch alebo viacerých plodín v rôznych riadkoch, sa každá plodina počíta ako samostatná, ak pokrýva aspoň 25 % danej plochy. Plocha pokrytá jednotlivými plodinami sa vypočíta vydelením plochy, na ktorej rastú zmiešané plodiny, počtom plodín, ktoré pokrývajú aspoň 25 % danej plochy, bez ohľadu na skutočný podiel plodiny na danej ploche.

Plocha, kde zmiešané pestovanie plodín spočíva v pestovaní hlavnej plodiny, pod ktorú sa podseje druhá plodina, sa považuje za plochu, na ktorej rastie iba hlavná plodina.

Plochy vysievané zmesou osív sa bez ohľadu na konkrétne plodiny v zmesi považujú za pokryté iba jednou jednotlivou plodinou, pričom takáto jednotlivá plodina sa nazýva „zmiešaná plodina“.

Plochy, na ktorých sa pestujú vedľa seba rôzne plodiny, pričom každá takáto jednotlivá plodina pokrýva plochu menšiu ako 0,3 ha, sa považujú za plochy pokryté jednou „zmiešanou plodinou“.

(3) Bez toho, aby bol dotknutý počet plodín vyžadovaný podľa odseku 1 alebo 2, maximálne prahové hodnoty v nich stanovené sa neuplatňujú na žiadateľa v prípade, že viac ako 75 % ornej pôdy pokrývajú trávy alebo iné rastlinné krmivá, alebo pôda ležiaca úhorom, alebo plodiny pestované pod vodou počas značnej časti roka alebo značnej časti cyklu plodín. V takýchto prípadoch hlavná plodina na zvyšnej ornej ploche nesmie pokrývať viac ako 75 % tejto zvyšnej ornej pôdy s výnimkou prípadu, keď túto zvyšnú plochu pokrývajú trávy alebo iné rastlinné krmivá alebo pôda ležiaca úhorom. Žiadateľ je teda povinný na tejto zvyšnej ornej ploche pestovať najmenej dve plodiny (t.j. hlavnú plodinu a vedľajšiu plodinu), s výnimkou prípadu, keď túto zvyšnú plochu pokrývajú trávy alebo iné rastlinné krmivá, pôda ležiaca úhorom alebo plodiny pestované pod vodou počas značnej časti roka alebo značnej časti cyklu plodín.

Odseky 1 a 2 sa neuplatňujú na žiadateľa, u ktorého

a) sa viac ako 75 % ornej pôdy využíva na produkciu tráv alebo iných rastlinných krmív, na pestovanie bôbovitých plodín, ponecháva sa úhorom alebo je predmetom kombinácie týchto využití;
b) viac ako 75 % poľnohospodárskej plochy, na ktorú možno poskytnúť podporu, predstavuje trvalý trávny porast a využíva sa na produkciu tráv alebo iných rastlinných

krmív, alebo na pestovanie plodín pod vodou počas značnej časti roka alebo značnej časti cyklu plodiny, alebo je predmetom kombinácie týchto využití.

Pokiaľ ide o plodiny, ktoré sa tradične na prirodzených pasienkoch nenachádzajú v „čistej" podobe, avšak sú v takejto čistej forme osiate, nie sú klasifikované ako trávy alebo iné rastlinné krmivá, aj keď sa takéto plodiny niekedy v miešankách pre lúky a pasienky nachádzajú. Pokiaľ ide o čeľaď bôbovitých rastlín (napr. ďatelina, lucerna), pokiaľ sú tieto osiate v čistej podobe, sú klasifikované ako plodina a nie ako trávy a iné rastlinné krmivá, keďže sa v čistej podobe na pasienkoch nenachádzajú. Pokiaľ sú osiate v miešankách, plochy sú klasifikované ako plochy s trávami a inými rastlinnými krmivami.

(4) Na účely výpočtu podielov rôznych plodín pre účely postupu diverzifikácie plodín je stanovené obdobie od 15. mája do 15. septembra kalendárneho roku. V prípade osiatia dvoch alebo viacerých plodín počas stanoveného obdobia na tom istom hektári je relevantná plodina, ktorá sa v stanovenom období na danej ploche nachádza dlhšie. V rámci celkovej ornej pôdy sa každý hektár v danom roku podania žiadosti zohľadní iba raz, a teda nie je možné uznať na účely výpočtu podielov plodín dve rôzne plodiny pestované na tom istom hektári po sebe.

K § 10
Zachovávanie existujúceho trvalého trávneho porastu

(1) Žiadateľ v prípade druhého postupu v rámci platby za ekologizáciu nesmie orať, ani inak premieňať (na iný druh poľnohospodárskej plochy) trvalý trávny porast, v prípade, ak sa plochy TTP nachádzajú úplne alebo čiastočne v oblastiach citlivých z hľadiska životného prostredia, tzn. TTP je súčasťou územia sústavy chránených území európskeho významu NATURA 2000 (územia zahrnuté v chránených vtáčích územiach a územiach európskeho významu), tzv. „citlivé TTP". Plochy, na ktorých žiadateľ neorie, ani inak nepremieňa TTP sú takto označené v IS GSAA (v rámci vrstvy „Ostatné EV").

(2) Žiadateľ je povinný premeniť druh poľnohospodárskej plochy na trvalý trávny porast v nasledovných prípadoch:

a) ak žiadateľ premenil alebo preoral citlivý TTP, je povinný na základe rozhodnutia PPA zmeniť druh poľnohospodárskej plochy na trvalý trávny porast najneskôr do 15. mája nasledujúceho kalendárneho roka. V takom prípade PPA do 31. decembra príslušného kalendárneho roka vyzve žiadateľa, aby do podania tzv. „Jednotnej žiadosti" pre nasledujúci kalendárny rok zmenil druh poľnohospodárskej plochy na TTP.
Takto opätovne premenená pôda sa považuje za trvalý trávny porast od prvého dňa opätovnej premeny a podlieha povinnosti zákazu premeny alebo rozorania TTP.

b) ak PPA zistí, že pomer plôch, ktoré boli žiadateľmi nahlásené ako TTP v roku 2012 (doplnené o plochy TTP nahlásené v roku 2015) sa vo vzťahu k celkovej nahlásenej ploche znížil o viac ako 5%, bezodkladne informuje žiadateľov o zákaze ďalšej premeny TTP a žiadateľom o priame platby uloží rozhodnutím povinnosť zmeniť využitie pôdy späť na TTP. Dodržiavanie podmienky sa sleduje na úrovni SR. PPA v súvislosti s referenčným pomerom (teda ak sa pomer plôch, ktoré boli žiadateľmi nahlásené ako TTP voči celkovej ploche znížil o viac ako 5%) vyzýva na premenu tých žiadateľov, ktorí majú k dispozícii plochu, ktorá bola zmenená z plochy TTP na iný druh poľnohospodárskej plochy. Povinnosť opätovnej premeny sa môže vzťahovať na plochy premenené v období posledných 3 rokov. V takom prípade PPA do 31. decembra príslušného kalendárneho roka vyzve žiadateľa, aby do podania

tzv. „Jednotnej žiadosti“ pre nasledujúci kalendárny rok zmenil druh poľnohospodárskej plochy na TTP. PPA uloží žiadateľovi, ktorý má k dispozícii plochu premenenú z plochy s TTP na iné využitie, povinnosť opätovne premeniť určitý percentuálny podiel uvedenej premenenej plochy na plochy s TTP alebo vyčleniť inú plochu s TTP zodpovedajúcu príslušnému percentuálnemu podielu.

Ak žiadateľ v súlade s rozhodnutím PPA nepremení plochu na TTP, plocha, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu, sa zníži o plochu, pri ktorej sa zistilo neplnenie povinností.

K § 11
Existencia oblasti ekologického záujmu

(1) Žiadateľ je v prípade, že jeho nahlásená orná pôda pokrýva viac ako 15 hektárov vrátane, povinný zabezpečiť, aby plocha zodpovedajúca aspoň 5 % ornej pôdy podniku, na ktorú možno poskytnúť podporu, bola oblasťou ekologického záujmu (OEZ). Žiadateľ môže jednu oblasť alebo prvok v jednom roku podania žiadosti nahlásiť iba raz.

Je v záujme žiadateľa zabezpečiť, aby pre účely existencie oblasti ekologického záujmu vyčlenil v roku podania žiadosti viac ako 5 % prvkov OEZ, t. j. aj s rezervou pre prípady, ak by niektorá plocha, resp. prvok nevyhovovalipravidlám pre OEZ.

(2) Žiadateľ môže ako oblasť ekologického záujmu nahlásiť jeden alebo viacero typov plôch, ktoré sú uvedené v tab. č. 5. Pri výpočte celkových hektárov, ktoré predstavujú oblasť ekologického záujmu podniku, sa použijú váhové faktory, ktoré sú uvedené v tab. č. 5. Jednotlivé váhové faktory sú stanovené na základe zohľadnenia ekologického prínosu jednotlivých typov oblastí ekologického záujmu.

Tab. 5: Váhové faktory

Prvky		Váhový faktor
Pôda ležiaca úhorom		1
Terasy		1
Krajinné prvky:		
	Živé ploty	2
	Samostatne stojaci strom	1,5
	Stromy v rade	2
	Skupina stromov	1,5
	Medza	1,5
Nárazníkové zóny		1,5
Plochy s rýchlorastúcimi drevinami		0,5
Plochy s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou		0,3
Plochy s plodinami, ktoré viažu dusík		1
Medze iné ako medze uvedené v prílohe č. 2		1,5

Príklad: V prípade, že žiadateľ má 200 ha ornej pôdy, je povinný minimálne 5 % vyčleniť ako oblasť ekologického záujmu, t.j. minimálne 10 ha svojej ornej pôdy. V prípade, že pestuje plodiny viažuce dusík na ploche s výmerou 10 ha, váhový faktor (0,7) sa uplatní nasledovne: 10 x 0,7 = 7, t.j. do úvahy sa vezme výmera plochy s plodinami viažucimi dusík o veľkosti 7 ha.

V tomto prípade teda bude žiadateľ potrebovať ešte 3 ha oblasti ekologického záujmu na splnenie podmienky existencie oblasti ekologického záujmu – napríklad 3 ha pôdy ležiacej úhorom (váhový faktor 1), 10 ha plôch s rýchlorastúcimi drevinami (váhový faktor 0,3) alebo 2 ha nárazníkových zón (váhový faktor 1,5). Do úvahy sa teda vezme veľkosť oblasti ekologického záujmu v hektároch po prepočítaní váhovým faktorom.

(3) Oblasti ekologického záujmu zahŕňajú tieto plochy:

a) orná pôda ležiaca úhorom;
b) terasy uvedené v rámci krížového plnenia, uvedené v prílohe č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 342/2014 Z. z.;
c) krajinné prvky uvedené v rámci krížového plnenia, uvedené v prílohe č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 342/2014 Z. z.;
d) nárazníkové zóny, uvedené v rámci krížového plnenia, uvedené v prílohe č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 342/2014 Z. z. a ostatné nárazníkové zóny;
e) plochy rýchlorastúcich drevín vysadené druhmi stromov uvedenými v prílohe č. 1 k nariadeniu vlády SR č. 342/2014 Z. z.;
f) plochy s medziplodinami *alebo* zelenou pokrývkou tvorené
    1. zmesou druhov plodín, alebo
    2. vysievaním druhov tráv alebo bôbovitých druhov pod hlavnú plodinu;
g) plochy s plodinami, ktoré viažu dusík, uvedenými v prílohe č. 6 k nariadeniu vlády SR č. 342/2014 Z. z.,
h) medze iné ako medze uvedené v prílohe č. 2.

Žiadateľ môže krajinné prvky, ktoré sú súčasťou plochy ornej pôdy, a ktoré sú súčasne chránené podľa pravidiel krížového plnenia použiť pre splnenie 5% oblastí ekologického záujmu. Definície, popisy a kritériá krajinných prvkov sú uvedené v tomto usmernení a v prílohe č. 1 k tomuto usmerneniu. Žiadateľ môže o aktualizáciu krajinných prvkov pre potreby OEZ požiadať na akt.lpis@land.gov.sk.

V podmienkach SR môže žiadateľ pre splnenie oblastí ekologického záujmu použiť nasledovné krajinné prvky na ornej pôde:

- živé ploty
- solitér, t. j. samostatne stojaci strom;
- stromoradie, t. j. stromy v rade;
- skupina stromov;
- terasa;
- medza.

Krajinné prvky, ktoré nie sú súčasťou dielu pôdneho bloku s kultúrou orná pôda, možno použiť pre splnenie oblastí ekologického záujmu v prípade, že ich plocha je priľahlá k tomuto dielu pôdneho bloku s kultúrou orná pôda. Zároveň je tieto oblasti možné použiť pre splnenie oblastí ekologického záujmu v prípade, že ich plocha je priľahlá k oblasti ekologického záujmu, ktorá je priamo priľahlá k dielu pôdneho bloku s kultúrou orná pôda príslušného žiadateľa. Zároveň nemožno ako oblasti ekologického záujmu vyhradiť krajinné prvky, ktoré k dielu pôdneho bloku s kultúrou orná pôda priliehajú svojou kratšou stranou.

Príklad: Toto stromoradie je priľahlé k ploche OEZ (napr. ploche s rýchlorastúcimi drevinami (RRD)), ktorá je priamo priľahlá k ornej pôde žiadateľa a je teda považované za OEZ

stromoradie

Príklad: Toto stromoradie je priľahlé k ornej pôde a je teda považované za OEZ.

stromoradie

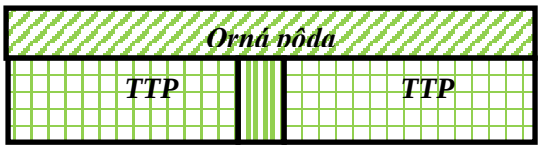
Príklad: Toto stromoradie, vzhľadom na nespôsobilú cestu, ktorá ho oddeľuje od poľa, nie je priľahlé k ornej pôde, t.j. nie je považované za OEZ.

nespôsobilá cesta/stromoradie

Lineárne krajinné prvky alebo nárazníkové zóny ako je uvedené v príkladoch vyššie, resp. v nasledujúcom príklade, sa považujú za „priľahlé k ornej pôde“, keď sa fyzicky dotýkajú poľnohospodárskej plochy ornej pôdy na najdlhšom okraji príslušnej oblasti ekologického záujmu, bez ohľadu na to, či ide o krátku alebo dlhú stranu poľa. Napr. stromoradie dotýkajúce sa poľa len krátkou stranou, nie je možné považovať za priľahlé.

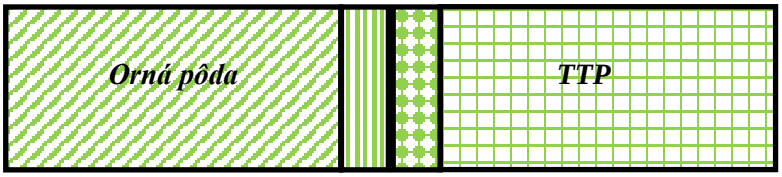
Príklad: Toto stromoradie sa fyzicky dotýka ornej pôdy kratším okrajom, preto nie je považované za OEZ.

stromoradie

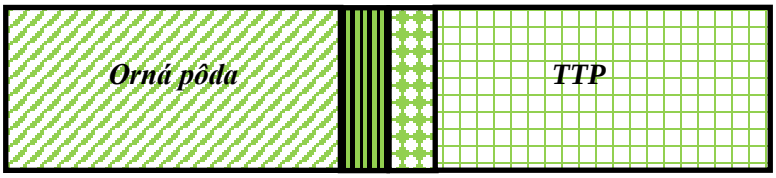
Nelineárne krajinné prvky ako solitéry a skupiny stromov sa považujú za priľahlé k ornej pôde, ak sa fyzicky dotýkajú ornej pôdy.

Príklad: V tomto príklade, krajinný prvok (medza) je priľahlý k inému prvku, ktorý je priľahlý k ornej pôde. Považuje sa za oblasť ekologického záujmu, ak krajinný prvok medzi ornou pôdou a druhým krajinným prvkom (v tomto príklade stromoradie) je súčasťou poľnohospodárskej plochy oprávnenej pre SAPS.
Táto zásada platí pre viac prvkov priľahlých k sebe pokiaľ sa tieto nachádzajú na zozname oblastí ekologického záujmu a prvky medzi ornou plochou a poslednou oblasťou ekologického záujmu tvoria časť poľnohospodárskej parcely oprávnenej pre SAPS.

stromoradie/medza

Príklad: V prípade, že stromoradie je nespôsobilé pre SAPS (t. j. nie je súčasťou poľnohospodárskej plochy spôsobilej pre SAPS) potom je iba stromoradie považované za priľahlé k ornej pôde a medza už nie považovaná za priľahlú.

neoprávnené stromoradie/medza

(4) Žiadateľ môže plochu ornej pôdy ležiacej úhorom použiť pre splnenie 5% OEZ. V takom prípade však nesmie na takejto ploche používať hnojivá a prípravky na ochranu rastlín. Zákaz používania hnojív sa vzťahuje na organické aj minerálne hnojivá, vrátane ich kombinácií, ako aj digestátov z bioplynovej stanice.

Ak žiadateľ využíva plochu ornej pôdy ležiacej úhorom pre splnenie OEZ, takáto plocha sa zároveň najmenej v období od 1. marca do 1. septembra príslušného kalendárneho roka nesmie využívať na poľnohospodársku výrobu. Poľnohospodárskou výrobou je akákoľvek poľnohospodárska činnosť, ktorej výsledkom je o. i. pestovanie kultúrnych plodín, rastlín alebo chov hospodárskych zvierat vrátane pasenia. Plocha ornej pôdy ležiacej úhorom pre splnenie OEZ musí tiež vyhovovať kritériám podľa § 5nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. Žiadateľ môže v období zákazu poľnohospodárskej výroby realizovať opatrenia zamerané na vytváranie zelenej pokrývky pôdy, vrátane výsevu zmesí voľne rastúcich kvetov.

(5) Žiadateľ môže plochu ornej pôdy, ktorá sa využíva na pestovanie rýchlorastúcich drevín, vysadenej druhmi podľa tab. č. 1, použiť pre splnenie 5% OEZ. V takom prípade však nesmie na takejto ploche používať minerálne hnojivá a prípravky na ochranu rastlín. Plocha ornej pôdy, ktorá sa využíva na pestovanie rýchlorastúcich drevín, vysadenej druhmi podľa tab. č. 1 pre splnenie OEZ, musí tiež vyhovovať kritériám podľa § 5 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z.

(6) Žiadateľ môže plochu nárazníkovej zóny, ktorá je vyžadovaná podľa krížového plnenia (DPEP 1, PH 1 alebo PH 10) na ornej pôde, t.j. nárazníkové zóny do 10 metrov od brehovej čiary, použiť pre splnenie OEZ.

Príklad: Nárazníková zóna (NZ), ktorá je vyžadovaná podľa krížového plnenia na ornej pôde, môže byť použitá pre účely OEZ.

Oprávnená NZ vyžadovaná podľa KP / vodný tok

Nárazníkovou zónou, inou ako tou, ktorá je chránená v rámci krížového plnenia (KP) a ktorú môže žiadateľ vytvoriť pre splnenie OEZ, sa rozumie pás (vytvorený žiadateľom),

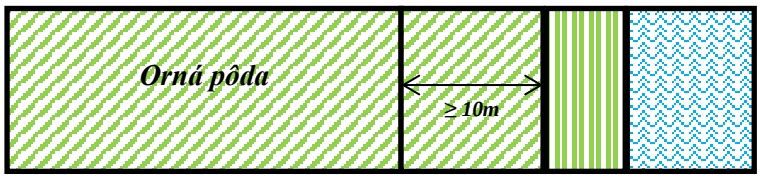
ktorého minimálna šírka musí byť viac ako 10 metrov (vrátane), ktorý je založený na diele pôdneho bloku s ornou pôdou v časti dielu pôdneho bloku priliehajúcej k vodnému útvaru *alebo* na diele pôdneho bloku so svahovitosťou minimálne 3°, pričom nesmie presiahnuť viac ako 1/3 výmery tohto dielu pôdneho bloku. Na účely OEZ sa nárazníková zóna, iná ako chránená v rámci KP, započíta maximálne v šírke 20 metrov. Pozdĺž vodných tokov sa na účely výpočtu OEZ zahrnie pás brehového porastu.

Nárazníkovú zónu je možné použiť pre splnenie oblastí ekologického záujmu v prípade, že jej plochaje priľahlá k dielu pôdneho bloku s kultúrou orná pôda alebo je priľahlá k oblasti ekologického záujmu, ktorá je priamo priľahlá k dielu pôdneho bloku s kultúrou orná pôda príslušného žiadateľa. Nárazníková zóna, ktorú žiadateľ vytvoril na diele pôdneho bloku s kultúrou orná pôda, musí byť svojou dlhšou stranou rovnobežná s brehom vodného toku alebo vodnej plochy. Nárazníková zóna, ktorú žiadateľ vytvoril, musí byť prítomná počas vegetačného obdobia a v súlade s požiadavkou rozhodujúceho obdobia pre postup diverzifikácia plodín.

V akejkoľvek nárazníkovej zóne žiadateľ neaplikuje hnojivá. Akákoľvek nárazníková zóna, ktorá sa použije pre splnenie OEZ, musí byť odlíšiteľná od plodiny pestovanej na danom diele pôdneho bloku.

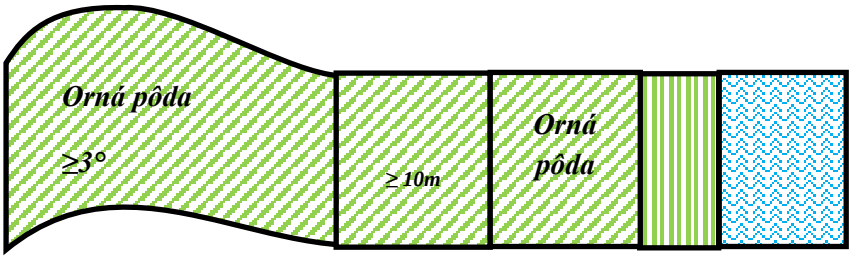
V prípade, že žiadateľ osial plochu nárazníkovej zóny trávami alebo inými rastlinnými krmivami, udržiava ju kosením alebo spásaním, t. j. musí tiež vyhovovať kritériám podľa § 5 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. Žiadateľ tiež môže na plochách nárazníkových zón realizovať opatrenia zamerané na vytváranie zelenej pokrývky pôdy, vrátane výsevu zmesí voľne rastúcich kvetov.

Príklad: V prípade, že nárazníková zóna (NZ), ktorá je vytvorená na ornej pôde, môže byť použitá pre účely OEZ. Vytvorená nárazníková zóna, minimálne 10 metrov široká, je oprávnená na použitie účelu OEZ, ak je založená v časti dielu pôdneho bloku priliehajúceho k vodnému toku (napr. s účelom znižovania odtoku znečisťujúcich látok do povrchových vodných tokov).Vytvorená nárazníková zóna musí byť svojou dlhšou stranou rovnobežná s brehom vodného toku.

Oprávnená NZ vytvorená / Oprávnená NZ / vodný tok vyžadovaná podľa KP

Príklad: V prípade, že nárazníková zóna, ktorá je vytvorená na ornej pôde, môže byť použitá pre účely OEZ. Vytvorená nárazníková zóna, minimálne 10 metrov široká je oprávnená na použitie účelu OEZ, ak je založená v časti dielu pôdneho bloku so svahovitosťou minimálne 3° (napr. protierózne funkcie).

Oprávnená NZ vytvorená / Oprávnená NZ / vodný tok vyžadovaná podľa KP

(7) Žiadateľ môže ako plochu s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou pre účely splnenia 5% OEZ použiť plochu nárazníkovej zóny vytvorenú na základe požiadaviek krížového plnenia (PH1) na ornej pôde, ktorá je osiata medziplodinami alebo zelenou pokrývkou.

Ostatnými plochami s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou, ktoré môže žiadateľ vytvoriť pre splnenie OEZ, môžu byť plochy, ktoré boli vytvorené výsevom zmesí rastlinných druhov uvedených v tab.č. 6 alebo podsievaním tráv alebo bôbovitých druhov pod hlavnú plodinu. Výsev vytvorenej zmesi rastlinných druhov je možné použiť pre splnenie OEZ iba v prípade, že zmes medziplodín obsahuje maximálne 90% jednej plodiny podľa tab.č. 6. Pre účely podsevov tráv a bôbovitých plodín pod hlavnú plodinu pre účely splnenia OEZ žiadateľ použije trávy a bôbovité plodiny uvedené v tab. č. 6, alebo ich zmesi.

Tab. 6: Zoznam plodín, ktorých zmesi možno použiť pre účely medziplodín a zelenej pokrývky

Názov plodiny	
Slovenský	Latinský
Druhy plodín	
Cirok zrnový	*Sorghum bicolor L. Moench*
Facélia vratičolistá	*Phacelia tanacetifolia L.*
Horčica biela	*Sinapis alba*
Hrach siaty	*Pisum sativum*
Konopa siata	*Cannabis sativa*
Koriander siaty	*Coriandrum sativum*
Ľaničník siaty	*Camelina sativa*
Pohánka jedlá	*Fagopyrum esculentum*
Požlt farbiarsky	*Carthamus tinctorius L.*
Proso siate	*Panicum miliaceum*
Reďkev siata	*Raphanus sativus*
Repica olejnatá	*Brassica rapa L.*
Repka olejná	*Brassica napus*
Slez kŕmny	*Malva verticillata L.*
Slnečnica ročná	*Helianthus annuus*
Druhy tráv	
Mätonoh mnohokvetý	*Lolium multiflorum*
Mätonoh trváci	*Lolium perenne)*
Reznačka laločnatá	*Dactylis glomerata L.*
Druhy bôbovitých plodín	
Ďatelina purpurová	*Trifolium incarnatum*

Bôb obyčajný	*Vicia faba*
Lupina žltá	*Lupinus luteus*
Lupina biela	*Lupinus albus*
Lupina úzkolistá	*Lupinus angustum folius*
Sója fazuľová	*Glycine max (L.) Merrill*
Vika huňatá	*Vicia villosa Roth.*
Vika panónska	*Vicia pannonica*
Vika siata	*Vicia sativa*

Medziplodiny alebo zelená pokrývka vytvorené výsevom zmesí medziplodín musia byť na účely splnenia OEZ na plochách žiadateľa prítomné počas najmenej ôsmich týždňov od výsevu. Žiadateľ môže na tento účel využiť letné medziplodiny v prípade, že boli vysiate do 31. júla príslušného roka, a ozimné medziplodiny v prípade, že boli vysiate do 30. septembra príslušného roka. Konopu siatu je na účely vytvárania plôch s medziplodinami možné využiť, ak bola vysiata po 30. júni príslušného roka.

Zmesi plodín pre účely OEZ nesmú byť mechanicky ani chemicky likvidované, slúžia výlučne pre potreby zeleného hnojenia. Vyprodukovaná fytomasa a hmota zmesí plodín pestovaných na tento účel sa zaoráva do pôdy. Na ploche so zmesami medziplodín alebo zelenou pokrývkou, ktoré žiadateľ použije v roku podania žiadosti pre splnenie OEZ nesmie používať hnojivá a prípravky na ochranu rastlín (POR). Za POR sa považujú látky a prípravky v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS. Na plochách s plodinami, ktoré viažu dusík, nahlásenými na účely OEZ, žiadateľ nesmie používať ani POR, ktoré sú povolené v ekologickom poľnohospodárstve. Zákaz používania POR sa týka aj látok používaných na ošetrenie semien, ktoré sa aktivujú po zasiatí semien. V období relevantnom pre splnenie OEZ preto nemožno vysievať semená, ktoré boli takýmito látkami ošetrené.

Zákaz používania vstupov na plochách s medziplodinami vytvorenými výsevom zmesí plodín trvá od osiatia plochy počas prítomnosti s medziplodinami na účely OEZ. Zákaz používania vstupov na plochách s medziplodinami vytvorenými podsievaním pod hlavnú plodinu trvá osem týždňov od žatvy hlavnej plodiny alebo od žatvy hlavnej plodiny až do vysiatia nasledujúcej hlavnej plodiny.
Za oprávnené plochy s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou pre splnenie OEZ sa nepovažujú plochy vysadené oziminami, ktoré sa na jeseň bežne sejú na žatvu alebo pastvu.
Za oprávnené plochy so zmesami medziplodín alebo zelenou pokrývkou pre splnenie OEZ sa nepovažujú ani plochy plodín pre potreby agroenvironmentálnych opatrení podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 tzv. „multifunkčné okraje polí“.

(8) Žiadateľ je na ploche ornej pôdy, v prípade že sa ju rozhodne použiť pre splnenie OEZ pestovaním plodín, ktoré viažu dusík, povinný použiť iba plodiny, ktoré sú uvedené v tab. č. 7. Pre účely splnenia OEZ sú oprávnené aj plochy plodín, ktoré viažu dusík, ktoré sú tvorené zmesami plodín uvedených v tab. č. 7 s inými plodinami za predpokladu, že zložka plodín, ktoré viažu dusík, tvorí v zmesi viac ako 50 %.

Plodiny, ktoré viažu dusík musia byť prítomné na diele pôdneho bloku počas vegetačného obdobia plodiny a v súlade s požiadavkou rozhodujúceho obdobia pre postup diverzifikácia

plodín. V prípade, že žiadateľ pestované plodiny, ktoré viažu dusík používa pre splnenie OEZ, tie smie zberať a brať z nich úrodu. V prípade zberu plodín, ktoré viažu dusík pred koncom rozhodujúceho obdobia pre postup diverzifikácia plodín (t. j. pred 15. septembrom), musia byť na ploche OP prítomné jednoznačné pozberové zvyšky plodiny, ktorá viaže dusík.

Tab. 7: Zoznam dusík viažucich plodín

Názov plodiny	
Slovenský	latinský
Fazuľa a jej klony (*Phaseolus spp.)*	
Fazuľa obyčajná	*Phaseolus vulgaris*
Fazuľa ostrolistá	*Phaseolus acutifolius*
Fazuľa šarlátová	*Phaseolus coccineus*
Fazuľa mesiacovitá	*Phaseolus lunatus*
Ďatelina a jej klony *(Trifolium spp.)*	
Ďatelina hybridná	*Trifolium hybridum*
Ďatelina lúčna	*Trifolium pratense*
Ďatelina plazivá	*Trifolium repens*
Ďatelina purpurová	*Trifolium incarnatum*
Vika a jej klony *(Vicia spp.)*	
Vika huňatá	*Vicia villosa Roth.*
Vika panónska	*Vicia pannonica Crantz*
Vika siata	*Vicia sativa*
Lupina a jej klony *(Lupinus spp.)*	
Lupina biela	*Lupinus albus*
Lupina žltá	*Lupinus luteus*
Ostatné	
Hrach siaty	*Pisum sativum*
Lucerna siata	*Medicago sativa*
Bôb obyčajný	*Vicia faba*
Šošovica jedlá	*Lens culinaris*
Sója fazuľová	*Glycine max (L.) Merrill*

Na plochách s plodinami, ktoré viažu dusík, ktoré žiadateľ použije v roku podania žiadosti pre splnenie OEZ, sa nesmú používať žiadne prípravky na ochranu rastlín (POR).Za POR sa považujú látky a prípravky v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS. Na plochách s plodinami, ktoré viažu dusík, nahlásenými na účely OEZ, žiadateľ nesmie používať ani POR, ktoré sú povolené v ekologickom poľnohospodárstve. Zákaz používania POR sa týka aj látok používaných na ošetrenie semien, ktoré sa aktivujú po zasiatí semien. V období relevantnom pre splnenie OEZ preto nemožno vysievať semená, ktoré boli takýmito látkami ošetrené.

Zákaz používania POR platí pri jednoročných plodinách od osiatia po zber plodín, ktoré viažu dusík, resp. ich zmesí.

V prípade viacročných plodín, ktoré viažu dusík, sa zákaz používania POR uplatňuje od 1. januára príslušného kalendárneho roka, v ktorom je plocha nahlásená ako OEZ, ak boli tieto plodiny vysiate v predchádzajúcom roku alebo rokoch, až do zberu, pokiaľ sa tento uskutoční v príslušnom roku, alebo až do konca kalendárneho roka, t.j. 31. decembra, pokiaľ

sa zber v príslušnom roku neuskutoční. Zákaz sa uplatňuje iba počas kalendárneho roka, v ktorom poľnohospodár deklaruje plochu na účely OEZ.

V prípade viacročných plodín, ktoré viažu dusík, ktoré sú zberané viac krát počas vegetačného obdobia, sa zákaz používania POR uplatňuje od 1. januára príslušného kalendárneho roka, v ktorom je plocha nahlásená ako OEZ, ak boli tieto plodiny vysiate v predchádzajúcom roku alebo rokoch a trvá do posledného zberu v príslušnom kalendárnom roku, za ktorým bude nasledovať vysiatie inej plodiny, alebo do konca príslušného kalendárneho roka, t.j. 31. decembra, pokiaľ sa posledný zber v príslušnom roku neuskutoční.

Príklad:
Žiadateľ vyseje lucernu v septembri 2017. V októbri 2017 aplikuje herbicíd, následne už nie sú použité žiadne POR. Túto plochu je možné nahlásiť ako OEZ v roku podávania žiadostí 2018 pod podmienkou, že v roku 2018 nebudú použité žiadne POR.

Žiadateľ je na plochách s plodinami, ktoré viažu dusík v rozhodujúcom období od 15. novembra príslušného kalendárneho roka do 15. februára nasledujúceho roka povinný zabezpečiť pokrytie plôch oziminou.

Uvedená podmienka sa vzťahuje v kalendárnom roku na plochy po úrode jednoročných dusík viažucich plodín, prípadne po z agrotechnického hľadiska vhodnom zaoraní viacročných dusík viažucich plodín (a teda tak, aby boli dodržané aj požiadavky ustanovenia § 5).

Uvedená podmienka sa nevzťahuje na prípady zaistenia pokrytia plochy v rámci 5% oblastí ekologického záujmu pestovaním viacročných dusík viažucich plodín (napr. lucerna) v prípade, že nedôjde k jej zaoraniu.

Žiadateľ je na plochách dusík viažucich plodín pestovaných v citlivých a zraniteľných oblastiach povinný dodržiavať obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka a spôsob hospodárenia podľa zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení zákona č. 394/2015 Z. z..

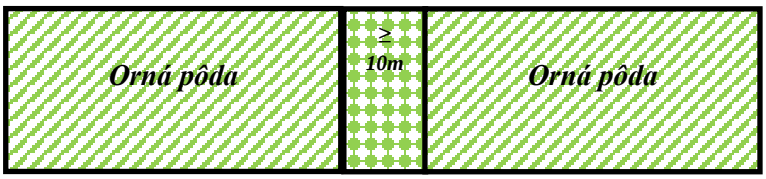
(9) Žiadateľ môže pre účely splnenia 5 % OEZ použiť medze, ktoré nie sú chránené v rámci krížového plnenia (KP). Medzou inou ako tou, ktorá je chránená v rámci KP (DPEP7 a PH3), a ktorú môže žiadateľ vytvoriť pre splnenie OEZ, sa rozumie krajinný prvok - pás (vytvorený žiadateľom), ktorého minimálna šírka musí byť viac ako 10 metrov (vrátane), ktorý je založený na diele pôdneho bloku s ornou pôdou, pričom nesmie presiahnuť viac ako 1/3 výmery tohto dielu pôdneho bloku. Na účely OEZ sa medza, iná ako chránená v rámci KP, započíta maximálne v šírke 20 metrov. Medza chránená v rámci KP môže mať šírku maximálne 20 metrov. V prípade, že šírka medze presahuje 20 metrov, je možné použiť ju na účely OEZ ako medzu inú ako chránenú v rámci KP, pričom v zmysle vyššie uvedeného pravidla o započítaní sa takáto medza započíta maximálne v šírke 20 metrov.

Medzu inú ako chránenú v rámci KP je možné použiť pre splnenie oblastí ekologického záujmu v prípade, že jej plocha sa nachádza na diele pôdneho bloku s kultúrou orná pôda žiadateľa, je priľahlá k takémuto dielu pôdneho bloku, alebo je priľahlá k oblasti ekologického záujmu, ktorá je priamo priľahlá k dielu pôdneho bloku s kultúrou orná pôda príslušného žiadateľa. Medza, ktorú žiadateľ vytvoril, musí byť prítomná počas

vegetačného obdobia a v súlade s požiadavkou rozhodujúceho obdobia pre postup diverzifikácia plodín.

Na medziach žiadateľ neaplikuje hnojivá. Akákoľvek medza, ktorá sa použije pre splnenie OEZ, musí byť odlíšiteľná od plodiny pestovanej na danom diele pôdneho bloku.

V prípade, že žiadateľ osial plochu medze trávami alebo inými rastlinnými krmivami, udržiava ju kosením alebo spásaním, t. j. musí tiež vyhovovať kritériám podľa § 5 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. Žiadateľ tiež môže na medziach realizovať opatrenia zamerané na vytváranie zelenej pokrývky pôdy, vrátane výsevu zmesí voľne rastúcich kvetov.

oprávnená medza

(10) Odsek 1 sa neuplatňuje na žiadateľa, u ktorého

a) sa viac ako 75 % ornej pôdy využíva na produkciu tráv alebo iných rastlinných krmív, ponecháva sa úhorom, používa sa na pestovanie bôbovitých plodín, alebo je predmetom kombinácie týchto využití;
b) viac ako 75 % poľnohospodárskej plochy, na ktorú možno poskytnúť podporu, predstavuje trvalý trávny porast, využíva sa na produkciu tráv alebo iných rastlinných krmív, alebo sa na nej buď značnú časť roka alebo vegetačného cyklu pestujú plodiny pod vodou, alebo je predmetom kombinácie týchto využití.

K § 12
Platba pre mladých poľnohospodárov

(1) Platba pre mladých poľnohospodárov sa poskytne žiadateľovi, ktorý spĺňa nasledovné požiadavky:

a) spĺňa minimálne požiadavky na poskytnutie priamych platieb;

b) žiadateľ po prvý krát zakladá poľnohospodársky podnik ako vedúci predstaviteľ podniku, alebo už takýto podnik založil počas piatich rokov predchádzajúcich prvému podaniu žiadosti o platbu SAPS a zároveň nemá v roku prvého podania žiadosti o platbu SAPS viac ako 40 rokov veku (t.j. nedovŕši 41 rokov veku v príslušnom roku podania žiadosti).

Na založenie podniku je potrebné nahliadať v kontexte vedúceho predstaviteľa podniku, t.j. založením v tomto prípade nemožno rozumieť výlučne vznik poľnohospodárskeho podniku napr. zápisom do obchodného registra. Založením sa rozumie vznik takého postavenia mladého poľnohospodára, v ktorom je vedúcim predstaviteľom podniku, čo je podstatné rozlišovať pri jednotlivých typoch žiadateľov.

Fyzická osoba – podnikateľ:

- u samostatne hospodáriaceho roľníka (podnikajúceho na základe zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní v znení neskorších predpisov) sa za

založenie považuje obdržanie osvedčenia o zápise na príslušnom mestskom alebo obecnom úrade;
- u živnostníka (podnikajúceho na základe zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov) sa za založenie považuje deň ohlásenia, t. j. deň podania formulára na jednotnom kontaktnom mieste.

Fyzická osoba – nepodnikateľ:
- za založenie sa považuje prvé predloženie žiadosti o platbu SAPS.

Vzhľadom na to, že platba pre mladých poľnohospodárov nemá predstavovať prevádzkovú pomoc pre zavedené podniky, poskytne sa maximálne na obdobie piatich rokov od prvého podania žiadosti o platbu pre mladých poľnohospodárov, pokiaľ sa toto podanie uskutoční počas obdobia piatich rokov po založení podniku. Uvedené päťročné obdobie sa vzťahuje aj na žiadateľov, ktorí získali platbu pre mladých poľnohospodárov v súvislosti s rokmi podávania žiadostí pred rokom 2018.

Príklad:

Pokiaľ žiadateľ založil poľnohospodársky podnik v roku 2015 v období do 15.mája 2015 (do termínu na podávanie žiadostí), bude oprávnený (po splnení všetkých ostatných relevantných podmienok) získať platbu pre mladých poľnohospodárov na obdobie piatich rokov, ak prvýkrát podá žiadosť v rokoch podávania žiadostí 2015 až 2019.

Pokiaľ žiadateľ založil poľnohospodársky podnik v roku 2015 v období po 15.máji 2015 (po termíne na podávanie žiadostí), bude oprávnený (po splnení všetkých ostatných relevantných podmienok) získať platbu pre mladých poľnohospodárov na obdobie piatich rokov, ak prvýkrát podá žiadosť v roku podávania žiadostí 2016 až 2020.

Pokiaľ žiadateľ založil poľnohospodársky podnik v roku 2010 a prvýkrát podal žiadosť o platbu pre mladých poľnohospodárov v roku 2015, bude oprávnený (po splnení všetkých ostatných relevantných podmienok) získať platbu pre mladých poľnohospodárov opäť v roku 2018 a 2019, kedy sa završí príslušné obdobie piatich rokov. Uvedený žiadateľ však nemá právo získať spätne platbu pre mladých poľnohospodárov za roky podávania žiadostí 2016 a 2017, t.j. v čase platnosti predchádzajúcej právnej úpravy.

Rovnaký princíp sa uplatní aj pri založení podniku v nasledujúcich rokoch, t.j. 2011, 2012, 2013 a 2014. Ak žiadateľ založil podnik v roku 2013, podľa predchádzajúcej právnej úpravy sa mu obdobie vyplácania platby skracovalo o počet rokov, ktoré uplynuli medzi založením podniku a prvým podaním žiadosti o platbu – ak by podal žiadosť prvýkrát v roku 2015, bol by oprávnený (po splnení všetkých ostatných relevantných podmienok) na platbu v rokoch 2015, 2016 a 2017. Podľa v súčasnosti platnej právnej úpravy môže tento žiadateľ prvýkrát podať žiadosť v rokoch podávania žiadostí 2015 (prvý rok poskytovania platby pre mladých poľnohospodárov) až 2017 (päť rokov od založenia podniku). Ak tento žiadateľ podal žiadosť prvýkrát v roku 2015, bude oprávnený (po splnení všetkých ostatných relevantných podmienok) na platbu v rokoch 2015 až 2019, ak podal prvýkrát žiadosť v roku 2016, bude oprávnený (po splnení všetkých ostatných relevantných podmienok) na platbu v rokoch 2016 až 2020,a ak prvýkrát podal žiadosť v roku 2017, bude oprávnený (po splnení všetkých ostatných relevantných podmienok) na platbu v roku 2017 a nasledujúcich rokoch.

c) žiadateľ o platbu pre mladých poľnohospodárov je oprávnený na získanie platby, pokiaľ okrem splnenia vyššie uvedených podmienok spĺňa kritérium stredoškolského alebo vysokoškolského vzdelania s poľnohospodárskym, potravinárskym alebo veterinárnym zameraním, ktoré absolvoval buď v SR alebo v inom členskom štáte Európskej únie, ktoré priamo súvisí s poľnohospodárstvom. Splnenie podmienky sa preukazuje overenou kópiou dokladu o ukončenom strednom vzdelaní alebo vysokoškolskom vzdelaní s poľnohospodárskym, potravinárskym alebo veterinárnym zameraním alebo obdobným dokladom vydaným v inom členskom štáte. Doklad vydaný v inom členskom štáte (v inom jazyku ako slovenčine) musí byť úradne preložený do slovenského jazyka. Poľnohospodárskym, potravinárskym alebo veterinárnym vzdelaním možno rozumieť študijné a učebné odbory priamo súvisiace s poľnohospodárskou prvovýrobou (napr. kuchár, čašník nie je oprávneným študijným odborom).

(2) Alternatívne k podmienke ukončeného stredného alebo vysokoškolského vzdelania s poľnohospodárskym, potravinárskym alebo veterinárnym zameraním je žiadateľ o platbu pre mladých poľnohospodárov oprávnený na získanie platby, pokiaľ okrem splnenia podmienok podľa odseku 1 písm. a) a b) spĺňa kritérium 18 mesiacov praxe v poľnohospodárskej prvovýrobe a súčasne má absolvovaný akreditovaný vzdelávací kurz alebo obdobný kurz v inom členskom štáte EÚ zameraný na poľnohospodárske podnikanie.

Splnenie podmienky sa na základe § 13 ods. 5 písm. b) nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. (kritérium 18 mesiacov praxe) preukazuje žiadateľ pracovnou zmluvou, dohodou o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, potvrdením zamestnávateľa alebo iným obdobným dokladom, ktorým žiadateľ preukáže svoju prax v poľnohospodárstve. Doklad vydaný v inom členskom štáte (v inom jazyku ako slovenčine) by mal byť úradne preložený do slovenského jazyka. Za splnenie podmienky praxe sa považuje aj výkon činnosti samostatne hospodáriaceho roľníka (ďalej len „SHR“). Splnenie podmienky sa preukazuje osvedčením o zápise do evidencie SHR. Na splnenie podmienky praxe nepostačuje čestné vyhlásenie o bezodplatnom výkone poľnohospodárskej činnosti v poľnohospodárskom podniku alebo inom obdobnom podniku.

(3) Na prijatie platby pre mladých poľnohospodárov je oprávnená aj právnická osoba bez ohľadu na právnu formu. Na účely platby pre mladých poľnohospodárov je relevantným okamihom pre založenie podniku v prípade právnickej osoby vznik takého postavenia fyzickej osoby spĺňajúcej podmienky mladého poľnohospodára podľa ods. 1 písm. b) a c), resp. ods. 2, v ktorom je vedúcim predstaviteľom podniku. Splnenie vyššie uvedených podmienok podľa odseku 1 písm. a) až c), resp. ods. 2 sa viaže na fyzické osoby, ktoré sú v danej právnickej osobe v postavení vedúceho predstaviteľa podniku a majú nad touto právnickou osobou účinnú a dlhodobú kontrolu z hľadiska rozhodnutí týkajúcich sa riadenia, zisku a finančných rizík. Na účely platby pre mladých poľnohospodárov je relevantným okamihom pre založenie podniku v prípade právnickej osoby vznik takého postavenia fyzickej osoby spĺňajúcej podmienky mladého poľnohospodára podľa ods. 1 písm. b) a c), resp. ods. 2, v ktorom je vedúcim predstaviteľom podniku.

Založenie tohto postavenia je potrebné rozlišovať pri jednotlivých typoch právnických osôb:

- verejná obchodná spoločnosť – zápis do obchodného registra/zmena spoločenskej zmluvy;
- komanditná spoločnosť – zápis do obchodného registra/zmena spoločenskej zmluvy;
- spoločnosť s ručením obmedzeným – zápis do obchodného registra/zmena spoločenskej zmluvy;

- akciová spoločnosť – zápis do obchodného registra/zmena stanov;
- jednoduchá spoločnosť na akcie - zápis do obchodného registra/zmena stanov;
- družstvo – zápis do obchodného registra/zmena stanov.

Ak je žiadateľom právnická osoba, platba pre mladých poľnohospodárov sa poskytne, ak mladý poľnohospodár podľa odseku 1 písm. b) a c) má v roku podania žiadosti o platbu pre mladých poľnohospodárov nad touto právnickou osobou účinnú a dlhodobú kontrolu z hľadiska rozhodnutí týkajúcich sa riadenia, zisku a finančných rizík.

Za vedúceho predstaviteľa podniku sa považuje fyzická osoba, ktorá vykonáva nad právnickou osobou dlhodobú a účinnú kontrolu z hľadiska rozhodnutí týkajúcich sa riadenia, zisku a finančných rizík. Ak viacerí mladí poľnohospodári získali kontrolu nad právnickou osobou v rôznych časoch, získanie kontroly prvým mladým poľnohospodárom sa považuje za čas založenia.

Právnická osoba musí byť taktiež oprávnená na získanie platby SAPS.

(4) Mladý poľnohospodár má nad právnickou osobou účinnú kontrolu, ak je oprávnený konať za právnickú osobu sám alebo spoločne s ďalšími osobami v závislosti od právnej formy právnickej osoby a zároveň má sám alebo spoločne s ďalšími mladými poľnohospodármi, oprávnenými konať za právnickú osobu, právo na najmenej 50 % ziskov spoločnosti. Účinnou kontrolou sa rozumie tak rozhodovacia právomoc, ako aj majetkové práva z titulu členstva v právnickej osobe.

Rozhodovacia právomoc: za právnickú osobu je vo všetkých veciach oprávnený konať štatutárny orgán na základe zmluvy o zriadení právnickej osoby, zakladateľskej listiny alebo zákona. Na účely splnenia podmienok pre získanie platby pre mladého poľnohospodára musí byť teda členom štatutárneho orgánu (sám alebo spolu s ďalšími osobami) fyzická osoba, ktorá spĺňa podmienky pre mladého poľnohospodára.

Majetkové práva: na splnenie podmienky výkonu účinnej kontroly musí mať daná fyzická osoba zároveň právo na najmenej 50 % ziskov spoločnosti. V prípade, že v právnickej osobe je viac fyzických osôb spĺňajúcich podmienky pre mladých poľnohospodárov, ktoré sú členmi štatutárneho orgánu a teda plnia vyššie uvedenú podmienku rozhodovacej právomoci, postačí, keď podmienku práva na najmenej 50 % ziskov právnickej osoby plnia spoločne.

(5) Dlhodobou kontrolou sa rozumie plnenie podmienky celoročne, minimálne však odo dňa predloženia žiadosti v príslušnom roku podania žiadosti.

(6) Na účely splnenia podmienok pre získanie platby pre mladého poľnohospodára musí byť členom štatutárneho orgánu právnickej osoby fyzická osoba, ktorá spĺňa podmienky pre mladého poľnohospodára. Nevyžaduje sa, aby prípadní ďalší členovia štatutárneho orgánu spĺňali podmienky pre mladého poľnohospodára.

(7) Platba pre mladých poľnohospodárov sa poskytne žiadateľovi najviac na prvých 28 ha, na ktoré možno poskytnúť podporu.

K §13
Predkladanie žiadosti

(1) Žiadateľ predkladá žiadosť od termínu určeného vo výzve zverejnenej PPA na jej webovom sídle najneskôr do 15. mája príslušného kalendárneho roka formou žiadosti, tzv. „Jednotnej žiadosti“. Žiadosť obsahuje nasledovné informácie potrebné na určenie oprávnenosti na priame platby:

- totožnosť žiadateľa, údaje o príslušných režimoch priamych platieb;

podrobné údaje umožňujúce jednoznačnú identifikáciu všetkých poľnohospodárskych pozemkov v poľnohospodárskom podniku, ich plochu vyjadrenú v hektároch na dve desatinné miesta, ich polohu a v prípade potreby ďalšie špecifikácie týkajúce sa používania poľnohospodárskych pozemkov.

Pokiaľ termín na predloženie žiadosti pripadne na štátny sviatok, sobotu alebo nedeľu, za príslušný termín sa považuje nasledujúci pracovný deň.

(2) V prípade, že žiadateľ predloží žiadosť po termíne, t. j. po 15. máji príslušného kalendárneho roka, suma platieb sa zníži. Suma priamych platieb, na ktoré by mal žiadateľ nárok, ak by bola žiadosť podaná včas, sa znižuje o 1 % za každý pracovný deň. Ak takéto omeškanie presiahne 25 kalendárnych dní, žiadosť sa považuje za neprípustnú a žiadateľovi sa neposkytnú žiadne platby.

Pokiaľ posledný termín na oneskorené predloženie žiadosti pripadne na štátny sviatok, sobotu alebo nedeľu, za príslušný termín sa považuje nasledujúci pracovný deň.

(3) Prílohu žiadosti tvorí:

a) grafický materiál poľnohospodárskej plochy, ktorá je vedená v evidencii dielov pôdnych blokov. Do grafickej prílohy žiadateľ vyznačí všetku ním poľnohospodársky využívanú plochu, ako aj spôsob jej využitia. Pri zaznačovaní žiadateľ postupuje podľa „Príručky pre žiadateľa o priame podpory“. Využitím sa v prípade ornej pôdy rozumie jej osiatie a vysadenie plodinami, pričom údaje v grafickej časti žiadosti musia súhlasiť s údajmi uvedenými v zozname poľnohospodárskych pozemkov. V prípade, že žiadateľ na ploche pestuje iné plodiny než tie, ktoré uviedol v žiadosti, žiadateľ je povinný nahlásiť PPA zmenu plodiny na tlačive „Žiadosť o zmenu a doplnenie“;

b) zoznam poľnohospodárskych pozemkov žiadateľa a spôsob ich využitia na účely platby SAPS. V zozname poľnohospodárskych pozemkov sa osobitne uvedú plochy, na ktoré sa nepožaduje platba SAPS (z hľadiska nesplnenia minimálnej výmery 0,3 ha) a súvislo užívané plochy v diele pôdneho bloku menšie ako 0,3 ha. Pod pojmom spôsob využitia poľnohospodárskych plôch sa rozumie uvedenie druhu kultúry (napr. OP, TTP, TP) a uvedenie plodín, ktoré sú pestované na uvedenej ploche podľa číselníka plodín zverejneného PPA. V zozname všetkých poľnohospodárskych pozemkov žiadateľ nahlási všetku ním využívanú poľnohospodársku plochu (spôsobilú aj nespôsobilú) v hektároch s presnosťou na dve desatinné miesta a zároveň je povinný nahlásiť jej využitie (osiatie alebo iné využitie) podľa skutočného využitia, ktoré je relevantné počas príslušného roka od podania žiadosti;

c) zoznam poľnohospodárskych pozemkov a spôsob ich využitia na účely definovania plôch, ktoré sú oblasťou ekologického záujmu. V zozname poľnohospodárskych pozemkov žiadateľ osobitne vyznačí prvky a plochy, ktoré sú oblasťou ekologického záujmu. Žiadateľ identifikuje ich polohu uvedením názvu štvorca a kódu dielu pôdneho bloku a ich veľkosť;

d) čestné vyhlásenie o pravdivosti predkladaných údajov.

Žiadateľ predkladá prílohy žiadosti podľa a) až c) prostredníctvom geopriestorového formuláru IS GSAA dostupného na webovom sídle https://gsaa.mpsr.sk/.Žiadateľ upraví prílohy žiadosti podľa a) až c) prostredníctvom IS GSAA, pričom zakreslením plôch podľa a) do IS GSAA sa vypočítajú výmery potrebné pre vyplnenie zoznamu poľnohospodárskych pozemkov podľa b) a c). Žiadateľ následne prostredníctvom IS GSAA potvrdí prílohy podľa a) až c) a na základe výmer z IS GSAA vyplní papierový formulár žiadosti a tento spolu s ostatnými prílohami podľa § 13 predloží na príslušnom regionálnom pracovisku PPA.

(4) V prípade, že ide o žiadateľa, ktorý je ekologickým poľnohospodárom (spĺňa podmienky ekologického poľnohospodárstva stanovené v nariadení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov v platnom znení), prílohou žiadosti je aj potvrdenie o tom, že je ekologickým poľnohospodárom, t.j. výpis z Registra osôb vykonávajúcich ekologickú poľnohospodársku výrobu, ktorý vedie ÚKSÚP.

(5) V prípade, že ide o žiadateľa o platbu pre mladých poľnohospodárov, prílohou žiadosti je aj
   a) overená kópia dokladu o ukončenom strednom vzdelaní alebo vysokoškolskom vzdelaní s poľnohospodárskym, potravinárskym alebo veterinárnym zameraním alebo obdobný doklad vydaný v inom členskom štáte, *alebo*
   b) pracovná zmluva, dohoda o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, potvrdenie zamestnávateľa alebo iný obdobný doklad, ktorým žiadateľ preukáže svoju prax v poľnohospodárstve. Doklad musí jasne potvrdzovať skutočnosť, že žiadateľ má najmenej 18 mesiacov praxe v poľnohospodárskej prvovýrobe a skutočnosť, že absolvoval akreditovaný vzdelávací kurz alebo obdobný kurz v inom členskom štáte zameraný na poľnohospodárske podnikanie. Doklad vydaný v inom členskom štáte (v inom jazyku ako slovenčine) musí byť úradne preložený do slovenského jazyka.

(6) V prípade, že žiadateľ o platbu pre mladých poľnohospodárov je právnickou osobou, prílohou žiadosti je aj doklad, ktorý preukazuje skutočnosť, že má nad predmetnou právnickou osobou účinnú a dlhodobú kontrolu. Je nutné preukázať, že žiadateľ má v roku podania žiadosti o platbu pre mladých poľnohospodárov nad touto právnickou osobou účinnú a dlhodobú kontrolu z hľadiska rozhodnutí týkajúcich sa riadenia, zisku a finančných rizík. V závislosti od právnej formy žiadateľa je takýmto dôkazom:
   - overená kópia spoločenskej zmluvy pri verejnej obchodnej spoločnosti;
   - overená kópia spoločenskej zmluvy pri komanditnej spoločnosti;
   - overená kópia spoločenskej zmluvy pri spoločnosti s ručením obmedzeným;
   - overená kópia stanov pri akciovej spoločnosti;
   - overená kópia stanov pri jednoduchej spoločnosti na akcie;
   - overená kópia stanov pri družstve.

(7) V prípade, že žiadateľ využíva poľnohospodársku plochu na pestovanie konope, prílohou žiadosti je tiež:
   a) náveska certifikovaného osiva prvej alebo následnej generácie alebo jej úradne osvedčená kópia,
   b) údaj o množstve použitého osiva v kg/ha.

(8) Najneskôr súčasne s podaním žiadosti je žiadateľ povinný predložiť identifikačný list na tlačive zverejnenom na webovom sídle PPA.

(9) Identifikačný list žiadateľa obsahuje nasledovné náležitosti:

a) meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu a rodné číslo žiadateľa, ak ide o fyzickú osobu;
b) meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu, adresu miesta podnikania, rodné číslo žiadateľa a identifikačné číslo organizácie, ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa;
c) obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo organizácie, rodné číslo štatutára alebo členov jej štatutárneho orgánu alebo dátum narodenia, ak ide o cudzieho štátneho príslušníka, ak ide o právnickú osobu;
d) číslo účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky;
e) zoznam častí poľnohospodárskeho podniku, ak ide o poľnohospodársky podnik;
f) označenie osôb, ktoré sa majú posudzovať na účely platby pre mladých poľnohospodárov.

(10) Prílohou identifikačného listu žiadateľa je:
a) doklad o bankovom účte žiadateľa,
b) osvedčenie o zápise do evidencie podľa osobitného predpisu nie staršie ako 60 dní, ak ide o samostatne hospodáriaceho roľníka. Osobitným predpisom je zákon č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov v znení neskorších predpisov.

Prílohy identifikačného listu uvedené v písmene a) a b) je povinný predložiť žiadateľ, nakoľko na uvedené prílohy sa zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) (ďalej len „zákon proti byrokracii“), nevzťahuje. V prípade, že z osvedčenia o SHR platobnej agentúre nie je známe IČO žiadateľa, platobná agentúra požaduje od žiadateľa doklad o jeho potvrdení.

Za prílohu identifikačného listu žiadateľa sa považuje aj platobnou agentúrou vyhotovený výpis z obchodného registra alebo živnostenského registra, ak ide o právnickú osobu alebo fyzickú osobu - podnikateľa. Uvedené výpisy žiadateľ, v zmysle zákona proti byrokracii, nepredkladá.

PPA je oprávnená požiadať žiadateľa o predloženie výpisov z príslušných zdrojových registrov v listinnej podobe, ktorá nesmie byť staršia ako 30 dní, pokiaľ z technických dôvodov nebude možné získať údaje alebo výpisy z informačného systému verejnej správy, prípadne tento systém neobsahuje údaje pre riadne overenie oprávnenia konať za žiadateľa.

(11) Žiadateľ nie je povinný priložiť k žiadosti grafický materiál poľnohospodárskej plochy, ktorá je vedená v evidencii dielov pôdnych blokov, pokiaľ
a) disponuje poľnohospodárskymi plochami o výmere 0,1 ha, ktoré spolu nepresahujú výmeru 1 ha, a na ktoré sa nepodala žiadosť, alebo
b) nepožiadal o žiadne priame platby na plochu, a poľnohospodárska plocha, na ktorú žiadosť nepodal, nepresahuje 1 ha.

(12) Žiadateľ nie je povinný priložiť k žiadosti identifikačný list, pokiaľ ho už predložil napr. ako súčasť žiadosti o poskytnutie prechodnej vnútroštátnej platby na dobytčie jednotky podľa nariadenia vlády SR č. 152/2013 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou prechodných vnútroštátnych platieb v znení neskorších predpisov.

K §14
Zníženie, úprava a odňatie priamych platieb

(1) Platba SAPS, ktorá sa má žiadateľovi poskytnúť, sa v príslušnom kalendárnom roku v tej časti sumy, ktorá prekračuje 150 000 EUR, zníži o 5 %.

Toto zníženie sa týka výlučne platby SAPS, nepostihuje iné priame platby (napr. platbu za ekologizáciu), ani prechodné vnútroštátne platby (napr. prechodnú vnútroštátnu platbu na dobytčie jednotky), na ktoré má žiadateľ v danom kalendárnom roku nárok.

(2) Platba SAPS, ktorá sa má žiadateľovi poskytnúť, sa v príslušnom kalendárnom roku zníži aj žiadateľovi, u ktorého PPA zistí, že po 18. októbri 2011 umelo vytvoril podmienky s cieľom vyhnúť sa znižovaniu platby SAPS podľa ods. 1.

U takéhoto žiadateľa sa neposkytnú žiadne výhody v podobe vyňatia zo znižovania platieb, t.j. pokiaľ PPA zistí, že žiadateľ rozdelil svoj podnik za účelom vyhnutia sa mechanizmu znižovania platieb, bude tento mechanizmus uplatnený ako keby žiadateľ alebo žiadatelia podliehal/i jeho účinkom. Na účely zníženia podľa tohto odseku sa zohľadní suma platby SAPS, ktorá je výsledkom uplatnenia znížení podľa ods. 6.

(3) Priame platby, ktoré sa majú žiadateľovi poskytnúť, sa v časti sumy, ktorá prekračuje 2 000 EUR, v príslušnom kalendárnom roku znížia podľa osobitného predpisu. Z dôvodu potreby zriadenia rezervy v prípade významnej krízy v poľnohospodárskom sektore sa na priame platby uplatní zníženie prostredníctvom mechanizmu finančnej disciplíny. Suma priamych platieb, ktoré sa majú poskytnúť žiadateľovi, v prípade, že ide o sumu na základe žiadosti o platbu prekračujúcu 2000 EUR sa znižuje o určité percento, ktoré stanoví Európska komisia najneskôr k 1. decembru kalendárneho roka, ktorého sa uvedené zníženie týka. Toto zníženie postihuje všetky priame platby žiadateľa. Na účely zníženia podľa tohto odseku sa zohľadní suma priamych platieb, ktorá je výsledkom uplatnenia znížení podľa ods. 6.

(4) Pokiaľ sa suma získaná na základe uplatnenia mechanizmu finančnej disciplíny podľa ods. 3 v predchádzajúcom roku nepoužije, suma sa vráti žiadateľom, na ktorých sa finančná disciplína vzťahovala, použitím nasledovného mechanizmu. Priame platby, ktoré sa majú žiadateľovi poskytnúť ako úhrada finančnej disciplíny sa určia ako násobok priamych platieb určených na základe žiadosti a koeficientu úhrady finančnej disciplíny. Koeficient úhrady finančnej disciplíny je podiel prostriedkov finančnej disciplíny a priamych platieb určených na základe žiadostí prekračujúcich 2000 EUR.

(5) V prípade oneskoreného podania žiadosti (po 15. máji príslušného kalendárneho roka, ak nie je stanovené inak) sa priame platby, ktoré sa majú žiadateľovi poskytnúť upravia nasledovne. Suma priamych platieb, na ktoré by mal žiadateľ nárok, ak by bola žiadosť podaná včas, sa znižuje o 1 % za každý pracovný deň. Ak takéto omeškanie presiahne 25 kalendárnych dní, žiadosť sa považuje za neprípustnú a žiadateľovi sa neposkytne žiadna platba.

(6) V prípade, že PPA na základe vykonaných kontrol (administratívnych kontrol alebo kontrol na mieste) zistí rozdiely medzi údajmi uvedenými v žiadosti a skutočným stavom, priame platby, ktoré sa majú žiadateľovi poskytnúť, sa upravia podľa nasledovných postupov:

1) V prípade platby SAPS, ak poľnohospodárska plocha určená kontrolou je väčšia ako plocha nahlásená v žiadosti, na účely výpočtu sa vezme do úvahy plocha nahlásená. Ak je nahlásená plocha väčšia ako plocha určená kontrolou, na účely výpočtu sa vezme do úvahy plocha určená, tzn. do úvahy sa vždy berie menšia plocha. Pokiaľ však tento rozdiel je menej

ako 0,1 ha alebo sa rovná 0,1 ha, pričom nepredstavuje viac ako 20% celkovej plochy nahlásenej na účely platby SAPS, do úvahy sa berie plocha žiadateľom nahlásená.

i. V prípade nenahlásenia všetkých plôch sa administratívne sankcie uplatnia, pokiaľ v danom roku žiadateľ nenahlási všetky poľnohospodárske plochy, vrátane nepoľnohospodárskych plôch. Pokiaľ rozdiel medzi celkovou plochou nahlásenou a celkovou plochou nahlásenou plus celkovou nenahlásenou plochou predstavuje viac než 3 % nahlásenej plochy, celková suma priamych platieb na plochu sa žiadateľovi zníži najviac o 3 % v závislosti od závažnosti opomenutia.

Ak celková nahlásená plocha – (celková nahlásená plocha + celková nenahlásená plocha) > 3 %, suma platby sa zníži najviac o 3 %.

ii. V prípade nadhodnotenia pri nahlasovaní sa administratívne sankcie uplatnia, pokiaľ PPA pri kontrolách zistí rozdiel medzi nahlásenou poľnohospodárskou plochou a výmerou určenou kontrolou, celková suma platby sa vypočíta na základe určenej plochy zníženej o jedenapolnásobok zisteného rozdielu, ak daný rozdiel presahuje buď 3 % určenej plochy alebo dva hektáre. Administratívna sankcia nepresiahne 100 % súm vypočítaných na základe nahlásenej plochy.

Ak nahlásená plocha (rok N) –určená plocha = >3 % (alebo 2 ha), suma platby sa vypočíta ako určená plocha – 1,5 x (nahlásená plocha –určená plocha).

Ak nebola žiadateľovi uložená žiadna administratívna sankcia za nadhodnotenie plôch v prípade platby SAPS, administratívna sankcia sa zníži o 50 %, ak rozdiel medzi nahlásenou plochou a určenou plochou nepresahuje 10 % určenej plochy.

Ak nahlásená plocha (rok N) – určená plocha = medzi 3 % (alebo 2 ha) a 10 %, suma platby sa vypočíta ako určená plocha – 1,5 x (nahlásená plocha – určená plocha) x 50 %.
Ak bola žiadateľovi znížená administratívna sankcia a uvedenému žiadateľovi sa má v prípade platby SAPS uložiť ďalšia administratívna sankcia v nasledujúcom roku, musí zaplatiť administratívnu sankciu v prípade uvedeného nasledujúceho roku nároku v plnej miere a zaplatiť sumu, o ktorú bola znížená administratívna sankcia.

Ak nahlásená plocha (rok N+1) – určená plocha = medzi 3 % (alebo 2 ha) a 10%, suma platby sa vypočíta ako určená plocha – 1,5 x (nahlásená plocha – zistená plocha) + 50% z roku N.

Ak vypočítanú sumu nie je možné v plnej miere započítať v priebehu troch kalendárnych rokov nasledujúcich po kalendárnom roku zistenia, nevyrovnaný zostatok sa zruší/zanikne. Lehota pre započítanie sumy vyplývajúcej z vylúčenia z poskytnutia podpory začína plynúť nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, v rámci ktorého bolo vylúčenie žiadateľovi udelené. Suma vyplývajúca z vylúčenia sa započíta voči budúcej platbe vyplácanej žiadateľovi v rámci Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a/alebo Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.

2) Pri znížení platby za ekologizáciu pri nahlasovaní plôch je potrebné rozlišovať druh poľnohospodárskej plochy v závislosti od jednotlivých ekologizačných postupov, t.j. plochy plodín na účely diverzifikácie, TTP citlivé z hľadiska životného prostredia, ostatné TTP a oblasti ekologického záujmu.

V prípade, že zistená plocha je väčšia ako plocha nahlásená, na účely výpočtu sa vezme do úvahy nahlásená plocha. Ak je nahlásená plocha väčšia ako plocha zistená kontrolou, na účely výpočtu sa vezme do úvahy plocha zistená, tzn. do úvahy sa vždy berie menšia plocha.

I. Zníženie platby v prípade neplnenia diverzifikácie plodín

i. *Porušenie požiadavky, podľa ktorej sa na ornej pôde majú pestovať aspoň dve plodiny a hlavná plodina nesmie pokrývať viac ako 75 % celkovej ornej pôdy*: Ak plocha, ktorá sa určila pre hlavnú plodinu pokrýva viac než 75 %, plocha, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu sa zníži dvojnásobok plochy, o ktorú plocha hlavnej plodiny presahuje 75 % celkovej určenej plochy ornej pôdy.

Príklad: Výpočet zníženia v prípade nespĺňania diverzifikácie plodín (bod i.)

Odňatie za nedodržanie postupu zachovanie diverzifikácia plodín	*ha*	*Maximálny podiel*
		75,00%
Hlavná plodina	*25*	*86,20%*
Druhá plodina	*2*	
Tretia plodina	*2*	
Orná pôda celkom	*29*	
Plocha hlavnej plodiny, ktorá presahuje 75 %	*3,25*	
*Celkové zníženie pre nedodržanie postupu diverzifikácia plodín (2 * plocha, o ktorú plocha hlavnej plodiny presahuje 75 %) = 2*3,25*	*6,50*	

ii. *Porušenie požiadavky, podľa ktorej sa na ornej pôde majú pestovať aspoň tri plodiny a hlavná plodina nesmie pokrývať viac ako 75 % celkovej ornej pôdy*: Ak plocha, ktorá sa určila pre hlavnú plodinu pokrýva viac než 75 %, plocha, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu sa zníži o plochu, o ktorú plocha hlavnej plodiny presahuje 75 % celkovej určenej plochy ornej pôdy.

Príklad: Výpočet zníženia v prípade nespĺňania diverzifikácie plodín (bod ii.)

Odňatie za nedodržanie postupu zachovanie diverzifikácia plodín	*ha*	*Maximálny podiel*	
		75,00%	*95,00 %*
Hlavná plodina	*800*	*80,00%*	
Druhá plodina	*100*		*90,00 %*
Tretia plodina	*50*		
Štvrtá plodina	*50*		
Dve hlavné plodiny spolu			
Orná pôda celkom	*1000*		
Dve hlavné plodiny (max. 95%)	*950*		
Plocha hlavnej plodiny, ktorá presahuje 75 %	*50*		
Celkové zníženie pre nedodržanie postupu diverzifikácia plodín (plocha, o ktorú plocha hlavnej plodiny presahuje 75 %)	*50*		

iii. *Porušenie požiadavky, podľa ktorej sa na ornej pôde majú pestovať aspoň tri plodiny a dve hlavné plodiny nesmú pokrývať viac ako 95 % celkovej ornej pôdy*: Ak plocha, ktorá sa určila pre dve hlavné plodiny pokrýva viac než 95 %, plocha, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu sa zníži o päťnásobok plochy, o ktorú plocha dvoch hlavných plodín presahuje 95 % celkovej určenej plochy ornej pôdy.

Príklad: Výpočet zníženia v prípade nespĺňania diverzifikácie plodín (bod iii.)

Odňatie za nedodržanie postupu zachovanie diverzifikácia plodín	*ha*	*Maximáln y podiel*	
		75,00%	*95,00 %*
Hlavná plodina	*610*	*58,04%*	
Druhá plodina	*400*		
Tretia plodina	*40*		
Štvrtá plodina	*1*		
Dve hlavné plodiny spolu	*1010*		*96,10 %*
Orná pôda celkom	*1051*		
Dve hlavné plodiny (max. 95%)	*998,45*		
Plocha dvoch hlavných plodín spolu, ktorá presahuje 95 %	*11,55*		
*Celkové zníženie pre nedodržanie postupu diverzifikácia plodín(5 * plocha, o ktorú plocha dvoch hlavných plodín presahuje 95 %)*	*57,75*		

Kombinácia porušenia požiadaviek, podľa ktorých sa na ornej pôde majú pestovať aspoň tri plodiny, pričom hlavná plodina nesmie pokrývať viac ako 75 % (bod ii.) a dve hlavné plodiny nesmú pokrývať viac ako 95 % celkovej ornej pôdy (bod iii): Ak plocha, ktorá sa určila pre hlavnú plodinu pokrýva viac než 75 % a plocha, ktorá sa určila pre dve hlavné plodiny pokrýva viac než 95 %, plocha, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu sa zníži o súčet plochy hlavnej plodiny, ktorá presahuje 75 % a päťnásobku plochy, o ktorú plocha dvoch hlavných plodín presahuje 95 % celkovej určenej plochy ornej pôdy.

Príklad: Výpočet zníženia v prípade nespĺňania diverzifikácie plodín (bod ii + iii.)

Odňatie za nedodržanie postupu zachovanie diverzifikácia plodín	*ha*	*Maximálny podiel*	
		75,00%	*95,00%*
Hlavná plodina	*800*	*76,11%*	
Druhá plodina	*210*		
Tretia plodina	*40*		
Štvrtá plodina	*1*		
Dve hlavné plodiny spolu	*1010*		*96,10%*
Orná pôda celkom	*1051*		
Hlavná plodina (max. 75%)	*788,25*		
Dve hlavné plodiny (max. 95%)	*998,45*		
Plocha hlavnej plodiny, ktorá presahuje 75 %	*11,75*		

Plocha dvoch hlavných plodín spolu, ktorá presahuje 95	*11,55*		
*Celkové zníženie pre nedodržanie postupu diverzifikácia plodín (Plocha hlavnej plodiny, ktorá presahuje 75 % + 5 * plocha, o ktorú plocha dvoch hlavných plodín presahuje 95 %)*	*69,5*		

iv. *Porušenie požiadavky, podľa ktorej hlavná plodina na zvyšnej ornej pôde nesmie pokrývať viac ako 75 % tejto zvyšnej ornej pôdy:* Ak plocha, ktorá sa určila pre hlavnú skupinu plodín na zvyšnej ornej pôde pokrýva viac než 75 %, plocha, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu, sa zníži o dvojnásobok plochy, o ktorú plocha hlavnej plodiny presahuje 75 % zvyšnej určenej plochy ornej pôdy.

Príklad: Výpočet zníženia v prípade nespĺňania diverzifikácie plodín (bod iv.)

Odňatie za nedodržanie postupu zachovanie diverzifikácia plodín	*ha*	*Maximálny podiel*
Celková orná pôda	*500*	
Z toho trávy alebo iné rastlinné krmivá	*400*	
Zvyšná orná pôda na účely diverzifikácie plodín	*100*	
		75,00%
Hlavná plodina	*85*	*85,00%*
Druhá plodina	*15*	
Zvyšná orná pôda	*100*	
Plocha hlavnej plodiny, ktorá presahuje 75 %	*10*	
*Celkové zníženie pre nedodržanie postupu diverzifikácia plodín (2 * plocha, o ktorú plocha hlavnej plodiny presahuje 75 %)*	*20*	

v. Ak sa zistilo, že príjemca počas troch rokov nespĺňal povinnosť diverzifikácie plodín, plocha, o ktorú sa má zredukovať plocha na výpočet platby za ekologizáciu v súlade s bodmi i., ii., iii.a iv. na nasledujúce roky, sa vynásobí dvomi.

II. Zníženie platby v prípade nespĺňania požiadaviek na trvalé trávne porasty

Pokiaľ PPA zistí, že žiadateľ premenil alebo preoral trvalý trávny porast citlivý z hľadiska životného prostredia, plocha, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu, sa zníži o plochu, pri ktorej sa zistilo toto neplnenie požiadaviek.

Pokiaľ PPA zistí, že žiadateľ na základe jej rozhodnutia nedodržal povinnosť zmeniť druh poľnohospodárskej pôdy na trvalý trávny porast, plocha, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu, sa zníži o plochu, pri ktorej sa zistilo neplnenie tejto povinnosti.

Príklad: Výpočet zníženia v prípade nespĺňania požiadaviek na trvalé trávne porasty

Odňatie za nedodržanie postupu zachovanie TTP	*ha*
Trvalé trávne porasty (nahlásené)	*200*
Trvalé trávne porasty z toho tzv. "citlivé" (nahlásené)	*200*
Trvalé trávne porasty (určené)	*200*

Trvalé trávne porasty z toho tzv. "citlivé" (určené)	*199*
Celkové zníženie za TTP (plocha znížená o plochu, pri kt. sa zistil nesúlad) = 200-199	*1*

III. Zníženie platby v prípade neplnenia požiadaviek na oblasti ekologického záujmu

i. Požadovaná oblasť ekologického záujmu (oblasť zodpovedajúca 5% ornej pôdy podniku) sa vypočíta na základe celkovej zistenej plochy ornej pôdy (vrátane zistenej plochy krajinných prvkov, nárazníkových zón a plôch s rýchlorastúcimi drevinami).

ii. Ak požadovaná oblasť ekologického záujmu presahuje zistenú oblasť ekologického záujmu pri zohľadnení váhových faktorov oblastí ekologického záujmu, plocha, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu, sa zníži o desaťnásobok chýbajúcej plochy oblasti ekologického záujmu.

Príklad: Výpočet zníženia v prípade nespĺňania požiadaviek v oblasti ekologického záujmu

Odňatie za nedodržanie postupu oblasť ekologického záujmu	*ha*
Poľnohospodárska plocha celkom	*1250*
Orná pôda celkom	*1051*
Oblasť ekologického záujmu	*51*
Oblasť ekologického záujmu (požadovaná)	*52,55*
Oblasť ekologického záujmu (určená)	*51*
Oblasť ekologického záujmu (chýbajúca)	*1,55*
*Celkové zníženie za oblasť ekologického záujmu (10 * plocha chýbajúca)*	*15,5*

iii. Ak sa zistilo, že žiadateľ počas troch rokov nespĺňal požiadavky týkajúce sa požadovanej oblasti ekologického záujmu, plocha, o ktorú sa má znížiť plocha na výpočet platby za ekologizáciu v súlade s odsekom 2 na nasledujúce roky, sa vynásobí dvomi.

Maximálne zníženie platby na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie

i. Súčet znížení vypočítaných v súlade s postupmi na zníženie platby za ekologizáciu v prípade neplnenia požiadaviek na diverzifikáciu plodín a OEZ vyjadrený v hektároch nepresiahne celkový počet hektárov zistenej ornej pôdy, ktorá zahŕňa aj zistenú plochu krajinných prvkov, nárazníkových zón, plôch s mladinami.
ii. Celkové zníženie vypočítané v súlade s postupmi na zníženie platby za ekologizáciu v prípade neplnenia požiadaviek na diverzifikáciu plodín, zachovávanie TTP a OEZ nesmie presiahnuť celkovú vypočítanú platbu za ekologizáciu.

Okrem vyššie uvedených znížení za neplnenie postupov na účely platby za ekologizáciu sa budú uplatňovať administratívne sankcie.

Administratívne sankcie v prípade nenahlásenia všetkých plôch sa uplatnia, pokiaľ v danom roku žiadateľ nenahlási celú svoju ornú pôdu, výsledkom čoho je oslobodenie od povinností plnenia ekologizačných postupov, a/alebo nenahlási všetky svoje trvalé trávne porasty, ktoré sú citlivé z hľadiska životného prostredia.

Pokiaľ nenahlásená plocha je väčšia než 0,1 ha, plocha, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu po uplatnení znížení, sa zníži o ďalších 10 %.

Takto vypočítaná sankcia sa odpočíta od sankcie za nenahlásenie všetkých plôch uvedenej v ods. (6) bode 1) i.

Administratívne sankcie v prípade nadhodnotenia pri nahlasovaní sa uplatnia, pokiaľ plocha, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu, je odlišná od plochy, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu po uplatnení znížení z dôvodu nedodržania podmienok diverzifikácie plodín, zachovávania TTP a existencie oblasti ekologického záujmu. Celková suma platby za ekologizáciu sa vypočíta na základe plochy po uplatnení znížení, zníženej dodatočne o dvojnásobok zisteného rozdielu, ak daný rozdiel presahuje buď 3 % alebo dva hektáre, ale nepresahuje 20 % zistenej plochy.

Plocha na výpočet platby za ekologizáciu – plocha na výpočet platby za ekologizáciu po uplatnení znížení = 3 % alebo 2 ha (max. 20 % zistenej plochy)

Suma platby = plocha na výpočet platby za ekologizáciu po uplatnení znížení – 2 x (plocha na výpočet platby za ekologizáciu – plocha na výpočet platby za ekologizáciu po uplatnení znížení)

Ak je rozdiel väčší než 20 %, žiadna platba za ekologizáciu sa na predmetnú plochu neposkytne.

Ak je rozdiel väčší než 50 %, žiadna platba za ekologizáciu sa neposkytne, navyše sa žiadateľovi uloží dodatočná sankcia rovnajúca sa sume pomoci zodpovedajúcej rozdielu medzi plochou, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu a plochou, ktorá sa má použiť na výpočet platby za ekologizáciu po uplatnení znížení.

Ak takto vypočítanú sumu nie je možné v plnej miere započítať v priebehu troch kalendárnych rokov nasledujúcich po kalendárnom roku zistenia, nevyrovnaný zostatok sa zruší/zanikne. Lehota pre započítanie sumy vyplývajúcej z vylúčenia z poskytnutia podpory začína plynúť nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, v rámci ktorého bolo vylúčenie žiadateľovi udelené. Suma vyplývajúca z vylúčenia sa započíta voči budúcej platbe vyplácanej žiadateľovi v rámci Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a/alebo Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.

V roku podania žiadosti 2017 sa vypočítané administratívne sankcie vydelia piatimi a obmedzia na 20 % sumy platby za ekologizáciu, na ktorú by dotknutý poľnohospodár bol oprávnený a v roku 2018 a nasledujúcich rokoch nároku vydelia štyrmi a obmedzia na 25 % tej istej sumy.

3) Platba pre mladých poľnohospodárov

Pokiaľ PPA zistí, že žiadateľ o platbu pre mladých poľnohospodárov nespĺňa podmienku veku a prvého založenia podniku, platba sa nevyplatí, alebo sa odníme v plnej miere. Navyše, ak sa zistí, že žiadateľ predložil nesprávne dôkazy na účely preukázania plnenia povinností, uplatní sa sankcia zodpovedajúca 20 % sumy, ktorú žiadateľ dostal alebo ktorá by sa mu za iných okolností poskytla ako platba pre mladého poľnohospodára.
Ak takto vypočítanú sumu nie je možné v plnej miere započítať v priebehu troch kalendárnych rokov nasledujúcich po kalendárnom roku zistenia, nevyrovnaný zostatok sa zruší. Lehota pre

započítanie sumy vyplývajúcej z vylúčenia z poskytnutia podpory začína plynúť nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, v rámci ktorého bolo vylúčenie žiadateľovi udelené. Suma vyplývajúca z vylúčenia sa započíta voči budúcej platbe vyplácanej žiadateľovi v rámci Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a/alebo Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.

Platba sa viac neposkytuje, ak žiadny z mladých poľnohospodárov, ktorí spĺňajú kritériá stanovené v § 12 ods. 1 písm. b) a c), resp. ods. 2, už viac nemá nad právnickou osobou kontrolu. Platba sa viac neposkytuje, ani ak žiadny z mladých poľnohospodárov, ktorí mali nad právnickou osobou kontrolu v roku podania žiadosti o platbu pre mladých poľnohospodárov už viac nemá nad právnickou osobou kontrolu.

(7) Pravidlá uplatňovania administratívnych sankcií pre priame platby podľa ods. 6 sa uplatňujú aj v prípadoch, ak

a) poľnohospodárska plocha žiadateľa:
    a. nedosahuje výmeru najmenej 1 ha;
    b. nie je mu k dispozícii k 31. máju príslušného kalendárneho roka;
    c. nemá viditeľne označené a vymedzené hranice;
    d. v prípade pestovania rýchlorastúcich drevín alebo konope nie je vysadená/osiata oprávnenými druhmi rastlín; *alebo*

b) žiadateľ nevykonáva poľnohospodársku činnosť alebo neudržiava poľnohospodársku plochu v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie výkonom určitej minimálnej činnosti podľa § 5; *alebo*
c) žiadateľ nevykonáva na plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu činnosť podľa § 6;*alebo*

d) žiadateľ žiada o platbu pre mladých poľnohospodárov, pričom:
    a. nespĺňa minimálne požiadavky na poskytnutie priamych platieb podľa § 2 a § 7 ods. 2;
    b. v prípade žiadateľa – fyzickej osoby, nespĺňa podmienku prvého založenia poľnohospodárskeho podniku počas piatich rokov predchádzajúcemu prvému podaniu žiadosti o jednotnú platbu na plochu;
    c. v prípade žiadateľa – právnickej osoby, v roku podania žiadosti o platbu pre mladých poľnohospodárov nemá nad touto právnickou osobou účinnú a dlhodobú kontrolu fyzická osoba spĺňajúca podmienky platby pre mladého poľnohospodára;
    d. nespĺňa podmienku veku, t. j. v roku predloženia žiadosti má viac ako 40 rokov;
    e. nespĺňa podmienku vzdelania, t. j. nemá ukončené stredné vzdelanie alebo vysokoškolské vzdelanie alebo obdobné vzdelanie v inom členskom štáte s poľnohospodárskym, potravinárskym alebo veterinárnym zameraním, alebo nespĺňa podmienku 18 mesiacov praxe v poľnohospodárskej prvovýrobe a absolvovania akreditovaného vzdelávacieho kurzu alebo obdobného kurzu v inom členskom štáte zameraného na poľnohospodárske podnikanie,

e) žiadateľ využíva poľnohospodársku plochu na pestovanie konope a k žiadosti nepredloží aj návesku certifikovaného osiva prvej alebo následnej generácie alebo jej úradne osvedčenú kópiu a údaj o množstve použitého osiva v kg/ha;

f) žiadateľ žiada o priame platby, pričom:

a. nadobúdateľ podniku neoznámil PPA prevod podniku od pôvodného žiadateľa a nepožiadal o vyplatenie do 15 dní odo dňa prevodu; *alebo*
b. ak v prípade, že nastanú okolnosti vyššej moci a mimoriadnych okolností a žiadateľ písomne neoznámi PPA túto skutočnosť do pätnástich pracovných dní odo dňa, kedy je schopný tak urobiť; *alebo*
c. žiadateľ na výzvu PPA riadne nepreukáže vlastnícke právo k poľnohospodárskej ploche alebo právo užívať poľnohospodársku plochu.

(8) Priame platby sa upravia, ak PPA na základe kontrol zistí, že žiadateľ nedodržiava určené pravidlá krížového plnenia podľa § 4. Na účely zníženia podľa tohto odseku sa zohľadní suma priamych platieb, ktorá je výsledkom uplatnenia znížení podľa ods. 1 až 7.

V prípade porušenia pravidiel z dôvodu nedbanlivosti žiadateľa ide o krátenie platieb spravidla 3 % celkovej sumy platieb. PPA však môže toto zníženie na základe správy z kontroly s ohľadom na jeho rozsah, závažnosť, trvanie a opakovanie znížiť na 1 % resp. zvýšiť až na 5 % celkovej nárokovanej platby.

Pri opakovanom porušení platia nasledovné zásady:

Bez toho, aby boli dotknuté prípady úmyselného neplnenia povinností, pokiaľ sa pri kontrolách určili opakované výskyty nesúladu, percentuálny podiel porušenia v prípade prvého opakovaného výskytu vynásobí tromi.

V prípade každého ďalšieho opätovného nesplnenia povinnosti sa výsledok zníženia stanoveného s ohľadom na predchádzajúce opätovné nesplnenie povinnosti vynásobí tromi. Maximálne zníženie však nepresiahne 15 % celkovej sumy.
Po dosiahnutí maximálneho zníženia vo výške 15 %, PPA upozorní žiadateľa, že ak sa opätovne zistí neplnenie rovnakej povinnosti, bude sa takéto konanie považovať za úmyselné konanie.

Pri úmyselnom porušení platia nasledovné zásady:

Úmyselným porušením sa stáva také opakované porušenie, ktoré bolo zistené v predchádzajúcom období 3 rokov a jeho úroveň dosiahla hranicu 15 % krátenia poskytnutých finančných prostriedkov a ak bol o tejto skutočnosti samotný žiadateľ upovedomený.

Ak ide o úmyselne zavinené porušenie, uplatní sa zníženie spravidla 20 % celkovej sumy platieb. PPA však môže toto zníženie na základe správy z kontroly znížiť na 15 % resp. zvýšiť až na 100 % celkovej nárokovanej platby.
Pokiaľ dôjde k zisteniu viac ako jedného prípadu porušenia rôznych požiadaviek alebo noriem v tej istej oblasti krížového plnenia, tieto porušenia sa na účely stanovenia zníženia považujú za jeden výskyt nesúladu/nesplnenia povinností.

Nedodržanie normy (DPEP), ktoré predstavuje aj nesplnenie požiadavky (PH), sa považuje za jedno nesplnenie povinnosti. Na účely výpočtu znížení sa nesplnenie povinnosti považuje za časť oblasti, na ktorú sa vzťahuje požiadavka (PH).
Zníženie a administratívne sankcie v prípade nedbanlivosti

Výpočet celkového zníženia platby vychádza z výsledkov kontrol za jednotlivé PH a DPEP a následne zo stanovenia výšky zníženia v rámci jednotlivých oblastí. Keď sa určil

viac ako jeden prípad nesplnenia povinností súvisiacich s rôznymi oblasťami krížového plnenia z nedbanlivosti, postup stanovenia zníženia (1-5%) sa uplatňuje individuálne na každé nesplnenie povinností.

Výsledné percentá znížení sa spočítajú, pričom maximálna miera zníženia neprekročí 5 % celkovej sumy platieb.

V prípade, že sa určí opakované nesplnenie povinností z nedbanlivosti spolu s iným nesplnením povinností alebo iným opakovaným neplnením povinností, výsledné percento znížení sa spočíta. Maximálne zníženie však nesme prekročiť 15 % celkovej sumy platieb.

Zníženie a administratívne sankcie v prípade úmyselného neplnenia povinností. V prípade úmyselného neplnenia povinností extrémneho rozsahu, závažnosti alebo trvania je žiadateľ, okrem uloženej sankcie (15-20-100%), vylúčený zo všetkých priamych platieb v nasledujúcom kalendárnom roku.

(9) Pokiaľ PPA na základe kontrol vykonávaných v zmysle vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 809/2014 v platnom znení zistí, že žiadateľ umelo vytvoril podmienky požadované na získanie jednotlivých schém priamych platieb, jednotlivé schémy priamych platieb sa žiadateľovi neposkytnú. V zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 v platnom znení, sa v prospech fyzických osôb alebo právnických osôb neposkytnú nijaké výhody, pokiaľ sa zistí, že tieto osoby, v rozpore s cieľmi právnych predpisov v oblasti poľnohospodárstva, umelo vytvorili podmienky požadované na získanie takýchto výhod.

Vo vzťahu k priamych platbám je potrebné vykladať predmetné ustanovenie tak, že okrem formálneho dodržania podmienok ustanovených pravidlami EÚ, je potrebné dosiahnuť aj účel týchto pravidiel. Pri výklade predmetného ustanovenia dochádza teda ku kombinácii uvedených objektívnych okolností, ku ktorým sa pripája aj subjektívny prvok, ktorý pozostáva z úmyslu žiadateľa získať výhodu z pravidiel EÚ umelým vytvorením podmienok ustanovených na získanie takejto výhody. Za hlavnú motiváciu žiadateľa možno považovať najmä jeho snahu dosahovať väčší profit aký by mal, keby vytvorenie podmienok nesimuloval.

V súlade s uvedeným teda vstupuje pri posudzovaní umelo vytvorených podmienok do procesu posúdenia niekoľko zložiek: úmysel žiadateľa, navodenie zdanlivého dodržania podmienok a zámer zákonodarcu týkajúci sa celkového zámeru príslušného režimu podpory. Vedomé rozhodnutie žiadateľa konať spôsobom, smerujúcim k naplneniu podmienok, nemusí vždy napĺňať ciele poskytovania platieb. Pri umelo vytvorených podmienkach je konanie žiadateľa motivované snahou získať podporu vytvorením podmienok, ktoré síce formálne napĺňajú požadované náležitosti, pričom ale toto konanie nie je vymedzené tak, aby bolo v súlade s celkovými podpornými cieľmi EÚ.

Za umelé vytvorenie podmienok sa považuje konanie žiadateľa vyvíjajúceho (aktívnu) činnosť smerujúcu k zdanlivému vytvoreniu (alebo predstieraniu) okolností (podmienok), ktoré je motivované získaním priamych platieb, pričom je toto konanie súčasne v rozpore so zámerom legislatívnej úpravy príslušného režimu podpory.

Ak preukázané umelo vytvorené podmienky sú relevantné ako podmienky oprávnenosti pre niekoľko dotknutých schém priamych platieb, dotknuté schémy priamych platieb sa žiadateľovi neposkytnú.

(10) Pokiaľ žiadateľ zabráni PPA vykonať kontrolu na mieste alebo na požiadanie PPA nepredloží požadované doklady súvisiace s kontrolou pravidiel krížového plnenia, priame platby sa žiadateľovi neposkytnú.

Uplatňovaním administratívnych sankcií a znížením alebo odňatím priamych platieb stanovených v § 14 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. nie je dotknuté uplatňovanie prípadných trestnoprávnych sankcií podľa zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

K § 15
Sumy priamych platieb

(1) Sumy priamych platieb podľa nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. na príslušný kalendárny rok sa oznamujú a zverejňujú vo Vestníku MPRV SR v priebehu mesiaca november príslušného kalendárneho roka.

(2) Vo vestníku sa spolu so sumami priamych platieb podľa ods. 1 oznamuje aj koeficient úhrady finančnej disciplíny.

K § 16
Spoločné ustanovenia

(1) Kontrolu žiadostí vykonáva PPA prostredníctvom integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS).

(2) Žiadateľ je povinný umožniť PPA vykonať kontrolu na mieste. Ak žiadateľ neumožní PPA vykonať kontrolu na mieste, jeho žiadosť o platbu bude zamietnutá. Ak žiadateľ neumožní PPA vykonať kontrolu na mieste v oblasti plnenia podmienok krížového plnenia aj pred podaním žiadosti o priame platby, platby sa žiadateľovi neposkytnú.
V rozsahu platnej legislatívy môžu kontroly na mieste vykonávať iné poverené inštitúcie. Poverenou inštitúciou je najmä ÚKSÚP, Štátna veterinárna a potravinová správa a odbor správy a spracovania kontrol poľnohospodárskych pozemkov MPRV SR.
Povinnosti žiadateľa v súvislosti s kontrolami na mieste sa v prípade kontrol na mieste vykonávaných poverenou inštitúciou uplatňujú obdobne.

(3) Žiadateľ je povinný na požiadanie PPA predložiť všetky požadované doklady súvisiace s kontrolou pravidiel krížového plnenia. Povinnosti žiadateľa v súvislosti s kontrolou krížového plnenia sa v prípade kontrol krížového plnenia vykonávaných poverenou inštitúciou uplatňujú obdobne.

(4) Nadobúdateľ podniku je povinný oznámiť PPA prevod podniku od pôvodného žiadateľa a požiadať o vyplatenie do 15 kalendárnych dní odo dňa prevodu. Ak nie je dodržaná uvedená lehota, nie je možné poskytnúť v danom roku nadobúdateľovi platbu, o ktorú požiadal prevádzajúci. Žiadateľ okrem oznámenia prevodu podniku predkladá relevantný dôkaz, ktorým preukáže vykonaný prevod podniku (najmä predložením originálu alebo overenej kópie zmluvy o prevode alebo predaji podniku). Na výzvu konajúceho orgánu je žiadateľ povinný doložiť všetky ďalšie dôkazy v prípade, ak sú potrebné pre posúdenie prevodu podniku.

(5) V prípade, že nastanú okolnosti vyššej moci a mimoriadnych okolností, je žiadateľ povinný písomne oznámiť PPA túto skutočnosť do 15 pracovných dní odo dňa, kedy je žiadateľ alebo ním poverená osoba schopná tak urobiť. Žiadateľ je povinný preukázať, že nahlásenie vyššej moci a mimoriadnych okolností uskutočnil vtedy, keď bol v situácii umožňujúcej tak urobiť. Oznámenie, spolu s relevantným dôkazom žiadateľ predkladá na tlačive, ktoré PPA zverejní na svojom webovom sídle http://www.apa.sk/, na príslušnom regionálnom pracovisku PPA.

Oznámenie musí obsahovať odkaz na konkrétnu podmienku, ktorú žiadateľ nie je schopný z dôvodu vyššej moci a mimoriadnych okolností dodržať. Žiadateľ musí vyššiu moc a mimoriadne okolnosti podložiť relevantnými dôkazmi.
Po uznanom oznámení vyššej moci a mimoriadnych okolností, ktoré viedlo k nedodržaniu podmienok platby, žiadateľovi zostáva nárok na platbu. V prípade, ak žiadateľ vyššiu moc a mimoriadne okolnosti neoznámil a pri následnej kontrole sa zistí porušenie podmienok platby v ich dôsledku, nebude sa na vyššiu moc ani mimoriadne okolnosti prihliadať.
V prípade, ak žiadateľ vyššiu moc a mimoriadne okolnosti nahlásil, ale vyššia moc a mimoriadne okolnosti pominuli, je žiadateľ povinný pokračovať v dodržiavaní podmienok priamych platieb.

Ako vyššia moc a mimoriadne okolnosti sa môžu uznať najmä tieto prípady:
a) úmrtie prijímateľa;
b) dlhodobá pracovná neschopnosť prijímateľa;
c) závažná prírodná katastrofa, ktorá vážne postihla podnik;
d) náhodné zničenie budov podniku vyhradených pre hospodárske zvieratá;
e) epizootické alebo rastlinné ochorenie, ktoré postihlo všetky hospodárske zvieratá alebo plodiny prijímateľa alebo časť z nich;
f) vyvlastnenie celého podniku alebo jeho veľkej časti, ak sa uvedené vyvlastnenie nedalo predpokladať v deň podania žiadosti.

V prípade úmrtia prijímateľa na účely vyššej moci a mimoriadnych okolností sú relevantné situácie, ktorými došlo k prerušeniu poľnohospodárskej činnosti do tej miery, že podnik nie je schopný plniť podmienky priamych platieb. Relevantným dôkazom predkladaným v prípade úmrtia prijímateľa je akákoľvek verejná listina príslušného orgánu (napr. úmrtný list alebo iný obdobný doklad vydaný v inom štáte) alebo rozsudok príslušného súdu (vyhlásenie za mŕtveho alebo iný obdobný doklad vydaný v inom štáte).
V prípade úmrtia fyzickej osoby, ktorá je štatutárnym orgánom právnickej osoby, je potrebné predložiť okrem vyššie uvedených dokladov aj ďalšie dôkazy na preukázanie príčinnej súvislosti medzi úmrtím a neschopnosťou podniku – právnickej osoby plniť podmienky priamych platieb.

Súčasne, ak žiadateľ zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho pred právoplatným rozhodnutím o žiadosti o poskytnutie podpory, právo na poskytnutie podpory prechádza na osobu, ktorá sa na základe písomnej dohody oprávnených dedičov zaviaže pokračovať v poľnohospodárskej činnosti v zmysle § 30 zákona č. 280/2017 Z. z.

V prípade dlhodobej pracovnej neschopnosti prijímateľa na účely vyššej moci a mimoriadnych okolností sú relevantné situácie, ktorými v dôsledku vážneho poškodenia zdravia poľnohospodára došlo k takej úrovni pracovnej neschopnosti, že poľnohospodárska činnosť podniku bola prerušená do takej miery, že podnik nie je schopný plniť podmienky priamych platieb. V prípade dlhodobej pracovnej neschopnosti fyzickej osoby, ktorá je

štatutárnym orgánom právnickej osoby, je potrebné preukázať príčinnú súvislosť medzi dlhodobou pracovnou neschopnosťou a neschopnosťou podniku – právnickej osoby plniť podmienky priamych platieb.
Relevantným dôkazom predkladaným v prípade dlhodobej pracovnej neschopnosti prijímateľa je potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti vydané ošetrujúcim lekárom, správa ošetrujúceho lekára popisujúca dôvod práceneschopnosti (choroba, pracovný úraz, úraz, choroba z povolania, iné všeobecné ochorenie, nariadené karanténne opatrenie atď.).

Za závažnú prírodnú katastrofu, ktorá vážne postihla podnik možno na účely vyššej moci a mimoriadnych okolností považovať situácie, ktoré sú spôsobené nepriaznivými poveternostnými podmienkami a ktorých následkom súčasne dochádza k vážnemu postihu dotknutého podniku do takej miery, že podnik nie je schopný plniť podmienky priamych platieb. Okolnosťou vyššej moci a mimoriadnych okolností nie je situácia, keď došlo k zanedbateľnému poškodeniu poľnohospodárskej plochy podniku (napr. plocha, na ktorej sa vyskytuje zaplavenie v dôsledku zrážok, podmáčanie vysokou hladinou podzemnej vody, poškodenie plochy v dôsledku výstavby / revízie inžinierskych sietí, atď.), pre ktorú nie je možné na ploche vykonávať poľnohospodársku činnosť, bez vážneho postihu podniku. Okolnosťou vyššej moci a mimoriadnych okolností nie je ani situácia, keď v dôsledku sucha nie je možné zabezpečiť plnenie 5 % prvkov OEZ (napr. v podobe plôch s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou, plôch s plodinami, ktoré viažu dusík) rámci postupov prospešných pre klímu a životné prostredie.
Relevantným dôkazom predkladaným v prípade závažnej prírodnej katastrofy, ktorá vážne postihla podnik je správa o poistnej udalosti poskytovateľa poistných služieb alebo potvrdenie udalosti organizáciou, ktorá poskytuje klimatické a meteorologické informácie (napr. Slovenský hydrometeorologický ústav).

V prípade rastlinného ochorenia, ktoré postihlo všetky plodiny prijímateľa alebo časť z nich možno na účely vyššej moci a mimoriadnych okolností považovať situácie, ktoré sú spôsobené zamorením rastlín škodcami alebo chorobami sadov / viniča a ktorých následkom súčasne dochádza k vážnemu postihu dotknutého podniku do takej miery, že podnik nie je schopný plniť podmienky priamych platieb.
Relevantným dôkazom predkladaným v prípade rastlinného ochorenia, ktoré postihlo všetky plodiny prijímateľa alebo časť z nich je nariadené rastlinolekárske opatrenie organizácie (Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky) alebo povolenie použitia prípravkov na ochranu rastlín v prípade zamorenia rastlín škodcami zo strany MPRV SR.

V prípade vyvlastnenia celého podniku alebo jeho veľkej časti možno na účely vyššej moci a mimoriadnych okolností považovať situácie, ktorými došlo k prerušeniu poľnohospodárskej činnosti do tej miery, že podnik nie je schopný plniť podmienky priamych platieb. Vyvlastnenie celého podniku alebo jeho veľkej časti na účely vyššej moci a mimoriadnych okolností možno akceptovať výlučne v prípade, ak sa uvedené vyvlastnenie nedalo predpokladať v deň podania žiadosti.
Relevantným dôkazom predkladaným v prípade vyvlastnenia celého podniku alebo jeho veľkej časti je rozhodnutie príslušného orgánu o vyvlastnení.

V ostatných prípadoch je okolnosti potrebné posudzovať s ohľadom na skutočnosť, že podmienkou uznania okolností vyššej moci je mimoriadna, nepredvídateľná a nezavinená udalosť, v dôsledku ktorej nemôžu byť zo strany žiadateľa splnené podmienky oprávnenosti pre poskytnutie priamych platieb. Podmienkou uznania okolností vyššej moci je, že externá príčina, od ktorej je žiadateľ závislý pri plnení podmienok, má následky, ktoré sú

neodvratné až do tej miery, že je pre žiadateľa objektívne nemožné plniť svoje povinnosti. Vyššiu moc je teda potrebné chápať ako neštandardné a nepredvídateľné okolnosti, ktoré žiadateľ nemôže ovplyvniť a ktorých následok nemohol byť odvrátený napriek všetkej náležitej starostlivosti. Na základe uvedeného, ak vznikne okolnosť zanedbateľného rozsahu, táto sa nemôže uznať ako vyššia moc a mimoriadne okolnosti.
Nesplnenie niektorej z vyššie uvedených podmienok má za následok neuznanie oznámenia vyššej moci a mimoriadnych okolností zo strany PPA.

V prípadoch, ktoré nie je možné okolnosti považovať za vyššiu moc alebo mimoriadne okolnosti, má žiadateľ možnosť využiť iné ustanovenia právnych predpisov, podľa ktorých je možné upraviť žiadosť a v nej nahlásené poľnohospodárske plochy na jednotlivé schémy priamych platieb, resp. oznámiť tieto skutočnosti PPA (napr. stiahnutie časti žiadosti na plochy, na ktorých nie je schopný plniť podmienky pre poskytnutie podpory; pri predkladaní žiadosti nahlásiť tieto plochy v zozname poľnohospodárskych pozemkov, na ktoré nežiada podporu atď.). Pokiaľ však PPA už informovala žiadateľa o neplnení povinností v jednotnej žiadosti, alebo keď žiadateľovi oznámila svoj zámer vykonať kontrolu na mieste, alebo keď táto kontrola na mieste odhalí akékoľvek neplnenie povinností, zmeny v jednotnej žiadosti už nie sú povolené vo vzťahu k poľnohospodárskym pozemkom, ktorých sa neplnenie povinností týka.
Okrem toho môže žiadateľ využiť možnosti dané právnym poriadkom (napr. vymáhať náhradu škody v občianskoprávnom konaní) resp. nahlásiť určité skutočnosti príslušným orgánom (orgánom činným v trestnom konaní, hasičský a záchranný zbor atď.).

(6) Za poľnohospodárske plochy prirodzene ponechané v stave vhodnom na pastvu sa považujú diely pôdnych blokov takto vymedzené v systéme IS GSAA (v rámci vrstvy „Ostatné EV“). Vo všeobecnosti ide o plochy nad 1350 m.n.m. a so svahovitosťou nad 25°.

Žiadateľ je na týchto plochách povinný vykonávať minimálnu činnosť podľa § 6 nariadenia vlády SR č. 342/2014 Z. z. Informatívny zoznam týchto dielov je uvedený v tab. č. 8. Rozhodujúcou je však vždy informácia uvedená v IS GSAA.

Tab. 8: Diely pôdnych blokov s druhom plochy TTP, ktoré sú prirodzene ponechané v stave vhodnom na pastvu

p.č.	**Lokalita**	**Skrátený kód dielu pôdneho bloku**
1.	Banská Belá	7614/1
2.	Čachtice	0403/1
3.	Čierny Váh	9901/1
4.	Čierny Váh	9701/1
5.	Čierny Váh	9902/1
6.	Demänovská Dolina	7701/1
7.	Demänovská Dolina	8702/1
8.	Demänovská Dolina	8704/1
9.	Demänovská Dolina	8709/1
10.	Demänovská Dolina	8801/1
11.	Demänovská Dolina	9701/1
12.	Demänovská Dolina	9901/1
13.	Demänovská Dolina	9801/1
14.	Demänovská Dolina	8701/1
15.	Devínska Nová Ves	2508/1

16.	Dobšiná	2305/1
17.	Dobšiná	9507/1
18.	Donovaly	9401/1
19.	Donovaly	9404/1
20.	Donovaly	9001/1
21.	Harmanec	3105/1
22.	Harmanec	1302/1
23.	Harmanec	0301/1
24.	Harmanec	1202/1
25.	Harmanec	2201/1
26.	Harmanec	1401/1
27.	Harmanec	1201/1
28.	Harmanec	4102/1
29.	Harmanec	0101/1
30.	Harmanec	1101/1
31.	Heľpa	0401/1
32.	Heľpa	2201/1
33.	Heľpa	2402/1
34.	Heľpa	3301/1
35.	Heľpa	1401/1
36.	Heľpa	2401/1
37.	Jarabá	3401/1
38.	Jarabá	6001/1
39.	Jarabá	3501/1
40.	Jarabá	7101/2
41.	Jarabá	4201/1
42.	Jasenie	8302/1
43.	Jasenie	3201/1
44.	Jasenie	0101/1
45.	Jasenie	9809/1
46.	Jasenie	0102/1
47.	Jasenie	8301/1
48.	Jasenie	9301/1
49.	Jasenie	7301/1
50.	Jezersko	4121/1
51.	Kamienka	0205/1
52.	Kľačno	7412/1
53.	Konská	8102/1
54.	Konská	8201/1
55.	Konská	8101/1
56.	Konská	9102/1
57.	Konská	8001/1
58.	Konská	5201/1
59.	Konská	5202/1
60.	Konská	8002/1
61.	Konská	8003/1
62.	Konská	8005/1
63.	Konská	9101/1
64.	Konská	7001/1

65.	Konská	0501/1
66.	Konská	0502/1
67.	Konská	8135/1
68.	Konská	8136/1
69.	Košeca	5901/1
70.	Kráľova hoľa	2701/1
71.	Kráľova hoľa	3106/1
72.	Kráľova hoľa	3401/1
73.	Kráľova hoľa	2802/1
74.	Kráľova hoľa	4901/1
75.	Kráľova hoľa	3701/1
76.	Kráľova hoľa	3702/1
77.	Kráľova hoľa	3703/1
78.	Kráľova hoľa	4801/1
79.	Kráľova hoľa	4802/1
80.	Kráľova hoľa	4803/1
81.	Kráľova hoľa	4804/1
82.	Kráľova hoľa	0301/1
83.	Kráľova hoľa	6601/1
84.	Kráľova hoľa	6602/1
85.	Kráľova hoľa	8501/1
86.	Kráľova hoľa	8503/1
87.	Kráľova hoľa	9001/1
88.	Kráľova hoľa	9502/1
89.	Kráľova hoľa	9505/1
90.	Kráľova hoľa	9507/1
91.	Kráľova Lehota	2803/1
92.	Kráľova Lehota	0801/1
93.	Kráľova Lehota	1901/1
94.	Kráľova Lehota	2901/1
95.	Kráľova Lehota	0901/1
96.	Kráľova Lehota	3802/1
97.	Krpeľany	2903/1
98.	Krpeľany	7802/1
99.	Kysucké Nové Mesto	2102/1
100.	Kysucké Nové Mesto	8813/1
101.	Lazy pod Makytou	0604/1
102.	Lazy pod Makytou	0509/1
103.	Likavka	0301/1
104.	Likavka	0302/1
105.	Liptovská Osada	5903/1
106.	Liptovské Revúce	8502/1
107.	Liptovské Revúce	2301/1
108.	Liptovské Revúce	5713/1
109.	Liptovské Revúce	2505/1
110.	Liptovské Revúce	1001/1
111.	Liptovské Revúce	6801/1
112.	Liptovské Revúce	7702/1
113.	Ľubochňa	0901/1

114.	Ľubochňa	0801/1
115.	Ľubochňa	0802/1
116.	Ľubochňa	0803/1
117.	Ľubochňa	0902/1
118.	Ľubochňa	0903/1
119.	Malinô Brdo	6506/1
120.	Malinô Brdo	4511/1
121.	Medovarce	3008/1
122.	Mičiná	1810/1
123.	Muráň	9110/1
124.	Muránska Planina	8304/1
125.	Muránska Zdychava	4210/1
126.	Muránska Zdychava	3202/1
127.	Nižná Boca	3901/1
128.	Nižná Boca	4201/1
129.	Nižná Boca	4302/1
130.	Nižná Boca	4801/1
131.	Nižná Boca	4401/1
132.	Nižná Boca	5901/1
133.	Nižná Boca	3301/1
134.	Nižná Boca	4301/1
135.	Papradno	7103/1
136.	Papradno	4303/1
137.	Partizánska Ľupča	6801/1
138.	Partizánska Ľupča	8801/1
139.	Partizánska Ľupča	7901/1
140.	Partizánska Ľupča	2801/1
141.	Poloma	2201/1
142.	Poloma	1002/1
143.	Poloma	2001/1
144.	Poloma	2202/1
145.	Poloma	3201/1
146.	Poloma	3202/1
147.	Prašivá	1103/1
148.	Prašivá	2201/1
149.	Prašivá	0301/1
150.	Prašivá	2101/1
151.	Prašivá	2301/1
152.	Prašivá	0401/1
153.	Prašivá	0001/1
154.	Prašivá	0402/1
155.	Prašivá	5605/1
156.	Prašivá	0004/1
157.	Prašivá	2102/1
158.	Prašivá	1101/1
159.	Prašivá	2302/1
160.	Prašivá	0101/1
161.	Prašivá	0012/1
162.	Prašivá	0009/1

163.	Prašivá	3201/1
164.	Prašivá	0817/1
165.	Prašivá	0013/1
166.	Prašivá	0404/1
167.	Ratkova	3003/1
168.	Sklabiňa	0909/1
169.	Slovenská Ľupča	6104/1
170.	Slovenská Ľupča	4110/1
171.	Slovenská Ľupča	4106/1
172.	Smolník	5802/1
173.	Spišské Vlachy	1501/1
174.	Sulín	9122/1
175.	Špania Dolina	9203/1
176.	Špania Dolina	7004/1
177.	Šumiac	0601/1
178.	Tále	9001/1
179.	Terchová	1701/1
180.	Terchová	1703/1
181.	Terchová	3701/1
182.	Terchová	2703/1
183.	Terchová	2701/1
184.	Terchová	2702/1
185.	Terchová	2706/1
186.	Terchová	2707/1
187.	Utekáč	0505/1
188.	Veličná	1702/1
189.	Veľký Lipník	6104/1
190.	Vršatec	7510/1
191.	Vrútky	8501/1
192.	Vrútky	8801/1
193.	Vrútky	8601/1
194.	Vrútky	8901/1
195.	Vrútky	8701/1
196.	Vrútky	8603/1
197.	Vrútky	8604/1
198.	Vrútky	8605/1
199.	Vrútky	8607/1
200.	Vyhne	4713/1
201.	Vyhne	3616/1
202.	Vyhne	4614/1
203.	Vyhne	4720/1
204.	Zázrivá	2806/1
205.	Zázrivá	5804/1
206.	Zbojská	1105/1
207.	Zbojská	3308/1
208.	Zuberec	8701/1
209.	Zuberec	8901/1
210.	Zuberec	0401/1

(7) Priame platby sa poskytnú žiadateľovi, ktorý riadne preukáže vlastnícke právo k poľnohospodárskej ploche alebo právo užívať poľnohospodársku plochu. Žiadateľ musí mať preukázateľný právny vzťah k plochám tvoriacim súčasť dielu pôdneho bloku, ktorý nahlásil v žiadosti. Žiadateľ preukazuje vlastnícke právo k poľnohospodárskej ploche alebo právo užívať poľnohospodársku plochu na výzvu PPA k celkovej výmere plochy nahlásenej žiadateľom.

V prípade nahlásenia plochy, ktorej užívanie nahlásili dvaja alebo viacerí žiadatelia, postupuje konajúci orgán v zmysle § 28 a/alebo § 29 zákona č. 280/2017 Z. z. Ak sa preukáže, že právo užívania k poľnohospodárskej ploche má len jeden žiadateľ, ktorý zároveň plní všeobecné požiadavky na poskytnutie priamych platieb, konajúci orgán poskytne platby tomuto žiadateľovi. Ak však konajúci orgán zistí, že právo užívania žiadateľov k poľnohospodárskej ploche je sporné, zníži zistenú plochu o výmeru, ktorá je sporná a vydá rozhodnutie o platbách v súlade s § 14 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. V zmysle § 29 ods. 1 zákona č. 280/2017 Z. z. proti časti výroku rozhodnutia o poskytnutí podpory zníženej o spornú výmeru nie je prípustný opravný prostriedok. Konajúci orgán na návrh alebo z vlastného podnetu preskúma rozhodnutie mimo odvolacieho konania, keď sa odstráni spornosť plochy (súdnou alebo mimosúdnou cestou), za predpokladu, že sú zachované lehoty podľa § 36 ods. 2 zákona č. 280/2017 Z. z.

Prechodné ustanovenia

K § 17
Prechodné ustanovenie

Podmienky poskytnutia priamych platieb na základe žiadostí podaných do 31. decembra 2014 sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

K § 17a
Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2016

Podmienky poskytnutia priamych platieb na základe žiadostí podaných do 31. decembra 2015 sa posudzujú podľa predpisu účinného do 31. decembra 2015.

K § 17b
Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. marca 2017

Podmienky poskytnutia priamych platieb na základe žiadostí podaných do 28. februára 2017 sa posudzujú podľa predpisu účinného do 28. februára 2017.

K § 17c
Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 15. marca 2018

Podmienky poskytnutia priamych platieb na základe žiadostí podaných do 14. marca 2018 sa posudzujú podľa predpisu účinného do 14. marca 2018.

K § 17d
Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2019

Podmienky poskytnutia priamych platieb na základe žiadostí podaných do 31. decembra 2018 sa posudzujú podľa predpisu účinného do 31. decembra 2018.

Záverečné ustanovenia
K § 18

Týmto nariadením vlády sa vykonávajú príslušné právne záväzné akty Európskej únie.

K § 19

Zrušuje sa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 488/2010 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 495/2011 Z. z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 369/2012 Z. z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 151/2013 Z. z. a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 19/2014 Z. z.. Naďalej sa však uplatňuje na žiadosti podané do 31. decembra 2014.

K § 20

Nariadenie vlády č. 342/2014 Z. z. nadobudlo účinnosť 1. januára 2015.

Čl. 2
Účinnosť usmernenia

Toto usmernenie nadobúda účinnosť 16. marca 2020.

Ing. Jaroslav Gudába
generálny riaditeľ
sekcie rozvoja vidieka a priamych platieb
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky (DPEP) a Požiadavky hospodárenia (PH)

(povinnosť dodržiavania každým žiadateľom o priame platby bez ohľadu na právnu formu)

Oblasť „Životné prostredie, zmeny klímy, dobré poľnohospodárske podmienky pôdy“
Hlavná otázka: „Vodné zdroje“

Požiadavky a normy PH1: „Ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov“

Charakteristika pojmov:

a) **hnojivo**
   1. látka organického pôvodu alebo anorganického pôvodu, ktorá obsahuje živiny na výživu rastlín a lesných drevín na udržanie alebo zlepšenie pôdnej úrodnosti a priaznivého ovplyvnenia úrody alebo kvality produkcie,
   2. pôdna pomocná látka na úpravu vlastností pôdy, ktorá bez účinného množstva rastlinných živín pôdu biologicky, chemicky alebo fyzikálne ovplyvňuje zlepšovaním jej vlastností alebo zvyšuje účinnosť a využitie živín z hnojív,
   3. pestovateľský substrát slúžiaci na zakoreňovanie a pestovanie rastlín; substrátom je najmä rašelina, zemina alebo ich zmesi,
   4. rastlinná pomocná látka na báze humátov, ktorá bez účinného množstva živín zvyšuje účinnosť a využitie živín z hnojív a z pôdy,

b) **hospodárske hnojivo** maštaľný hnoj, hydinový trus, hnojovica, močovka a hnojovka,

c) **maštaľný hnoj** zmes tuhých výkalov a kvapalných výkalov hospodárskych zvierat s podstielkou a prípadne so zvyškami krmiva,

d) **hnojovka** kvapalný výtok z maštaľného hnoja počas jeho skladovania,

e) **močovka** sčasti rozložený moč hospodárskych zvierat ustajnených v odkanalizovaných maštaliach zriedený odpadovou vodou,

f) **hnojovica** zmes kvapalných výkalov a tuhých výkalov hospodárskych zvierat zriedených vodou,

g) **vedľajší produkt rastlinného pôvodu** slama, zelené hnojenie a iné zvyšky rastlinného pôvodu, ktoré vznikajú v poľnohospodárskej prvovýrobe bez ďalšej úpravy,

h) **zelené hnojenie** organická hmota rastlín, najmä z čeľade bôbovitých, pestovaných na zaoranie do pôdy z dôvodu zvýšenia jej úrodnosti,

i) **kompost** produkt, ktorý vzniká riadeným biologickým rozkladom organických látok živočíšneho pôvodu alebo rastlinného pôvodu, s prímesou alebo bez prímesi anorganickej hmoty,

j) **sekundárny zdroj živín** látka organického pôvodu alebo anorganického pôvodu, neobsahujúca nadlimitné rizikové prvky alebo rizikové látky, obsahujúca živiny na výživu rastlín a lesných drevín, priaznivo ovplyvňujúca úrodu alebo kvalitu produkcie alebo zlepšujúca pôdnu úrodnosť, ak je po predpísanej úprave vhodná na hnojenie pôdy alebo vápnenie pôdy,

k) **rizikový prvok alebo riziková látka** prvok alebo látka, ktorá môže nepriaznivo ovplyvniť vlastnosti pôdy, kvalitu produkcie alebo potravový reťazec,

l) **certifikácia hnojív** činnosť certifikačného orgánu, ktorý po posúdení zhody1) vydá certifikát hnojiva, ktorým potvrdí, že vlastnosti hnojiva a jeho technická dokumentácia sú v súlade s príslušnými technickými normami a so všeobecne záväznými právnymi predpismi,

m) **tuhé hospodárske hnojivo** najmä maštaľný hnoj, hydinový trus a ich zmesi,

n) **kvapalné hospodárske hnojivo** najmä hnojovica, hnojovka, močovka, ich zmesi alebo ich zmesi s vodou,
o) **vybudované hnojisko na skladovanie tuhých hospodárskych hnojív** spevnené nepremiestniteľné hnojiská alebo provizórne premiestniteľné hnojiská, ktoré sú nepriepustné a vybavené zásobníkom na odvádzanú hnojovku,
p) **vybudované skladovacie kapacity na skladovanie kvapalných hospodárskych hnojív** nepremiestniteľné, najmä oceľové nádrže alebo betónové nádrže alebo premiestniteľné nádrže, najmä lagúny alebo vaky, ktoré sú nepriepustné,
q) **voľné uloženie tuhých hospodárskych hnojív alebo kompostov** ich dočasné uloženie na poľnohospodárskej pôde pred ich aplikáciou, ktoré je vyznačené v pláne aplikácie hospodárskych hnojív,
r) **hospodársky rok plodiny** obdobie, ktoré sa začína prvou agrotechnickou operáciou k hlavnej plodine a končí sa poslednou agrotechnickou operáciou k hlavnej plodine, ktorou je spravidla zber úrody; hospodársky rok trvá spravidla od 1. augusta do 31. júla. Pri vytrvalých kultúrach a TTP je hospodársky rok 365 dní a za koniec hospodárskeho roka považuje deň posledného zberu úrody a začiatok hosp. roka nasledujúci deň po poslednom zbere úrody.
s) **kotercové ustajnenie** – skupinové ustajnenie s podstielaným ležoviskom s hlbokou podstielkou, narastajúcou podstielkou a plochým pristielaným ležoviskom; výkaly, moč a slama sa vyhŕňajú vo forme maštaľného hnoja z kŕmiska a ležoviska.
t) **boxové ustajnenie** – ustajnenie bez priväzovania, podstiela sa do boxov a maštaľ nie je odkanalizovaná,výkaly, moč a slama sa vyhŕňajú vo forme maštaľného hnoja.
u) **hlboká podstielka** – používaná pri kotercovom systéme ustajnenia hospodárskych zvierat, postupným pridávaním podstielaného materiálu (slamy) za určité obdobie bez priebežného vyvážania vzniknutého maštaľného hnoja.
v) **producent** právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá produkuje sekundárny zdroj živín alebo kompost a uvádza ich do obehu,
w) **dusíkatá hnojivá látka** je látka v tuhom stave alebo kvapalnom stave, obsahujúca zlúčeniny dusíka, ktorá sa aplikuje na poľnohospodársku pôdu alebo do poľnohospodárskej pôdy alebo na rastlinný kryt s cieľom zvýšiť úrodu pestovaných plodín, a to najmä:
   1. kvapalné minerálne hnojivo a pevné minerálne hnojivo jednozložkové a viaczložkové s obsahom dusíka,
   2. hospodárske hnojivo – tuhé hospodárske hnojivo produkované pri chove hospodárskych zvierat s podstielkou, trus vyprodukovaný pri chove hydiny, kvapalné hospodárske hnojivo, ktorým je hnojovica, močovka a hnojovka,
   3. exkrementy zvierat – pevné a kvapalné, vyprodukované počas pasenia a košarovania zvierat,
   4. kvapalné hnojivé látky a tuhé hnojivé látky s organicky viazaným dusíkom, ktorými sú najmä čistiarenské kaly a dnové sedimenty, komposty a organické substráty, tuhé a kvapalné sekundárne zdroje živín, druhotné produkty po fermentácii z bioplynových staníc,
x) **využiteľná poľnohospodárska pôda v zraniteľných oblastiach** pôda zaradená v registri produkčných blokov Identifikačného systému poľnohospodárskych parciel do troch skupín s rôznym stupňom obmedzenia používania dusíkatých hnojivých látok a spôsobom hospodárenia; ide o nízky stupeň (A), stredný stupeň (B) alebo vysoký stupeň (C). Za využiteľnú poľnohospodársku pôdu v zraniteľných oblastiach sa považuje iba tá časť kultúrneho dielu, ktorá bezprostredne spadá do katastra obce ustanovenej nariadením vlády SR č. 174/2017 Z. z. do zraniteľných oblastí.

y) **zamokrená pôda** pôda, ktorá zodpovedá hydrolimitu plnej vodnej kapacity, pri ktorom je už schopnosť akumulovať vodu pôdou vyčerpaná; ide o hodnotu vlhkosti pôdy pri úplnom zaplnení pôdnych pórov a dutín vodou,
z) **zamrznutá pôda** pôda zamrznutá počas celého dňa, okrem premrznutej pôdy zamrznutej na povrchu, ktorá pri slnečnom žiarení rozmŕza a je schopná prijímať a uvoľňovať živiny,
aa) **pôda pokrytá snehom** pôda, ktorej viac než polovicu výmery, v čase aplikácie dusíkatých hnojivých látok, pokrýva súvislá snehová pokrývka,
bb) **zakázané obdobie** obdobie, v ktorom je aplikácia dusíkatých hnojivých látok na pôdu v zraniteľných oblastiach zakázaná.
cc) **brehová čiara** – priesečnica vodnej hladiny s priľahlými pozemkami, po ktorú voda stačí pretekať medzi brehmi bez toho, aby sa vylievala do priľahlého územia, brehová čiara umelého koryta je určená v dokumentácii stavebných úprav.

K PH1 a):
Dodržiavať požiadavky objemu skladovacích kapacít pre jednotlivé druhy hospodárskych hnojív podľa osobitného predpisu (§ 3 až § 10c zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov).

Koeficienty na výpočet množstva dusíka sú uvedené v prílohe č. 3

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý obhospodaruje využiteľnú poľnohospodársku pôdu v zraniteľných oblastiach a chová zvieratá, je povinný mať vybudované skladovacie kapacity nádrží na kvapalné hospodárske hnojivá a na skladovanie maštaľného hnoja na technicky spevnených plochách v zraniteľných oblastiach najmenej na šesťmesačnú produkciu. Potreba skladovacích nádrží na maštaľný hnoj, močovku a hnojovicu na mesiac pre jedno zviera je uvedená v prílohe č. 3. Ak žiadateľ nemá vybudované skladovacie kapacity podľa prvej vety, môže zabezpečiť uskladnenie kvapalných hospodárskych hnojív a maštaľného hnoja v skladovacích nádržiach alebo na spevnených plochách u inej osoby alebo ich odovzdať na iné využitie, najviac však v objeme zodpovedajúcom trojmesačnej skladovacej kapacite. Žiadateľ je povinný spôsob nakladania s kvapalnými hospodárskymi hnojivami a maštaľným hnojom preukázať a oznámiť kontrolnému ústavu do 15 dní na tlačive, ktorého vzor je zverejnený na webovom sídle kontrolného ústavu.

Žiadateľ je povinný zabezpečiť, aby skladovacie nádrže kvapalných hospodárskych hnojív boli nepriepustné a vybavené bezpečnostným mechanizmom proti preplneniu a zabezpečené proti prítoku povrchových vôd.

K PH1 b):
Dodržiavať podmienku umiestnenia dočasnej voľnej skládky na poľnohospodárskej pôde so svahovitosťou do 3º s vylúčením produkčných blokov s vysokým stupňom obmedzenia.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný zabezpečiť, aby voľne uložené tuhé hospodárske hnojivá na poľnohospodárskej pôde s nespevneným podkladom boli zhrnuté do súvislej hromady a zabezpečiť ich proti vytekaniu hnojovky a jej rozptyľovaniu do okolia.

Žiadateľ môže tuhé hospodárske hnojivá a kompost voľne skladovať na poľnohospodárskej pôde v zraniteľných oblastiach (ďalej len „voľná skládka“) len vtedy, ak

a) poľnohospodárska pôda je zaradená v nízkom stupni alebo strednom stupni obmedzenia,
b) vzdialenosť voľnej skládky od povrchového vodného zdroja je najmenej 100 m pri svahovitosti parcely do 3°.

Žiadateľ je pri skladovaní tuhých hospodárskych hnojív a kompostu na voľnej skládke povinný

a) zabezpečiť, aby nedošlo k znečisteniu povrchových vôd alebo podzemných vôd,
b) uskutočniť vývoz maštaľného hnoja z pevnej podložky na voľnú skládku najskôr po troch mesiacoch od poslednej navážky; to sa nevzťahuje na tuhé hospodárske hnojivá z hlbokých podstielok, pri stelivových prevádzkach s kanalizáciou na oddelenie močovky od maštaľného hnoja a z chovu zvierat bez produkcie močovky pri dennej spotrebe steliva vyššej ako 6 kg na dobytčiu jednotku na deň, o ktorej sa vedie evidencia o spotrebe podstielky a o počte chovaných zvierat a ktoré môžu byť uložené na poľnohospodárskej pôde bez nutnosti predchádzajúceho uskladnenia na pevných hnojiskách,
c) spracovať voľnú skládku do ôsmich mesiacov od prvej navážky; opakované zriadenie voľnej skládky na tom istom mieste možno až po štyroch rokoch,
d) viesť evidenciu o mieste skladovania a prvej navážke hnoja a kompostu na voľnú skládku.

Voľne skladovať tuhé hospodárske hnojivá bez spevnenej podložky je zakázané v zraniteľných oblastiach na poľnohospodárskej pôde

a) s vysokým stupňom obmedzenia,
b) trvalo zamokrenej,
c) s hladinou podzemnej vody vyššou ako 0,6 m, a to aj dočasne,
d) na svahu so sklonom väčším ako 3°,
e) v inundačnom území vodného toku,
f) na území v okolí odkrytých podzemných vôd, ak to určil orgán štátnej vodnej správy,
g) na zrnitostne ľahkých pôdach.

K PH1 c):
Dodržiavať skladovaciu lehotu maštaľného hnoja na voľnej skládke od prvej navážky podľa osobitného predpisu (§ 3 až § 10c zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ môže tuhé hospodárske hnojivá a kompost voľne skladovať na poľnohospodárskej pôde v zraniteľných oblastiach (ďalej len „voľná skládka“) len vtedy, ak

c) poľnohospodárska pôda je zaradená v nízkom stupni alebo strednom stupni obmedzenia,
d) vzdialenosť voľnej skládky od povrchového vodného zdroja je najmenej 100 m pri svahovitosti parcely do 3°.

Žiadateľ je pri skladovaní tuhých hospodárskych hnojív a kompostu na voľnej skládke povinný

e) zabezpečiť, aby nedošlo k znečisteniu povrchových vôd alebo podzemných vôd,
f) uskutočniť vývoz maštaľného hnoja z pevnej podložky na voľnú skládku najskôr po troch mesiacoch od poslednej navážky; to sa nevzťahuje na tuhé hospodárske hnojivá z

hlbokých podstielok, pri stelivových prevádzkach s kanalizáciou na oddelenie močovky od maštaľného hnoja a z chovu zvierat bez produkcie močovky pri dennej spotrebe steliva vyššej ako 6 kg na dobytčiu jednotku na deň, o ktorej sa vedie evidencia o spotrebe podstielky a o počte chovaných zvierat a ktoré môžu byť uložené na poľnohospodárskej pôde bez nutnosti predchádzajúceho uskladnenia na pevných hnojiskách, pričom vývoz na voľnú skládku sa nesmie uskutočniť v období, v ktorom je používanie dusíkatých hnojivých látok v zraniteľných oblastiach zakázané podľa prílohy č. 2 zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov,

g) spracovať voľnú skládku do ôsmich mesiacov od prvej navážky najneskôr však do začiatku obdobia, v ktorom je používanie dusíkatých hnojivých látok v zraniteľných oblastiach zakázané podľa prílohy č. 2 zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov; opakované zriadenie voľnej skládky na tom istom mieste možno až po štyroch rokoch,
h) viesť evidenciu o mieste skladovania a prvej navážke hnoja a kompostu na voľnú skládku.

Voľne skladovať tuhé hospodárske hnojivá bez spevnenej podložky je zakázané v zraniteľných oblastiach na poľnohospodárskej pôde

h) s vysokým stupňom obmedzenia,
i) trvalo zamokrenej,
j) s hladinou podzemnej vody vyššou ako 0,6 m, a to aj dočasne,
k) na svahu so sklonom väčším ako 3°,
l) v inundačnom území vodného toku,
m) na území v okolí odkrytých podzemných vôd, ak to určil orgán štátnej vodnej správy,
n) na zrnitostne ľahkých pôdach.

K PH1 d):
Dodržiavať odstup v nárazníkových zónach od brehovej čiary vodného toku alebo od zátopovej čiary vodnej nádrže a hranice ochranného pásma I. stupňa zdroja podzemnej vody podľa osobitného predpisu (§ 10c ods. 11 zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení zákona č. 394/2015 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ na poľnohospodárskej pôde susediacej s vodnými zdrojmi

a) nesmie používať dusíkaté hnojivé látky na poľnohospodárskej pôde so sklonom nižším ako 7° v zóne, ktorá od brehovej čiary vodného toku alebo zátopovej čiary vodnej nádrže meria
   1. 10 m na plochách v nízkom stupni obmedzenia a strednom stupni obmedzenia,
   2. 20 m na plochách vo vysokom stupni obmedzenia,
b) je povinný na ornej pôde so sklonom vyšším ako 7° aplikovať dusíkaté hnojivé látky vo vzdialenosti väčšej ako 25 m od vodného zdroja; ak sa na týchto plochách pestujú širokoriadkové plodiny, najmä cukrová repa, zemiaky alebo kukurica, je povinný dodržať tieto protierózne agrotechnické opatrenia:
   1. rozdeliť ornú pôdu zvažujúcu sa k vodnému toku priečne osiatymi pásmi a vytvoriť na nej protierózne medze s porastom alebo iné opatrenia s rovnakým účinkom; nie je stanovený počet priečnych pásov ani vzdialenosť medzi nimi, preto postačuje aj jeden pás vo vnútri daného pozemku,

2. založiť medzi vodným zdrojom a hnojenou plochou ornej pôdy vegetačný pás široký najmenej 20 m s vysiatou plodinou s vyššou protieróznou účinnosťou; vzdialenosť sa meria spolu s inými prirodzenými porastmi,
3. aplikovať dusíkaté hnojivé látky vo vzdialenosti od vodného zdroja väčšej ako 50 m; táto vzdialenosť je paušálna bez ohľadu na využitie vyššie uvedených protieróznych opatrení, alebo
4. pokryť mimo vegetačného obdobia pozemok vegetačným pokryvom; mimo vegetácie, kedy nie sú širokoriadkové plodiny na danom pozemku pestované, musí žiadateľ pozemok pokryť napr. oziminou, viac ročnou krmovinou, medziplodinou alebo úhorom (avšak nie čiernym úhorom),

c) nesmie aplikovať dusíkaté hnojivé látky v zóne 10 m od hranice ochranného pásma prvého stupňa vodného zdroja vo všetkých stupňoch obmedzenia.

K PH1 e):
Dodržiavať povinnosť viesť presnú prvotnú evidenciu o striedaní plodín, agrotechnike a hnojení pozemkov podľa osobitného predpisu (§ 6 vyhlášky MPRV SR č. 151/2016 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o agrochemickom skúšaní pôd a o skladovaní a používaní hnojív).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Povinnosť priebežne viesť a uchovávať evidenciu o striedaní plodín agrotechnike a hnojení pozemkov je ustanovená v § 10 ods. 4 a 5 zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov. Podrobnosti evidencie sú uvedené v § 6 vyhlášky MPRV SR č. 151/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o agrochemickom skúšaní pôd a o skladovaní a používaní hnojív a vo vyhláške MPRV SR č. 215/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy v zraniteľných oblastiach.

Žiadateľ je povinný viesť trvalú evidenciu o príjme a o použití hnojív, hospodárskych hnojív, sekundárnych zdrojov živín, kompostov, čistiarenských kalov, dnových sedimentov, mäsokostných múčok a vápnenie pôdy do poľnohospodárskej pôdy za každý jednotlivý kultúrny diel v tzv. knihe honov – evidencia o hnojení pozemku, jeho vlastnostiach, striedaní plodín, agrotechnike. Údaje o použití hnojív musia byť zapísané do 1 mesiaca od ukončenia ich aplikácie.
Žiadateľ vedie evidenciu o množstve, druhu a čase použitia a zapracovania hnojív, hospodárskych hnojív, sekundárnych zdrojov živín, kompostov, čistiarenských kalov a dnových sedimentov podľa kultúrnych dielov a pestovaných plodín, výšky dosiahnutých úrod a roku aplikácie a uchovávať ju najmenej päť rokov.

K PH1 f):
Dodržiavať povinnosť vypracovania a dodržiavania programu používania hnojív s obsahom dusíka.

Koeficienty pre výpočet množstva dusíka sú uvedené v prílohe č. 3.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný vypracovať každoročne najneskôr do 31. augusta plán použitia dusíkatých hnojivých látok.

Plán použitia dusíkatých hnojivých látok obsahuje identifikačné údaje o subjekte a tiež údaje:

a) celková výmera pôdy, z toho orná pôda, trvalé trávne porasty, trvalé kultúry, celková výmera pôdy zaradená do zraniteľnej oblasti diferencovaná podľa stupňa zranenia,
b) priemerné stavy chovov hospodárskych zvierat za kalendárny rok za obdobie od 1.1. do 31.12 prepočítané na DJ, spôsoby ustajnenia, pasenia a košarovania,
c) skutočná produkcia hospodárskych hnojív vypočítaná z priemerných stavov chovov hospodárskych zvierat – potreba skladovacích kapacít na 6 mesiacov (§10b ods. 1 a príloha č. 1 zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov)
d) skutočné objemy vybudovaných skladovacích kapacít na hospodárske hnojivá – v prípade nepostačujúcich skladovacích kapacít určiť iné zazmluvnené nakladanie s hospodárskymi hnojivami (preskladnenie u inej osoby, odpredaj, využitie hnojív v bioplynových staniciach),
e) produkcia dusíka podľa prílohy č. 4 zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov
f) stanovenie aplikačnej dávky hospodárskych hnojív, tak aby pri aplikácii nebola prekročená dávka celkového N z hospodárskych hnojív 170kg/ha za hospodársky rok (vyhláška MPRV SR č. 215/2016 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy v zraniteľných oblastiach),
g) určenie aplikačnej dávky dusíka k jednotlivým plodinám maximálne do limitu uvedeného v prílohe č. 7 zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov.

K PH1 g):
Dodržiavať zákaz hnojenia podľa osobitného predpisu (§ 3 až § 10c zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov).

Koeficienty pre výpočet množstva dusíka sú uvedené v prílohe č.3.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný dodržiavať zakázané obdobia uvedené v tabuľke, ak § 10c ods. 2 až 11 zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov neustanovujú inak. Zakázané obdobia sa nevzťahujú na výkaly a moč pasúcich sa zvierat a pri hnojení zakrytých plôch v skleníkoch a fóliovníkoch.

Tab.: Zakázané obdobia

Pre kvapalné hospodárske hnojivá, a akékoľvek hnojivá z chovu hydiny a drobných zvierat, kvapalné hnojivé látky s organicky viazaným dusíkom a priemyselné hnojivá s obsahom dusíka	OP	C	od 5. októbra – do15. februára
		A,B,	od 20.októbra – do 15. februára
	TTP	C	od 1. novembra – do15. februára
			priemyselné hnojivá od 5. októbra – do 15. februára
		A,B	od 15. novembra – do 15. februára
			priemyselné hnojivá od 20. októbra – do 15. februára
Pre tuhé hospodárske hnojivá a tuhé hnojivé látky s organický viazaným	OP/TTP	C	od 15. novembra – do 15. februára
		A,B	od 30. novembra – do 15. februára

dusíkom			

Žiadateľ môže požiadať kontrolný ústav o udelenie výnimky zo zákazu. Kontrolný ústav môže udeliť výnimku zo zákazu len na poľnohospodárskej pôde v zraniteľných oblastiach so svahovitosťou do 5° na obdobie 14 dní od začiatku zakázaného obdobia alebo 14 dní pred koncom zakázaného obdobia, ak v tomto období nastane priaznivý vývoj klimatických podmienok a priemerná denná teplota vzduchu je na základe meteorologických predpovedí Slovenského hydrometeorologického ústavu vyššia ako 5° C s prognózou jej dlhšieho trvania. Žiadosť o udelenie výnimky zo zákazu podľa sa eviduje v registračnom a informačnom systéme, ktorý vedie organizácia, ktorej zriaďovateľom je ministerstvo.

K PH1 h):
Dodržiavať požiadavku neaplikovania hnojív s obsahom dusíka na zamrznutú pôdu, zasneženú pôdu alebo pôdu zamokrenú súvislou vrstvou vody.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie použiť hnojivá, hospodárske hnojivá, sekundárne zdroje živín a komposty na poľnohospodárskej pôde, ak

a) ich použitie zakazuje alebo obmedzuje osobitný predpis (napríklad zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)),
b) pôda je zamokrená, pokrytá vrstvou snehu alebo zamrznutá; to sa nevzťahuje na hnojenie vedľajšími produktmi a hlavnými produktmi, ktoré vznikli pri pestovaní rastlín a pri celoročnom pastevnom spôsobe chovu zvierat,
c) spôsob použitia kvapalných hospodárskych hnojív ohrozuje životné prostredie okolia hnojeného pozemku najmä v okolí povrchových vôd,
d) nie je zabezpečená ich rovnomerná aplikácia na pozemku,
e) poškodzujú agrochemické parametre poľnohospodárskych pozemkov.

K PH1 i):
Dodržiavať požiadavku aplikácie maximálne povolenej dávky 170 kg/ha/rok celkového dusíka z hospodárskych hnojív.

Koeficienty pre výpočet množstva dusíka sú uvedené v prílohe č. 3.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je v zmysle § 10c ods. 7 písm. e) zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov povinný dodržiavať dávky dusíka aplikovaného vo forme hospodárskych hnojív tak, aby neprevýšili dávku dusíka 170 kg/ha za hospodársky rok, pričom do tohto limitu sa započítavajú aj exkrementy zvierat na pasienku a nezapočítava sa dusík pozberových zvyškov rastlín alebo vedľajších produktov plodín, ak boli zaorané do poľnohospodárskej pôdy; produkcia dusíka jedným zvieraťom za kalendárny rok je uvedená v prílohe č. 4 zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov zákona č. 394/2015 Z. z., obsah živín v hospodárskych hnojivách je uvedený v prílohe č. 5 zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov a limitné dávky dusíka pri jednotlivých plodinách sú uvedené v prílohe č. 7 zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov.

Príklad:
Pasienok – 45 ha, pasenie 3 mesiace, hovädzí dobytok do 6 mesiacov, počet 55 ks, ročná produkcia dusíka je 14,24 kg/ks, t. j. 55 ks x 14,24 kg N/ks a rok : 12 mesiacov x 3 mesiace : 45 ha = 4,35 kg N/ha,

Hnojenie - Hnojovica hovädzieho dobytka (7,5% sušiny) – 3 kg N/t, dávka 30 t/ha, t. j. 30 t/ha x 3 kg N/t = 90 kg N/ha,
SPOLU – 4,35 + 90 = 94,35 kg N/ha.

Požiadavky a normy DPEP1: „vytvorenie Nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov“:

K DPEP1 a):
Dodržiavať zákaz používania priemyselných a organických hnojív s obsahom dusíka v nárazníkových zónach pozdĺž útvarov povrchových vôd a odkrytých podzemných vôd v šírke do desať metrov od brehovej čiary na diele pôdneho bloku vedeného v systéme identifikácie poľnohospodárskych pozemkov - LPIS.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pre dodržanie tejto podmienky žiadateľ nesmie na dieloch pôdnych blokov, ktoré sú zaevidované v systéme LPIS, pozdĺž všetkých útvarov povrchových vôd ako sú potoky, rieky, jazerá, bagroviská a pod., používať priemyselné a organické hnojivá s obsahom dusíka v šírke do 10 m od brehovej čiary týchto útvarov povrchových vôd. Toto opatrenie je za účelom ochrany povrchových vôd pred znečistením organickými a priemyselnými hnojivami. Na týchto dieloch pôdnych blokov môže žiadateľ pestovať plodiny podľa svojho výrobného zamerania s tým rozdielom, že v tomto ochrannom páse nesmie používať priemyselné a ani organické hnojivá.

Požiadavky a normy DPEP2: „Regulovanie používania vôd“:

K DPEP2 a):
Zabezpečiť a mať k dispozícii povolenie na odber povrchových a podzemných vôd na zavlažovanie podľa osobitného predpisu (§ 21 ods. 1 písm. h) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov) alebo zmluvu so správcom štátnych závlahových sústav, ak dochádza k zavlažovaniu.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý používa povrchovú alebo podzemnú vodu na účely zavlažovania, musí mať povolenie príslušného orgánu štátnej správy (správca závlahových sústav), resp. uzatvorenú zmluvu o poskytovaní závlahovej vody medzi ním a správcom závlahových sústav v zmysle § 21 ods. 1 bod 4 písm. h) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Žiadateľ je taktiež povinný mať a na požiadanie kontrolóra predložiť povolenie na používanie podzemných vôd v zmysle § 21 ods. 1 písm. b) a h) vodného zákona z vlastných studní na účely využívania v poľnohospodárstve.

Požiadavky a normy DPEP3: „Ochrana podzemných vôd proti znečisteniu“:

V norme DPEP3 pri ochrane podzemných vôd ide najmä o nasledovný **zoznam** látok:

1. **obsah žúmp na odpadové vody** (napr. vody z dojárne),
2. **siláž a silážne šťavy,**
3. **hospodárske hnojivá,**
4. **priemyselné hnojivá,**
5. **prípravky na ochranu rastlín,**
6. **ropné látky** (pohonné látky a oleje).

Uvedené látky sa môžu nachádzať u žiadateľa v rôznej **forme napr. ako surovina, produkt, obaly, odpad, spotrebný materiál, prípravok**. Konkrétne posúdenie sa vykonáva vizuálnou obhliadkou objektov. **Zisťuje sa skutkový stav – t. j. prítomnosť týchto látok na farme,** nákup uvedených látok (napr. prípravky na ochranu rastlín, priemyselné hnojivá, ropné látky - nafta, oleje), produkcia uvedených látok (hospodárske hnojivá, silážne šťavy, obsah žúmp na odpadové vody), aplikácia uvedených látok (prípravky na ochranu rastlín, priemyselné a hospodárske hnojivá) a ich spôsob uskladnenia.

K DPEP3 a):
Dodržiavať povinnosť viesť v podniku dokumentáciu o nadobudnutí a zaobchádzaní s nebezpečnými látkami.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ pre dodržanie uvedenej požiadavky musí mať k dispozícii **záznamy** o uvedených druhoch látok, ich množstvách, časovej postupnosti zaobchádzania s nimi (od fázy ich vzniku alebo nadobudnutia až po ich spotrebu alebo zneškodnenie), to znamená o výrobe, nákupe a použití, o obsahu ich účinných zložiek a ich vlastností najmä vo vzťahu k vodám, k pôdnemu a horninovému prostrediu súvisiacemu s vodou. Ide o skupiny látok, ktoré sú uvedené v zozname.

Záznamy musia obsahovať evidenciu o nákupe, spotrebe a aplikácii prípravkov na ochranu rastlín, hospodárskych (maštaľný hnoj, hnojovica, močovka, hnojovka) i priemyselných hnojív, nákupe PHM – ropných látok (vrátane olejov), internú evidenciu o siláži (v rámci evidencie krmív. Porušenie uvedenej podmienky sa považuje ak tieto záznamy žiadateľ nevedie.

K DPEP3 b):
Dodržiavať zákaz priameho vypúšťania a zabrániť nepriamemu vypúšťaniu nebezpečných látok do podzemných vôd.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie priamo do podzemných vôd vypúšťať látky, uvedené v zozname, a musí zabrániť ich úniku z objektov alebo zariadení, v ktorých sa s týmito látkami zaobchádza ako sú sklady, skladovacie nádrže, havarijné nádrže, žumpy pre splaškové vody, žumpy pre tekuté hospodárske hnojivá a silážne šťavy, žumpy na odpadové vody z dojárne, skladovacie a manipulačné plochy, výdajné a stáčacie plochy, nádrže, potrubia, dojárne, dopravné a iné mechanizačné zariadenia alebo prostredníctvom netesností nádrže, alebo z objektov, kde sú uskladnené uvedené látky, ktoré majú vizuálne zistiteľné konštrukčné chyby (praskliny, opadávanie a porušenie izolácie a iné netesnosti). Za vypúšťanie sa považuje aj priame vytekanie látok do studní alebo odkrytých podzemných vôd ako sú napr. štrkoviská, bagroviská. Žiadateľ je povinný zabrániť aj priamemu úniku látok uvedených v zozname do podzemných

vôd bez ich priesaku cez pôdu alebo pôdne podloženie, ako aj nepriamemu prenikaniu týchto látok do podzemných vôd cez pôdu alebo pôdne podložie.

Za porušenie požiadavky sa považuje vizuálne zistenie vytekania uvedených látok priamo do podzemných vôd, ako aj vizuálne zistenie ich nepriameho prenikania do podzemných vôd cez pôdu alebo pôdne podložie, či absencia preventívnych úprav na zamedzenie úniku látok uvedených v zozname do podzemných vôd (správne vyspádovaná manipulačná plocha, betónové obruby oddeľujúce plochu od trávnatej plochy, dostatočne zastrešená výdajňa pohonných hmôt a pod.).

K DPEP3 c):
Zabezpečiť pravidelné vykonávanie kontroly skladov a skládok, skúšky tesnosti potrubí, nádrží a prostriedkov na prepravu látok, ako aj vykonávanie ich pravidelnej údržby a opravy.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí pravidelne vykonávať vizuálne kontroly zariadení na manipuláciu s látkami uvedenými v zozname. Taktiež musí zabezpečiť:

a) vykonanie skúšok tesnosti
1. nádrží, rozvodov a produktovodov pred ich uvedením do prevádzky,
2. nádrží, rozvodov a produktovodov, ktoré sú zvonku vizuálne nekontrolovateľné, každých 10 rokov od vykonania prvej úspešnej skúšky s výnimkou zariadení s nepretržitou indikáciou úniku látok uvedených v bodoch 1 až 6,
3. nádrží vizuálne kontrolovateľných a nádrží dvojplášťových vizuálne nekontrolovateľných s nepretržitou indikáciou medziplášťového priestoru každých 20 rokov od vykonania prvej úspešnej skúšky,
4. nádrží, rozvodov a produktovodov po ich rekonštrukcii alebo po ich oprave,
5. nádrží, rozvodov a produktovodov po ich uvedení do prevádzky po odstávke dlhšej ako jeden rok,

b) vykonanie skúšok tesnosti záchytných nádrží a havarijných nádrží
1. pred ich uvedením do prevádzky,
2. po ich rekonštrukcii alebo po ich oprave,
3. pri ich uvedení do prevádzky po odstávke dlhšej ako jeden rok

c) vypracovanie a aktualizovanie prevádzkových poriadkov, plánov údržieb a opráv a plánov kontroly,

d) pravidelné oboznamovanie obsluhy stavieb a zariadení s poriadkami a plánmi podľa písmena c) a s požiadavkami na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

e) vykonávanie pravidelných kontrol technického stavu a funkčnej spoľahlivosti stavieb a zariadení a prijímanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a určenie termínu ich ďalšej kontroly pri skladovacích nádržiach, ktoré sú
1. zvonku vizuálne nekontrolovateľné raz za desať rokov,
2. vizuálne kontrolovateľné a dvojplášťové vizuálne nekontrolovateľné s trvalou indikáciou medziplášťového priestoru raz za 20 rokov,

f) riadne prevádzkovanie monitorovacích systémov na zisťovanie a sledovanie vplyvu stavieb a zariadení na podzemnú vodu a zabezpečovanie vyhodnocovania výsledkov monitorovania,

g) evidovanie záznamov o skúškach tesnosti, prevádzke, údržbe, opravách a o kontrolách a ich predloženie na požiadanie orgánu štátnej vodnej správy,

Vykonávanie skúšok tesnosti podľa odseku 5 písm. a) druhého až piateho bodu sa nevyžaduje, ak sa skúšky vykonávajú podľa osobitného predpisu. (Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia).

K DPEP3 d):
Vybudovať a riadne prevádzkovať účinné kontrolné systémy na včasné zistenie úniku látok a na pravidelné hodnotenie výsledkov sledovania.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ pri zaobchádzaní a skladovaní látok uvedených v zozname musí mať vybudované a prevádzkované účinné kontrolné systémy na včasné zistenie úniku látok a na pravidelné hodnotenie výsledkov sledovania a na požiadanie oznamovať výsledky sledovania orgánu štátnej vodnej správy.

Pri prevádzkovaní zariadení na manipuláciu a skladovanie látok uvedených v zozname musia byť zabezpečené nasledovné opatrenia:

Jednoplášťové nadzemné nádrže na skladovanie látok uvedených v zozname musia byť umiestnené záchytnej nádrži. Záchytná nádrž je určená na zachytenie látok uniknutých alebo vypustených pri havarijných stavoch z nádrží, kontajnerov, obalov alebo technologického zariadenia. Objem záchytnej nádrže nesmie byť menší ako objem nádrže v nej umiestnenej. Ak je v záchytnej nádrži umiestnených viac nádrží, je na určenie objemu záchytnej nádrže rozhodujúci objem najväčšej z nich, alebo najmenej 10 % zo súčtu objemov všetkých nádrží umiestnených v záchytnej nádrži. Záchytná nádrž nemôže mať žiadny odtok. Ak má záchytná nádrž bezpečnostný odtok, ten musí byť zaústený do havarijnej nádrže určenej na zachytenie látok na ďalšie využitie, alebo zneškodnenie.

Potrubie na prepravu látok uvedených v zozname sa musí viesť nad zemou; nevzťahuje sa to na podzemné rozvody, ktoré spájajú nádrže so zariadeniami na spotrebu vykurovacieho oleja v budovách, alebo na podzemné rozvody v zariadeniach s výdajnými miestami na čerpacej stanici pohonných látok. V týchto prípadoch podzemné rozvody musia byť konštrukčne riešené tak, aby sa možný únik látok uvedených v zozname zachytil a nedostal sa do prostredia súvisiaceho s vodou. Ak nemožno z bezpečnostných dôvodov viesť potrubie nad zemou, možno ho uložiť v zemi a konštrukčne riešiť tak, aby sa možný únik látok zachytil a nedostal do prostredia súvisiaceho s vodou, alebo musí byť potrubie zabezpečené nepretržitou indikáciou úniku látok.

Rozoberateľné spoje a armatúry na potrubí uloženom v zemi sa musia uložiť vo vodotesných kontrolných šachtách a musia byť pravidelne vizuálne kontrolované alebo vybavené signalizáciou netesnosti spojov.

Kontrolný systém na zisťovanie prípadných únikov látok uvedených v zozname zo stavieb a zariadení tvorí s nimi jeden konštrukčný celok.

Je potrebné mať vypracovaný havarijný plán podľa osobitného predpisu.

Žiadateľ je povinný predložiť na požiadanie fytoinšpektora vedenie záznamov o skúškach tesnosti, prevádzke, údržbe, opravách a kontrolách.

Hlavná otázka: „Pôda a zásoby uhlíka“
Požiadavky a normy DPEP4: „Minimálne krytie pôdy“

K DPEP4 a):
Zabezpečiť v termíne od 1. novembra do 1. marca na ornej pôde so svahovitosťou nad 12^0 najmenej 40 % vegetačné pokrytie výmery ornej pôdy oziminou, viacročnou krmovinou alebo medziplodinou alebo strniskom.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Z dôvodu ochrany pred pôdnou eróziou na najzraniteľnejších pôdach, t. j. pôdach so svahovitosťou nad 12 stupňov, je žiadateľ povinný zabezpečiť na minimálne 40% výmery ornej pôdy so svahovitosťou nad 12 stupňov vegetačné pokrytie. Podmienka 40% sa počíta z výmery ornej pôdy so svahovitosťou nad 12 stupňov, nie z celkovej výmery ornej pôdy žiadateľa (**V** x **K** = **P**); (**V** – výmera dotknutej plochy, **K** – koeficient percenta pokrytia dotknutej plochy, **P** – plocha, ktorá musí byť pokrytá); (Príklad: celková výmera OP = 100 ha, z toho OP so svahovitosťou nad 12 stupňov = 50 ha – **výpočet**: **50 ha** x **0,4** (40 %) = **20 ha**, to znamená, že minimálne vegetačné pokrytie musí byť aspoň na 20 ha pôdy, ktorá má svahovitosť nad 12 stupňov.) Vegetačným pokrytím sa rozumie vysiatie plochy hustosiatou oziminou, viacročnou krmovinou alebo medziplodinou. Vegetačným pokrytím sa rozumie tiež zostávajúce strnisko. Pri výpočte minimálneho vegetačného pokrytia je tiež žiadateľ povinný zohľadniť osobitosti dotknutej oblasti, existujúcich poľnohospodárskych postupov a využitia pôdy v roku podania žiadosti.
Podmienka je porušená v prípade, že žiadateľ nedodržal na každej ploche ornej pôdy so svahovitosťou nad 12° minimálne 40 % vegetačné pokrytie výmery ornej pôdy oziminou, viacročnou krmovinou alebo medziplodinou, alebo strniskom.

Vysvetlenie niektorých pojmov:

- **Oziminy**: plodiny založené v jeseni, ktoré sa zberajú v nasledujúci rok v lete, patria sem zástupcovia obilnín a olejnín, nasledovne: pšenica ozimná, pšenica tvrdá, raž siata, tritikale, jačmeň ozimný, ozimná miešanka, ostatné oziminy, kapusta repková pravá – ozimná.
- **Viacročné krmoviny**: plodiny využívané na kŕmenie zvierat, pestujú sa na pozemku viac rokov, nasledovne: ďatelina, lucerna, ďatelinotrávne miešanky, lucerno - trávne miešanky, trávy, ďatelina červená dvojkosná, zatrávnená orná pôda.
- **Medziplodiny**: plodiny pestované medzi dvoma hlavnými plodinami, využívajú sa predovšetkým na kŕmenie hospodárskych zvierat, z pohľadu ochrany kvality pôdy) (a teda aj DPEP) je využitie medziplodín na zelené hnojenie a zabezpečenie pokryvu v období medzi dvoma hlavnými plodinami, kedy by v prípade nevyužitia medziplodín, v krátkom období, počas ktorého sa hlavná plodina nedopestuje, bola nepokrytá a vystavená riziku pôsobenia erózie. Ako medziplodiny sa teoreticky môžu pestovať

všetky plodiny pestované na OP, preto tieto druhy nie sú v tomto postupe vymedzené. Ako medziplodiny sa veľakrát využívajú aj plodiny bežne využívané ako hlavné plodiny, napr. raž, alebo kapusta repková pravá.

- **Strniská**: strniská po obilninách, olejninách, teda jedná sa o pokosené porasty po obilninách, olejninách.

Požiadavky a normy DPEP5 „Minimálne obhospodarovanie pôdy odrážajúce špecifické miestne podmienky s cieľom obmedziť eróziu“

K DPEP5 a):
Zabezpečiť, aby sa na ornej pôde so svahovitosťou nad 7° nepestovali širokoriadkové plodiny bez uplatňovania protieróznych agrotechnických opatrení.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ na ornej pôde so svahovitosťou nad 7° nesmie pestovať širokoriadkové plodiny (napríklad zemiaky, repa, kukurica, slnečnica, kapusta, karfiol, kaleráb, cirok, pohánka), pokiaľ zároveň nevyužije protierózne opatrenia. Za protierózne agrotechnické opatrenia sa považujú najmä: delimitácia pôdneho fondu, protierózne rozmiestnenie kultúr a plodín, veľkosť, tvar a usporiadanie pozemkov, vrstevnicová agrotechnika, pôdoochranná agrotechnika (bezorbová agrotechnika, mulčovanie, minimálna agrotechnika, podrývanie, podmietka), pásové pestovanie plodín, stabilizujúce pásy, protierózne osevné postupy, ochranné zatrávňovanie, protierózne priekopy a terasy. Zanedbateľné porušenie sa hodnotí ako poľahčujúca okolnosť, t. j. ak porušenie podmienky je zaznamenané do výmery max 0,01 ha, v rámci hraníc užívania.

Predmetom podmienky je teda sledovať, či žiadateľ v záujme dodržať podmienku, predvídavo vykonával a vykonáva protierózne agrotechnické opatrenia na ornej pôde so svahovitosťou nad 7° pri pestovaní širokoriadkových plodín, ktorými predchádza vzniku a opakovaniu tvorby ryhovej erózie v závislosti od pôdneho stanovišťa.

K DPEP5 b)
Zabezpečiť, aby sa na ornej pôde so svahovitosťou nad 12° nepestovali širokoriadkové plodiny.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie na ornej pôde so svahovitosťou nad 12° pestovať širokoriadkové plodiny (napríklad zemiaky, repa, kukurica, slnečnica, kapusta, karfiol, kaleráb, cirok, pohánka). Na ornej pôde so svahovitosťou nad 12° je možné pestovať hustosiate obilniny, krmoviny, repku olejnú, trávne kultúry a pod. Zanedbateľné porušenie sa hodnotí ako poľahčujúca okolnosť, t. j. ak porušenie podmienky je zaznamenané do výmery max 0,01 ha, v rámci hraníc užívania.

Požiadavky a normy DPEP6 „Udržanie množstva organickej hmoty v pôde vrátane zákazu vypaľovania ornej pôdy so strniskom“

K DPEP6 a):
Dodržiavať zákaz pestovania tej istej okopaniny na tej istej ploche počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov.

Podmienky kladené na žiadateľa:

Za porušenie podmienky sa považuje pestovanie tej istej okopaniny dva roky po sebe, napr. pestovanie repy po repe, teda pestovanie repy cukrovej po repe cukrovej, ale aj pestovanie repy cukrovej po repe kŕmnej, a naopak, repy kŕmnej po repe cukrovej.

Pre účely dodržiavania tejto podmienky sa okopaninou rozumie: repa cukrová, repa kŕmna, šalátová repa (cvikla), zemiaky kŕmne, zemiaky konzumné.

K DPEP6 b):
Dodržiavať zákaz vypaľovania strnísk a pálenia rastlinných zvyškov po zbere úrody z obilnín, strukovín a olejnín.

Podmienky kladené na žiadateľa:

V prípade, ak sa na plochách užívaných žiadateľom zistí pálenie rastlinných zvyškov (napr. strnisko, alebo slama na poľnohospodárskej pôde), bude sa to vyhodnocovať ako porušenie DPEP. Podmienka sa bude považovať za neporušenú iba v prípade, ak žiadateľ preukáže, že vypaľovanie nespôsobil sám, to znamená, že túto udalosť nahlási polícii a orgánu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi (príslušné okresné riaditeľstvo) a kópiu doručí agentúre. Pre potreby dodržiavania tejto podmienky uvádzame nasledovné definície:

Obilniny – do tejto skupiny patria nasledovné plodiny: pšenica ozimná, pšenica jarná, pšenica tvrdá, raž siata, tritikale, jačmeň jarný, jačmeň ozimný, ovos siaty, kukurica, kukurica cukrová, kukurica na siláž, pohánka, proso siate, cirok, cirok sudánsky, kukurica na zeleno;
Strukoviny – do tejto skupiny patria nasledovné plodiny: bôb obyčajný, bôb obyčajný záhradný, hrach siaty, bôb konský, vlčí bôb biely;
Olejniny - do tejto skupiny patria nasledovné plodiny: kapusta repková pravá – ozimná, kapusta repková pravá – jarná, slnečnica ročná, sója fazuľová, mak siaty.

K DPEP6 c):
Dodržiavať zákaz vypaľovania trvalých trávnych porastov počas celého roka.

Podmienky kladené na žiadateľa:

V prípade, ak sa na plochách trvalých trávnych porastov užívaných žiadateľom zistí pálenie suchej vegetácie, bude sa to vyhodnocovať ako porušenie tejto podmienky. Podmienka sa bude považovať za neporušenú iba v prípade, ak žiadateľ preukáže, že vypaľovanie nespôsobil sám, to znamená, že túto udalosť nahlásil polícii a orgánu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi (príslušné okresné riaditeľstvo) a kópiu doručí agentúre.

K DPEP6 d):
Zabezpečiť, aby orná pôda obrábaná na pestovanie plodín bola obhospodarovaná v súlade s agrotechnickou praxou a výrobným zameraním žiadateľa.

Podmienky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ vykonáva pestovanie plodín na ornej pôde v súlade s agrotechnickou praxou tzn. siatie alebo sadenie plodín, stará sa o plodiny a zbiera plodiny v termínoch podľa agrotechnickej praxe.

Podmienka je dodržaná v prípade, ak orná pôda v roku podania žiadosti je obhospodarovaná v súlade s agrotechnickou praxou a výrobným zameraním žiadateľa, na dieloch pôdnych blokov žiadateľ pestuje a zberá plodiny uvedené v jednotnej žiadosti v súlade s agrotechnickou praxou.
Podmienka je porušená v prípade, ak orná pôda v roku podania žiadosti nie je obhospodarovaná v súlade s agrotechnickou praxou a výrobným zameraním žiadateľa, na dieloch pôdnych blokov žiadateľ nepestuje a/alebo nezberá plodiny uvedené v jednotnej žiadosti v súlade s agrotechnickou praxou.

Deklarovaná plodina má byť pestovaná a zberaná, aby sa napr. nestalo, že prvá kosba lucerny ostane na koreni nepozberaná, alebo obilniny dávno po termíne nepokosené, pričom porast sa zberať mohol.

Požiadavky a normy PH2: „Ochrana voľne žijúcich vtákov“

K PH2 a):
Dodržiavať zákaz poškodzovania a odstraňovania hniezdnych stanovíšť.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Hniezdne stanovište je biotop vtákov, ktorý slúži na rozmnožovanie, t. j. znesenie znášky a výchovu a starostlivosť o mláďatá až do ich opustenia hniezda. Hniezdnym stanovišťom môže byť strom, na ktorom je umiestnené hniezdo, strom, na ktorom sa nachádza dutina, skupina stromov alebo krov. Žiadateľ nesmie odstraňovať a poškodzovať tieto hniezdne stanovištia, tzn. zhadzovať hniezda, poškodzovať dutinové stromy, píliť tieto stromy na všetkých plochách, ako aj vykonávať iné zakázané činnosti v zmysle § 35 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Ak sa pri kontrole zistí odstraňovanie, alebo poškodzovanie hniezdnych stanovíšť, bude sa to považovať za porušenie požiadavky, okrem prípadov, kedy žiadateľ relevantným dokladom (oznámenie polícii alebo príslušnému orgánu štátnej správy) preukáže, že uvedená činnosť nebola spôsobená ním, prípadne, ak má žiadateľ súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny v zmysle § 47 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a takúto relevantnú skutočnosť zároveň nahlásil ako vyššiu moc platobnej agentúre pred vykonaním kontroly. Pri vypílení takéhoto stromu pôjde o posúdenie s úmyselným konaním, ktoré môže priniesť až plné krátenie prostriedkov.

K PH2 b):
Dodržiavať zákaz rušenia hniezdenia vtákov vplyvom agrotechnických opatrení v období od 1. marca do 30. septembra, ako aj počas obdobia vyvádzania mláďat.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Význam použitých pojmov:
Pre účely kontroly dodržiavania uvedených podmienok, ktoré musí podnik dodržiavať sa považuje za:

- **agrotechnické opatrenie**

Prispôsobenie poľnohospodárskej činnosti, ktorá slúži k zhodnocovaniu pôdy, napr. kosenie, orba, mulčovanie, smykovanie, kyprenie, bránenie, podmietanie, kompaktorovanie, valcovanie.

- **obdobie hniezdenia**

Doba, počas ktorej sa vtáky pripravujú alebo realizujú hniezdenie, t. j. obdobie toku, prípravy na hniezdenie, rozmnožovania, sedenie na hniezde, starostlivosť o mláďatá a výchova mláďat. Vo všeobecnosti je možné na území Slovenska konštatovať, že obdobie hniezdenia trvá od 1.3. do 30.9. kalendárneho roka.

- **rušenie**

Akákoľvek ľudská činnosť, ktorá svojím rozsahom a intenzitou spôsobí zamedzenie hniezdeniu, zničenie hniezdiska, zničenie znášky alebo úhyn mláďat.
Žiadateľ by nemal svojou agrotechnickou činnosťou a opatreniami počas obdobia hniezdenia rušiť hniezdenie vtákov spravidla v období od 1. 3. do 30. 9. kalendárneho roka.
Za dôkaz o rušení sa považuje nález aspoň jedného znaku:

- zničenie hniezda, zničenie hniezdneho stanovišťa alebo hniezdiaceho stromu, kra a pod.;
- zistenie známok aktivity na hniezdnom strome (napr. odtlačky po stúpacích železách, stopy a odtlačky po mechanizmoch, zvyšky lana);
- opustená znáška vplyvom rušenia poľnohospodárskou činnosťou;
- uhynuté, vysilené alebo poranené mláďatá.

Za dodržanie podmienky, teda za dodržanie nerušenia hniezdenia vtákov vplyvom agrotechnických opatrení sa považuje to, ak nebolo vizuálnou kontrolou zistené, že došlo k zamedzeniu hniezdenia, zničeniu hniezdiska, zničeniu znášky alebo úhynu mláďat, prípadne žiadateľ sa preukáže oznámením orgánu štátnej správy o zistení tejto nepovolenej činnosti a takúto relevantnú skutočnosť zároveň nahlásil ako vyššiu moc platobnej agentúre pred vykonaním kontroly.

K PH2 c):
Dodržiavať zákaz chytania, zraňovania, usmrcovania dospelého jedinca vtáka a jeho vývinového štádia a ničenia vajec.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Vysvetlenie pojmov:

- **chytanie, zraňovanie, usmrcovanie dospelého vtáčieho jedinca a jeho vývinového štádia a ničenie vajec**

Akákoľvek úmyselná činnosť, ktorá spôsobí vtákom ujmu na zdraví priamym kontaktom s poľnohospodárskou činnosťou.

Pre splnenie tejto podmienky, žiadateľ by mal dodržiavať zákaz: chytania, zraňovania, usmrcovania dospelého vtáčieho jedinca a jeho vývinového štádia a ničenie vajec. Týmto sa rozumie akákoľvek úmyselná činnosť, ktorá spôsobí vtákom ujmu na zdraví priamym kontaktom s poľnohospodárskou činnosťou.

Žiadateľ by mal zabrániť, aby na ploche došlo alebo dochádzalo k chytaniu, zraňovaniu, usmrcovaniu dospelého vtáčieho jedinca a jeho vývinového štádia a ničeniu vajec.
Za dôkaz o odchyte, zranení alebo usmrteniu dospelého vtáčieho jedinca a jeho vývinového štádia a ničení vajec sa považuje nález aspoň jedného znaku:

- odchytového zariadenia (pasca, odchytový kôš, železá, a pod.);
- zlikvidovanej znášky (hniezdo so znáškou);
- uhynutých jedincov;
- poranených jedincov.

Za dodržanie podmienky, teda za dodržanie zákazu chytania, zraňovania, usmrcovania dospelého vtáčieho jedinca a jeho vývinového štádia a ničenia vajec, sa považuje, ak sa počas kontroly nezistili žiadne známky uvedených aktivít na danej lokalite.

Požiadavky a normy PH3: „Ochrana biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín“

K PH3 a):
Dodržiavať zákaz odstraňovania a narušovania krajinných prvkov na ornej pôde, ako sú živé ploty, solitér, stromoradie, skupina stromov, terasa a medza.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Za prírodný element sa považuje významný krajinný prvok, živé ploty, solitér, stromoradie, skupina stromov, terasa a medza. Za dodržiavanie zákazu odstraňovania prírodných elementov sa považuje, ak žiadateľ dodržiava zákaz odstraňovania a/alebo poškodzovania prírodných elementov alebo dodržiava podmienky určené rozhodnutím orgánu ochrany prírody a krajiny. Nie je možné odstraňovať, alebo poškodzovať (opilovať) jednotlivé stromy alebo líniovú výsadbu stromov a krovín.
Uvedené činnosti sa nebudú považovať za porušenie požiadavky v prípade, ak žiadateľ relevantným dokladom (oznámenie polícii alebo príslušnému orgánu štátnej správy) kontrolnej skupine preukáže, že krajinný prvok odstránila a/alebo narušila (poškodila alebo zničila) tretia osoba alebo, ak má žiadateľ súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny v zmysle § 47 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a takúto relevantnú skutočnosť zároveň nahlásil ako vyššiu moc platobnej agentúre pred vykonaním kontroly.

K PH3 b):
Dodržiavať zákaz zasahovania do biotopu európskeho významu, ktorým je možné biotop poškodiť alebo zničiť.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie v biotopoch európskeho významu vypaľovať porast, vykonávať žiadne rekultivácie alebo meliorácie. Žiadateľ nesmie biotopy európskeho významu poškodzovať navážkami anorganického, alebo organického materiálu. Nesmie vykonávať také činnosti, ktorými môže dôjsť k zasahovaniu, znehodnoteniu resp. zničeniu biotopov. Ide napr. o poškodenie biotopu rozorávaním, dosievaním porastu, skládkovaním a pod. Uvedené činnosti sa nebudú považovať za porušenie požiadavky v prípade, ak žiadateľ relevantným dokladom (oznámenie polícii alebo príslušnému orgánu štátnej správy) kontrolnej skupine preukáže, že zásah do biotopu európskeho významu uskutočnila tretia osoba alebo, ak má žiadateľ súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a takúto relevantnú skutočnosť zároveň nahlásil ako vyššiu moc platobnej agentúre pred vykonaním kontroly, považuje sa to za dodržanie podmienky.

Požiadavky a normy DPEP7: „Zachovanie krajinných prvkov, vrátane zákazu strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia“

K DPEP7 a):

Dodržiavať zákaz odstraňovania a narušovania krajinných prvkov na ornej pôde, ako sú živé ploty, solitér, stromoradie, skupina stromov, terasa a medza.

Živé ploty: Sú súvislé porasty stromov a kríkov do výšky 3 m, v šírke do 10 m a s dĺžkou nad 20 m.
Solitér: Osamelo rastúca drevina (*s výnimkou takej vegetácie, ktorá je súčasťou medze alebo terasy),* väčšinou ako súčasť komplexu poľnohospodársky obhospodarovaných pozemkov. Je to prevažne mohutný jedinec domácich druhov drevín.
Stromoradie: Rad stromov, ktoré majú spravidla rovnaký rozostup a pravidelný spon (s výnimkou takej vegetácie, ktorá je súčasťou medze, terasy ako aj takej vegetácie, ktorá plní funkcie lesa podľa § 3 lesného zákona, teda patrí do lesného fondu). Z hľadiska pôvodu ide zväčša o umelo vysadené pásy drevín, prípadne kombinované typy vegetácie, pri ktorých sa vhodne spojili spontánne nálety drevín so zámernou výsadbou. Vo väčšine prípadov sú stromoradia vysádzané ako sprievodná vegetácia pozdĺž komunikácii a vodných tokov.
Skupina stromov: Sú to skupiny a porasty drevín, ktoré vznikli spontánne, alebo zámernou výsadbou na plochách *poľnohospodárskej pôdy*, napríklad na bývalých pasienkoch, plochách ohrozených eróziou a v príliš členitom teréne *(s výnimkou takej vegetácie, ktorá je súčasťou medze, terasy ako aj takej vegetácie, ktorá plní funkcie lesa podľa § 3 lesného zákona, teda patrí do lesného fondu).* Má vplyv nielen na prostredie určitého stanovišťa, ale má aj komplexnejší, ekologicko-biologický účinok v krajine. Často má nepravidelný pôdorys. O skupine drevín hovoríme vtedy, ak je tvorená viac ako tromi jedincami na ploche.
Terasa: Terasa je kaskádovité, stupňovité členenie poľnohospodárskej pôdy, vytvorené za účelom zabránenia vodnej erózie. Na týchto terasách sú zvyčajne pestované trvalé kultúry ako sú vinohrady a ovocné sady.
Medza: Neobhospodarovaná trávnatá línia väčšinou pokrytá stromami alebo kríkmi. Umelo vytvorená hranica poľnohospodárskych pozemkov, ktorá neslúži na poľnohospodársku produkciu, (*slúžiaca predovšetkým k znižovaniu nebezpečenstva vodnej, poprípade veternej erózie, spravidla vymedzujúca hranicu pôdneho bloku, poprípade dielu pôdneho bloku, ktorého súčasťou môže byť drevinová vegetácia, alebo kamenný múrik).*

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ na ním deklarovaných plochách (orná pôda) zachováva krajinné prvky, ako aj tie krajinné prvky, ktoré tvoria integrálnu súčasť s ním deklarovanými pozemkami, aj keď tieto krajinné prvky nie sú zaradené do deklarácie plôch žiadateľa, ale sú jeho vlastníctvom alebo ich má v nájme. V prípade, ak dôjde k narušeniu a/alebo odstráneniu krajinných prvkov, ktoré je súčasne aj porušením podmienok ustanovených v oblasti Životné prostredie: Ochrana voľne žijúcich vtákov alebo Ochrana biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, pôjde o nedodržanie podmienok v oblasti Životné prostredie
Podmienka je dodržaná v prípade, ak žiadateľ neodstraňuje a/alebo nenarušuje krajinné prvky, ako sú živé ploty, solitér, stromoradie, skupina stromov, terasa a medza alebo, ak žiadateľ relevantným dokladom (oznámenie polícii alebo príslušnému orgánu štátnej správy) kontrolnej skupine preukáže, že krajinný prvok odstránila a/alebo narušila (poškodila alebo zničila) tretia osoba alebo, ak má žiadateľ súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny v zmysle § 47 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v zn. n. p. a takúto relevantnú skutočnosť zároveň nahlásil ako vyššiu moc platobnej agentúre pred vykonaním kontroly, považuje sa to za dodržanie podmienky.

K DPEP7 b):

Dodržiavať zákaz strihania živých plotov a stromov, pri ktorom dochádza k rušeniu hniezdisk počas obdobia reprodukcie vtákov a v období hniezdenia; obdobím hniezdenia je termín obdobie od 1. apríla do 30. septembra.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný, na svojich produkčných blokoch, v období počas reprodukcie vtákov, v období hniezdenia vtákov, sa zdržať strihania živých plotov, kríkov a stromov za účelom nerušenia vtákov v období roka od 1. apríla do 30. septembra bežného roka. Žiadateľ rez živých konárov živých plotov a stromov vykonáva vo vegetačnom období od 1. apríla do 30. septembra tak, aby ošetrovanie a udržiavanie živých plotov a stromov bolo vykonané s ohľadom najmä na ochranu hniezdiacich vtákov. V prípade, že počas kontroly na mieste budú zistené znaky uvedenej činnosti t. j. strihanie živých plotov, rez stromov, pri ktorom dochádza k rušeniu hniezdisk vtákov, bude sa tento stav považovať za porušenie podmienky.
Výnimky z porušenia:
- Ak má žiadateľ súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny v zmysle § 47 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v zn. n. p. a túto skutočnosť nahlási ako vyššiu moc platobnej agentúre pred vykonaním kontroly.
- Ošetrovanie výsadby registrovaných sadov v termíne od 1. apríla do 30. septembra v súlade s agrotechnickou praxou sa za porušenie nepovažuje (napr. strihanie niektorých druhov kôstkovín po zbere úrody), ak touto činnosťou nebolo spôsobené rušenie hniezdenia vtákov.

Bežná údržba okrasných stromov a živých plotov (skracovanie vytŕčajúcich konárov) v areáli hospodárstva sa nepovažuje za porušenie podmienky, ak touto činnosťou nebolo spôsobené rušenie hniezdenia vtákov.

Oblasť „Verejné zdravie, zdravie zvierat a rastlín“
Hlavná otázka: „Bezpečnosť potravín“

Požiadavky a normy PH4: „Bezpečnosť potravín a krmív“

K PH4 a):
Dodržiavať zákaz umiestňovať na trh zdraviu škodlivú potravinu alebo potravinu nevhodnú na ľudskú spotrebu.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie umiestňovať na trh potraviny, ak nie sú bezpečné. Za nebezpečné sa považujú potraviny, ktoré sú zdraviu škodlivé a potraviny nevhodné na ľudskú spotrebu. Pri určovaní toho, či je nejaká potravina nevhodná pre ľudskú spotrebu, sa musí brať ohľad na to, či je potravina neprijateľná pre ľudskú spotrebu podľa jej určeného použitia, a to z dôvodov kontaminácie vonkajším vplyvom alebo iným hnilobným procesom, pokazením alebo rozkladom.

Ak je nejaká nebezpečná potravina súčasťou skupiny, dávky alebo zásielky potravín rovnakej triedy alebo popisu, musí sa predpokladať, že všetky potraviny v tejto skupine, dávke alebo zásielke sú tiež nebezpečné, pokiaľ po podrobnom vyhodnotení nie je dôkaz, že zvyšok dávky, série alebo zásielky je bezpečný.

Povinnosť vyplýva z čl.14 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 a z § 6 zákona č.152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, kde je uvedené, že na trh je zakázané umiestniť potraviny iné ako zdravotne neškodné.

Umiestnenie na trhu znamená skladovanie, uchovávanie potravín alebo krmív na účely predaja, vrátane ponúkania na predaj alebo akúkoľvek inú formu prevodu, či už bezplatnú alebo nie a predaj, distribúciu a iné formy prevodu. Predmetom kontroly je aj kontrola skladovania krmív s látkami, ktoré by mohli spôsobiť ich kontamináciu.

K PH4 b):
Dodržiavať zásady skladovania krmív tak, aby nedochádzalo k ich kontaminácii osivami, biocídmi, prípravkami na ochranu rastlín, medikovanými krmivami a inými zakázanými látkami alebo ku krížovej kontaminácii s krmivami živočíšneho pôvodu a aby boli bez viditeľných znakov zaplesnenia alebo zamorenia so živými škodcami.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ pri skladovaní krmív musí dodržať nasledovné podmienky:
- nesmú byť spolu s krmivami spoločne uskladnené osivá, biocídy, prípravky na ochranu rastlín, medikované krmivá, lieky alebo zakázané látky (príloha č. III nariadenia (ES) č. 767/2009),
- oddelene skladovať krmivá živočíšneho pôvodu v prípade chovu monogastrických a polygastrických zvierat na jednom hospodárstve;
- mať k dispozícii záznamy a písomné doklady o používaní biocídnych prípravkov, rastlinných ochranných prostriedkov alebo akýchkoľvek iných prostriedkov na ošetrenie alebo úpravu krmív najmä v prípade zaplesnenia krmív alebo zamorenia so živými škodcami;
- zabrániť výskytu plesní a živočíšnych škodcov v objemových krmivách umiestnených v silážnych žľaboch, senníkoch a pod.;
- zabránenie prístupu hlodavcov do skladov s krmivami a zabránenie zatekaniu.

K PH4 c):
Dodržiavať používanie len takých krmív, vrátane krmív určených na miešanie vlastných kŕmnych zmesí, ktoré pochádzajú od registrovaných alebo schválených krmivárskych podnikov podľa osobitného predpisu (čl. 5 ods. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005 v platnom znení).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí dodržať nasledovné podmienky.

- Žiadateľ, ktorý je prvovýrobcom krmív od ktorého odoberá krmivá, musí byť zapísaný do registra krmivárskych podnikov (môže sa preveriť aj z prehľadu uverejneného na www.uksup.sk);
- jednotlivé krmivá nachádzajúce sa u žiadateľa musia pochádzať od registrovaných alebo schválených výrobcov;
- žiadateľ preukazuje, že krmivá, ktoré boli dodané z iného krmivárskeho podniku pochádzajú z registrovaného alebo schváleného krmivárskeho podniku napr. kópiami osvedčení o registrácii/schválenie dodávateľa alebo záznamom o vstupe krmív, do ktorého sú zaznačené aj evidenčné čísla alebo registračné/schvaľovacie čísla dodávateľa a pod. To isté platí aj v prípade, ak sa na farme nachádzajú krmivá dodané z iného

členského štátu, resp. z tretích krajín bez slovenského sprostredkovateľa (ide o dodávateľov z iných krajín, na ktorých nie je priamy právny dosah v prípade sankcií).

K PH4 d):
Dodržiavať zásady používania kŕmnych surovín živočíšneho pôvodu a geneticky modifikovaných kŕmnych surovín pri výkone pridružených činností, miešania krmiva na účely vlastného hospodárenia, prepravy a manipulácia s krmivami (čl. 5 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005 v platnom znení).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ pri výrobe krmív nesmie používať na výrobu krmív alebo na priame skrmovanie doplnkové látky, premixy doplnkových látok, nepovolené kŕmne suroviny živočíšneho pôvodu, nepovolené geneticky modifikované kŕmne suroviny. V prípade používania kŕmnych surovín živočíšneho pôvodu musí mať žiadateľ povolenia na zapracovanie vydané príslušným kontrolným orgánom. Žiadateľ musí pravidelne, alebo podľa potreby čistiť sklady, prepravné prostriedky, výrobné linky tak, aby nedošlo ku kontaminácii alebo krížovej kontaminácii krmív. Žiadateľ musí viesť záznamy o distribúcii vyrobených krmív na preverenie, či vyrobené krmivá boli odoslané na správne miesto určenia.

K PH4 e):
Dodržiavať povinnosť viesť potrebné záznamy ohľadne chovu zvierat, výroby prvotných produktov živočíšneho pôvodu, alebo rastlinného pôvodu podľa osobitného predpisu (čl. 18 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 v platnom znení).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadatelia, ktorí chovajú zvieratá alebo vyrábajú prvotné produkty živočíšneho pôvodu, musia v zmysle čl. 17 ods.1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 viesť záznamy najmä o:

- druhu a pôvode krmiva skrmovaného zvieratám;
- veterinárnych liekoch alebo iných ošetreniach zvierat, o dátumoch podávania a o ochranných lehotách;
- výsledkoch akýchkoľvek analýz vzoriek odobratých od zvierat alebo iných vzoriek odobratých na diagnostické účely, ktoré sú závažné pre ľudské zdravie;
- akýchkoľvek príslušných správach o vykonaných kontrolách zvierat alebo produktov živočíšneho pôvodu.

Žiadatelia, ktorí produkujú alebo zberajú rastlinné produkty, musia viesť záznamy najmä o:

- akomkoľvek použití prípravkov na ochranu rastlín alebo biocídov;
- výsledkoch akýchkoľvek analýz vzoriek odobratých z rastlín alebo iných vzoriek, ktoré sú závažné pre ľudské zdravie.

V zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005 z 12. januára 2005, ktorým sa stanovujú požiadavky na hygienu krmív je povinnosťou žiadateľa je viesť najmä záznamy o:

- akomkoľvek použití prípravkov na ochranu rastlín a biocídnych výrobkov;
- použití geneticky upraveného osiva;

- zdroji a množstve každého vstupu krmiva a mieste určenia a množstve každého výstupu krmiva.

K PH4 f):
Dodržiavať zásady skladovania odpadov a nebezpečných látok tak, aby sa zabránilo kontaminácií vyrábaných potravín.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadatelia majú povinnosť skladovať odpady a nebezpečné látky tak, aby sa zabránilo kontaminácií vyrábaných potravín, čo vyplýva z nariadenia EP a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín, Príloha I, prvovýroba, časť A: Všeobecné hygienické ustanovenia pre prvovýrobu a súvisiace činnosti, bod 4 písm. g) a bod 5 písm. f).

Žiadatelia, ktorí chovajú, zbierajú alebo lovia zvieratá alebo vyrábajú prvotné produkty živočíšneho pôvodu, musia prijať primerané opatrenia na to, aby sa odpady a nebezpečné látky skladovali a manipulovalo sa s nim tak, aby sa zabránilo kontaminácii týchto produktov.
Žiadatelia, ktorí produkujú alebo zberajú rastlinné produkty, musia prijať primerané opatrenia na to, aby sa odpady a nebezpečné látky skladovali a manipulovalo sa s nimi tak, aby sa zabránilo kontaminácii.

K PH4 g):
Dodržiavať zásady vhodného skladovania a správneho používania doplnkových látok do krmív, veterinárnych liečiv a biocídov.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadatelia, ktorí chovajú, zbierajú alebo lovia zvieratá alebo vyrábajú prvotné produkty živočíšneho pôvodu, musia prijať, ak je to vhodné, primerané opatrenia na správne používanie doplnkových látok do krmív a veterinárnych liekov, ako to vyžadujú príslušné právne predpisy.

Žiadatelia, ktorí produkujú alebo zberajú rastlinné produkty, musia prijať, ak je to vhodné, primerané opatrenia na správne používanie prípravkov na ochranu rastlín a biocídov, ako to vyžadujú príslušné právne predpisy.

Žiadatelia musia skladovať a používať vyššie uvedené látky tak, ako si to vyžaduje ich označenie, alebo ako je to predpísané.

Povinnosť správne používať ako aj vhodne skladovať doplnkové látky do krmív, veterinárne liečivá a biocídy vyplýva z nariadenia EP a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín, Príloha I – prvovýroba, časť A: Všeobecné hygienické ustanovenia pre prvovýrobu a súvisiace činnosti, bod 4, písm. j).

K PH4 h):
Pri zvieratách, od ktorých pochádza mlieko na ľudskú spotrebu, dodržiavať zachovávanie celkového dobrého zdravotného stavu zvierat a chovu bez tuberkulózy a brucelózy.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí zabezpečiť, že surové mlieko a mledzivo pochádza od zvierat, ktoré sú v dobrom celkovom zdravotnom stave, neprejavujú žiadne príznaky chorôb, ktoré môžu mať za následok kontamináciu mlieka a mledziva, a najmä či netrpia žiadnymi infekciami pohlavného ústrojenstva s výtokom, ani enteritídou s hnačkou a horúčkou alebo rozpoznateľným zápalom vemena, či nemajú žiadne poranenie vemena, ktoré by mohli ovplyvniť mlieko a mledzivo.

Mlieko musí pochádzať od zvierat, ktorým neboli podané žiadne nepovolené látky alebo produkty a pri podaní povolených produktov alebo látok, musia byť dodržané ochranné lehoty predpísané pre tieto produkty alebo látky.

Pokiaľ ide o brucelózu a tuberkulózu, surové mlieko a mledzivo musí pochádzať od zvierat, ktoré patria do stáda úradne bez brucelózy a úradne tuberkulózy.

Žiadateľ v prípade potreby musí izolovať zvieratá, ktoré sú infikované alebo ktoré sú podozrivé z infekcie ktoroukoľvek z uvedených chorôb a z infekcie na tuberkulózu a brucelózu tak, aby to nemalo žiadny škodlivý vplyv na mlieko iných zvierat. Ak sa kozy držia spolu s kravami, musia byť tieto kozy prehliadané a testované na tuberkulózu.

K PH4 i):
Dodržiavať zásady umiestňovania a konštrukčnej úpravy zariadenia a priestorov, kde sa mlieko skladuje, spracúva a chladí tak, aby sa zabránilo riziku kontaminácie mlieka.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí zabezpečiť aby dojacie zariadenia a priestory, kde sa skladuje mlieko a mledzivo a kde sa s nimi manipuluje alebo kde sa chladia, boli umiestnené a skonštruované tak, aby sa obmedzilo riziko kontaminácie mlieka a mledziva v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu.

K PH4 j):
Dodržiavať zásady skladovania mlieka tak, aby priestory používané na skladovanie mlieka boli chránené proti škodcom; oddelené od priestorov, kde sú ustajnené zvieratá, vybavené príslušným chladiacim zariadením a povrch tohto príslušenstva, ktoré prichádza do kontaktu s mliekom, bol ľahko čistiteľný a dezinfikovateľný.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Priestory na skladovanie mlieka a mledziva musia byť chránené proti škodcom, musia mať primerané oddelenie od priestorov, kde sú ustajnené zvieratá, a musia mať vhodné chladiace zariadenia, pokiaľ je to potrebné na splnenie požiadaviek uvedených v časti B, Kapitoly II, oddielu X prílohy III nariadenia (ES) č.853/2004.

Povrchy zariadení, ktoré prichádzajú do styku s mliekom a mledzivom (náradie, nádoby, nádrže a podobne, určené na dojenie, na zber alebo prepravu mlieka), musia byť ľahko čistiteľné a, kde je to potrebné, dezinfikovateľné a musia byť udržiavané v dobrom stave. Vzhľadom na túto požiadavku sa vyžaduje používanie hladkých, umývateľných a netoxických materiálov.

Po použití sa musia tieto povrchy vyčistiť a pokiaľ je to potrebné, vydezinfikovať. Nádoby a nádrže používané na prepravu mlieka a mledziva sa musia pred opätovným použitím vhodným spôsobom vyčistiť a vydezinfikovať po každej ceste alebo po každej sérii ciest, ak je čas medzi vyprázdnením a následným napustením veľmi krátky, v každom prípade však najmenej raz za deň.

K PH4 k):
Dodržiavať vykonávanie dojenia hygienickým spôsobom a ochladzovanie mlieka na požadovanú teplotu, okamžitého schladenia na teplotu najviac 8°C, ak sa vykonáva každodenný zber alebo na teplotu najviac 6 °C, ak sa zber nevykonáva denne.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Dojenie sa musí vykonávať hygienickým spôsobom, pričom sa musí zabezpečiť najmä, aby:

- pred začatím dojenia boli struky, vemeno a priľahlé časti čisté;
- sa identifikovali zvieratá, ktoré sa podrobujú liečeniu, ktoré by mohlo zapríčiniť vylučovanie rezíduí do mlieka a mledziva, a aby sa mlieko a mledzivo získané od takýchto zvierat nepoužilo na ľudskú spotrebu pred ukončením predpísanej ochrannej lehoty.

Mlieko a mledzivo sa musia ihneď po nadojení umiestniť na čisté miesto, ktoré je skonštruované a vybavené tak, aby sa zabránilo ich kontaminácii.

Mlieko sa musí ihneď schladiť na teplotu najviac 8 °C v prípade, že sa vykonáva každodenný zber, alebo na teplotu najviac 6 °C, ak sa zber mlieka nevykonáva denne.

Žiadateľ nemusí dodržiavať požiadavky na teplotu ustanovené vo vyššie uvedených bodoch, ak mlieko spĺňa kritériá uvedené v časti III. Kapitoly I, Oddielu IX Prílohy III nariadenia (ES) č.853/2004, ktoré sa týkajú požiadaviek na počet somatických buniek, celkového počtu mikroorganizmov a rezíduí antibiotík, a buď:

a) sa spracúva do 2 hodín od nadojenia, alebo
b) vyššia teplota je potrebná z technologických dôvodov, ktoré súvisia s výrobou určitých mliečnych výrobkov, a ak to povolil príslušný orgán.

K PH4 l):
Dodržiavať zásady skladovania vajec v čistote, v suchu, bez vonkajšieho zápachu, ochrany pred nárazom a pred priamym slnečným žiarením.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

V priestoroch producenta vajec až po predaj spotrebiteľovi sa musia vajcia držať v čistote, uchovávať v suchu, bez vonkajšieho zápachu, účinne chránené proti nárazom, škodcom a priamemu slnečnému žiareniu.

K PH4 m):
Dodržiavať povinnosť viesť dokumentáciu o všetkých dodávateľoch a odberateľoch krmív so zameraním na presnú identifikáciu dodávateľa alebo odberateľa a druhu krmív, ich množstiev a termínov dodania alebo odoslania krmív.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí viesť záznamy o vstupe a výstupe krmív (prijímané a odoslané krmivá); záznam o vstupe krmív musí obsahovať tieto informácie: údaje o dodávateľovi (meno a trvalý pobyt fyzickej osoby, obchodné meno a adresa právnickej osoby), druh a množstvo dodaného krmiva, dátum prijatia krmiva a miesto určenia krmiva. Záznam o výstupe krmiva musí obsahovať: údaje o odberateľovi krmiva (meno a trvalý pobyt fyzickej osoby, obchodné meno a adresa právnickej osoby), druhu a množstve odoslaného krmiva a o dátume odoslania krmiva. Záznamy musia byť kompletné, informácie musia byť prístupné. Etikety alebo iné formy označenia (napr. sprievodná dokumentácia, dodacie listy a pod.) musia umožniť vysledovateľnosť krmív.

K PH4 n):
Dodržiavať povinnosť zavedenia systémov a postupov pre vysledovateľnosť vstupov a výstupov na farme v položkách dodávateľ, druh a množstvo, dátum dodania, dátum kedy produkt opustil farmu a uchovávať tieto informácie vo formáte, ktorý v prípade vyžiadania umožní ich ľahkú dostupnosť a poskytnutie.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí zaviesť vo všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie vysledovateľnosť potravín, krmív, zvierat určených na produkciu potravín a akýchkoľvek látok, ktoré sú určené na pridávanie do potravín alebo krmív alebo o ktorých sa predpokladá, že sú na to určené.

Žiadateľ musí byť schopný identifikovať akúkoľvek osobu, ktorá im dodáva potraviny, krmivo, zviera určené na produkciu potravín alebo akúkoľvek látku, ktorá je určená na pridávanie do potravín alebo krmív, alebo o ktorej sa predpokladá, že sa bude pridávať do potravín alebo krmív. S týmto cieľom musí mať žiadateľ zavedené systémy a postupy, ktoré umožnia, aby tieto informácie boli na požiadanie sprístupnené príslušným orgánom.

Žiadateľ musí mať zavedené systémy a postupy na identifikovanie iných podnikov, do ktorých sa dodávajú ich výrobky. Potraviny, ktoré sa umiestňujú na trh alebo sa pravdepodobne budú umiestňovať na trh v spoločenstve, musia mať vhodnú etiketu alebo označenie umožňujúce ich vysledovateľnosť prostredníctvom príslušnej dokumentácie alebo informácií v súlade s príslušnými požiadavkami konkrétnejších ustanovení.

Povinnosťou žiadateľa je zaviesť systémy alebo postupy pre vysledovateľnosť vstupov v podniku, ktoré identifikujú:

- meno a adresu dodávateľa;
- druh a množstvo vstupov, ktoré boli dodané;
- dátum dodania týchto vstupov na farmu.

Taktiež zaviesť systémy alebo postupy pre vysledovateľnosť produktov, ktoré opúšťajú farmu tak aby bolo možné identifikovať:
- meno a adresu prevádzkarne, ktorá je zásobovaná;
- povahu a množstvo produktu, ktorý boli dodané týmto prevádzkarňam;
- dátum kedy produkty opustili farmu.

Tieto informácie je potrebné uchovávať vo formáte, ktorý v prípade vyžiadania umožní ich ľahkú dostupnosť a poskytnutie.

K PH4 o):
Dodržiavať povinnosť zabezpečiť neodkladné stiahnutie potraviny z trhu a oznámiť túto skutočnosť príslušnému orgánu a spotrebiteľom, ak sa vyskytol problém v oblasti potravinovej bezpečnosti.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ak sa žiadateľ domnieva alebo má dôvod veriť, že potravina, ktorú doviezol, vyprodukoval, spracoval, ošetril, vyrobil alebo distribuoval nie je v súlade s požiadavkami na bezpečnosť potravín, neodkladne začne postupy na stiahnutie príslušnej potraviny z trhu, ak sa potravina dostala spod bezprostrednej kontroly tohto žiadateľa informuje o tom príslušné orgány.

Ak sa výrobok mohol dostať ku spotrebiteľovi, žiadateľ účinne a presne informuje spotrebiteľov o dôvode na jeho stiahnutie a ak to bude nevyhnutné, stiahne od spotrebiteľov výrobky, ktoré im už boli dodané, ak iné opatrenia nepostačujú na dosiahnutie vysokej úrovne ochrany zdravia.

Žiadateľ neodkladne informuje príslušné orgány, ak predpokladá alebo má dôvod veriť, že potravina, ktorú umiestnil na trh môže byť škodlivá pre ľudské zdravie.

Žiadateľ informuje príslušné orgány o krokoch prijatých na predchádzanie rizikám pre konečného spotrebiteľa a nebude brániť žiadnej osobe a ani ju odrádzať od spolupráce s príslušnými orgánmi v súlade s vnútroštátnym právom a právnou praxou, ak to môže zabrániť, znížiť alebo eliminovať riziko pochádzajúce z potravín.

Žiadateľ spolupracuje s príslušnými orgánmi na krokoch prijatých s cieľom vyhnúť sa alebo znížiť riziká, ktoré predstavujú potraviny, ktoré dodávajú alebo dodávali.

K PH4 p):
Dodržiavať povinnosť stiahnuť krmivo z obehu a informovať o tom príslušné orgány, v prípade ak žiadateľ zistil, že kŕmna surovina, ktorú vyprodukoval alebo umiestnil na trhu, nie je v súlade s požiadavkami na bezpečnosť krmív.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

V prípade ak žiadateľ zistil, že kŕmna surovina, ktorú vyprodukoval alebo umiestnil na trh nie je v súlade s požiadavkami na bezpečnosť krmív, je povinný takéto krmivo z obehu stiahnuť, alebo zabezpečiť potrebné kroky, aby sa toto krmivo stiahlo z trhu a bezodkladne informovať o tejto situácii príslušné štátne orgány v tomto prípade Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky. V prípade nutnosti stiahnutia podozrivého krmiva z trhu, uskladňuje takéto krmivo tak, aby sa s ním nemanipulovalo do odstránenia podozrenia nebezpečenstva; v prípade potvrdenia, že krmivo je nebezpečné, zabezpečí likvidáciu krmiva alebo vykoná iné opatrenia uložené príslušným orgánom.

Je potrebné mať k dispozícii:

- záznamy a dokumentácie o kvalite krmív napr. výsledky laboratórnych vyšetrení vykonaných z vlastnej iniciatívy alebo pri úradných kontrolách;
- záznamy o vybavovaní reklamácií a systém riešenia dodávateľsko-odberateľských sporov (napr. záznamy zadokumentované podľa zavedeného systému dobrej výrobnej praxe, prípadne riešených na základe dodávateľsko-odberateľských zmlúv, záznamy o poskytovaní náhradných dodávok krmív apod.);
- v prípade, že taký problém sa vyskytol, záznamy o tom, ako žiadateľ spolupracoval s príslušnými orgánmi na krokoch prijatých s cieľom vyhnúť sa nebezpečenstvu alebo znížiť riziko, ktoré predstavujú krmivá, ktoré dodáva alebo dodával (preveria sa kroky a postupy len v konkrétnom prípade, ktorý sa u žiadateľa vyskytol).

Požiadavky a normy PH5: „Zákaz používania určitých látok s hormonálnym alebo tyrostatickým účinkom a beta-agonistov pri chove hospodárskych zvierat“

K PH5 a):
Dodržiavať zákaz podávania látok podľa osobitného predpisu (Príloha č. 1 a 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 609/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o zákaze používania niektorých látok s hormonálnym alebo tyrostatickým účinkom a beta – agonistických látok v chove hospodárskych zvierat) hospodárskym zvieratám na produkciu potravín alebo zvieratám akvakultúry.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie:
- podávať látky uvedené v prílohe č.1 nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z. (Zoznam A – zakázané látky: tyrostatické látky, stilbény, deriváty stilbénov, ich soli a estery, estradiol 17β a jeho esterové deriváty; Zoznam B – zakázané látky s výnimkami: beta-agonisty)
- dočasne podávať látky uvedené v prílohe č.2 nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z. (látky s estrogénnym účinkom s výnimkou 17β estradiolu a jeho esterových derivátov, s androgénnym a gestagénnym účinkom)

Existujú určité výnimky z dôvodu liečebného ošetrenia a z dôvodu zootechnického ošetrenia, ktoré sú uvedené v § 4 a § 5 nariadenia vlády SR č. 609/2008 Z. z. To znamená, že:

- registrované prípravky obsahujúce beta-agonisty predpísané veterinárnym lekárom môžu byť podané veterinárnym lekárom, alebo farmárom pod jeho dohľadom koňovitým a spoločenským zvieratám;
- registrované prípravky obsahujúce beta-agonisty predpísané veterinárnym lekárom môžu byť podané veterinárnym lekárom na indukciu tokolýzy;
- registrované prípravky, ktoré majú estrogénny (iné než estradiol 17β a jeho esterové deriváty), androgénny alebo gestagénny účinok predpísané veterinárnym lekárom môžu byť podávané veterinárnym lekárom alebo farmárom na zodpovednosť vet. lekára, na synchronizáciu ruje a prípravu darcov a príjemcov na implantáciu embryí.

Pri podávaní zakázaných látok v súlade s výnimkami je potrebné dodržať všetky podmienky takéhoto podania (liek registrovaný v SR, podáva veterinárny lekár, alebo v presne stanovených prípadoch môže liek podať iná osoba, ale v takom prípade za ošetrenie je zodpovedný veterinárny lekár, vykonané ošetrenie, resp. predpísané lieky sa musia zaznamenať v knihe veterinárnych úkonov, povolená aplikačná forma, identifikácia ošetreného zvieraťa).

K PH5 b):
Dodržiavať zásady používania zakázaných látok na farme podľa osobitného predpisu (§ 4 a 5 NV SR č. 609/2008 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ môže používať na farme lieky so zakázanými látkami iba v súlade s výnimkami, ktoré sú stanovené v § 4 a § 5 nariadenia vlády SR č. 609/2008 Z. z., a boli predpísané veterinárnym lekárom a sú zaznamenané v knihe veterinárnych úkonov/ registri.

Podľa § 4 a § 5 nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z. povoľuje výnimky pre použitie zakázaných látok a zároveň stanovuje, v ktorých prípadoch môže zakázanú látku podať iná osoba ako veterinárny lekár. V takom prípade veterinárny lekár predpíše liek na neobnoviteľnom veterinárnom lekárskom predpise. Predpísané lieky sa musia zaznamenať v knihe veterinárnych úkonov. Iná osoba ako veterinárny lekár môže podať zakázané látky podľa § 4 ods. 4 č. nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z., a to zakázané látky uvedené v §4 ods. 3 písm. a) nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z.. (allyltrenbolon, podávaný orálne, alebo beta-agonistické látky jedincom z čeľade koňovité, ak sa používajú podľa pokynov výrobcu) a podľa § 5 ods. 1 a ods. 3 nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z., (veterinárny liek s estrogénnym účinkom s výnimkou 17 β estradiolu a jeho esterových derivátov, s androgénnym alebo gestagénnym účinkom povolený podľa osobitného predpisu - Zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

K PH5 c):
Dodržiavať zákaz odosielať na zabitie hospodárske zvieratá, ktorým boli podané zakázané látky, alebo uvádzať na trh mäso na ľudskú spotrebu alebo iné živočíšne produkty získané z hospodárskych zvierat alebo zvieratá akvakultúry, ktorým boli podané zakázané látky, okrem povolených výnimiek.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ môže legálne podávať zakázané látky v zmysle (§ 4 a § 5 nariadenia vlády SR č. 609/2008 Z. z.). Musí však dodržať ustanovenia §7 ods. 1 nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z. podľa ktorého zvieratá určené na chov a plemenitbu a chovné a plemenné zvieratá na konci ich reprodukčného života, ktoré boli počas posledného obdobia chovu liečebne alebo zootechnicky ošetrené v súlade s ustanoveniami § 4 alebo § 5, možno uvádzať na trh na účely obchodovania s nimi. Mäso z týchto zvierat možno označiť oválnou značkou zdravotnej neškodnosti ak sa dodržali ochranné lehoty podľa § 6 ods. 2 písm. a) druhého bodu, a § 6 ods. 2 písm. b) nariadenia vlády SR č. 609/2008 Z. z. alebo sa dodržala určená ochranná lehota podľa podmienok na uvádzanie príslušného veterinárneho lieku na trh podľa osobitného predpisu (zákon č. 362/2011 Z. z.).

Žiadateľ musí dodržať aj ustanovenie §7 ods. 3 podľa ktorého mäso alebo iné živočíšne produkty zo zvierat, ktorým sa podali látky s estrogénnym, androgénnym alebo s gestagénnym účinkom alebo beta-agonistické látky podľa nariadenia vlády SR č. 609/2008 Z. z, sa môžu uvádzať na trh s určením na spotrebu ľuďmi, ak boli zvieratá ošetrené veterinárnymi liekmi, ktoré spĺňali požiadavky podľa § 6 nariadenia vlády SR č. 609/2008 Z. z. a pred zabitím zvierat bola dodržaná ustanovená ochranná lehota. Žiadateľ musí viesť presné záznamy o použití týchto zakázaných látok.

K PH5 d):
Dodržiavať povinnosť vedenia záznamov o podávaní zakázaných látok.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Nariadenie vlády SR č. 609/2008 Z. z. v § 4 a v § 5 stanovuje, že podanie zakázaných látok musí byť zaznamenané v knihe veterinárnych úkonov alebo registri, ktoré sú vedené v podľa § 10, v súlade s prílohou 9 a 10 nariadenia vlády SR č. 320/2003 Z. z. o monitorovaní určitých látok a ich rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu. Veterinárny lekár je u chovateľa hospodárskych zvierat na produkciu potravín povinný zaznamenať do evidencie podľa §102 ods. 4 zákona č. 362/2011 Z. z. údaje o veterinárnych liekoch podľa § 104 ods. 1 zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a chovateľ potravinového zvieraťa je povinný podľa § 102 ods. 5 a § 104 ods. 3 písm. a) viesť evidenciu veterinárnych liekov, ktoré podal potravinovému zvieraťu v registri chovateľa.

Hlavná otázka: „Identifikácia a registrácia zvierat“

Požiadavky a normy PH6: „Identifikácia a registrácia ošípaných“

K PH6 a):
Dodržiavať povinnosť registrácie chovu ošípaných podľa osobitného predpisu (§ 37 ods. 2 písm. b) prvý bod zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Povinnosť registrácie chovu vyplýva na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a súvisiacej legislatívy, nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. Ak chovateľ chová ošípané (Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2018/1669, ktorým sa zrušuje rozhodnutie 2006/80/ES, ktorým sa niektorým členským štátom udeľuje výnimka ustanovená v článku 3 ods. 2 smernice Rady 92/102/EHS o identifikácii a registrácii zvierat) musí byť chovateľ zaregistrovaný pred začatím chovu a pred prvým premiestnením v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat (ďalej len „CEHZ“).

K PH6 b):
Dodržiavať povinnosť vedenia registra chovu ošípaných podľa osobitného predpisu (§ 37 ods. 2 písm. b) prvý bod zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ ošípaných, je povinný viesť register chovu ošípaných podľa platnej legislatívy nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov - podrobnosti stanovuje príloha č. 6 vyhlášky MPRV SR č. 17/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov.

K PH6 c):

Dodržiavať povinnosť zaznamenania všetkých údajov v registri chovu ošípaných podľa osobitného predpisu (§ 11 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 17/2012 Z. z. o identifikácii a registrácii ošípaných.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ ošípaných je povinný viesť predpísanú evidenciu v registri chovu ošípaných v zmysle platnej legislatívy, zo zákona č.39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a súvisiacej legislatívy, nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov – podrobnosti stanovuje § 11 vyhlášky MPRV SR č. 17/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorý znie:

(1) V každom registri ošípaných v chove sa na prvej strane uvádza
   a) registračné číslo chovu,
   b) meno, priezvisko, trvalý pobyt fyzickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa alebo obchodné meno a sídlo právnickej osoby držiteľa.

(2) Register ošípaných v chove obsahuje tieto údaje:
   a) počet všetkých ošípaných držaných v chove,
   b) každú zmenu v počte ošípaných držaných v chove podľa kódu udalostí zverejnených na webovom sídle poverenej osoby, pričom sa eviduje
      1. počet ošípaných, ktorých sa zmena týka,
      2. dátum, keď k zmene došlo,
      3. ak ide o premiestnenie ošípanej, identifikačný kód chovu, odkiaľ alebo kam je ošípaná premiestnená, alebo kód krajiny, ak ide o ošípanú dovezenú alebo vyvezenú, a identifikačný kód ošípanej.

K PH6 d):
Dodržiavať zásadu trvalého označenia ošípanej podľa osobitného predpisu (§ 5 NV SR č. 305/2003 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný identifikovať a označiť ošípané v zmysle platnej legislatívy - nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a vyhlášky MPRV SR č. 17/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov. V zmysle § 2 ods. 1 vyhlášky MPRV SR č. 17/2012 Z. z., každá ošípaná sa označuje plastovou ušnou značkou do ľavej ušnice alebo tetovaním na ľavej ušnici, alebo plošným tetovaním na ľavej strane tela.

K PH6 e):
Dodržiavať povinnosť hlásenia každej zmeny v chove ošípaných do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat do desiateho dňa nasledujúceho mesiaca podľa osobitného predpisu (§ 9 vyhlášky č. 17/2012 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je v zmysle § 9 vyhlášky MPRV SR č. 17/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov, okrem iného, povinný preukázateľným spôsobom zasielať hlásenie o zmene v počte ošípaných poverenej osobe – najmä narodenie, import, export, odcudzenie, domáca zakáľačka, predaj neregistrovanému žiadateľovi, úhyn, likvidácia v chove zvierat. Hlásenie zmien v počte ošípaných zasiela držiteľ ošípaných centrálnemu registru zvierat jedenkrát za celý kalendárny mesiac, vždy do desiateho dňa nasledujúceho mesiaca.

K PH6 f):
Dodržiavať povinnosť archivácie registra chovu ošípaných po dobu najmenej troch rokov podľa osobitného predpisu (§ 4 nariadenia vlády č. 305/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný v zmysle § 4 ods. 3 nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z. z. o identifikácii a registrácii zvierat v znení neskorších predpisov archivovať najmenej počas troch rokov evidenciu o chove ošípaných a poskytovať potrebné informácie na žiadosť príslušného orgánu.

Požiadavky a normy PH7: „Identifikácia a registrácia hovädzieho dobytka“

K PH7 a):
Dodržiavať povinnosť vedenia individuálneho registra hovädzieho dobytka podľa osobitného predpisu (§ 37 ods. 2 písm. b) prvý bod zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný viesť individuálny register hovädzieho dobytka (HD) na základe zákona č.39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1760/2000 (článok 7) a nariadenia Komisie (ES) č.911/2004 (článok 8), podrobnosti určuje vyhláška MPRV SR č. 20/2012 Z. z.. Register chovu má mať formát v zmysle platnej legislatívy vyhláška MPRV SR č. 20/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov.

K PH7 b):
Dodržiavať povinnosť zaznamenávania všetkých údajov v individuálnom registri chovu hovädzieho dobytka podľa osobitného predpisu (§ 10 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 20/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii hovädzieho dobytka).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný zaznamenávať všetky údaje v individuálnom registri HD na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1760/2000 (článok 7) a nariadenia Komisie (ES) č. 911/2004 (článok 8), podrobnosti ustanovuje § 10 vyhlášky MPRV SR č. 20/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorý znie:
(1) Individuálny register hovädzieho dobytka v chove obsahuje:
a) registračné číslo chovu,
b) názov chovu, adresu chovu a zemepisné súradnice chovu,
c) údaje o držiteľovi:
1. meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu,
2. obchodné meno a miesto podnikania, ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa,
3. názov a sídlo, ak ide o právnickú osobu,
d) údaje o zvierati:
1. identifikačný kód zvieraťa,

2. identifikačný kód matky zvieraťa,
3. deň, mesiac a rok narodenia zvieraťa,
4. pohlavie zvieraťa,
5. plemeno alebo farbu srsti zvieraťa,
6. úžitkové zameranie kravy – dojnica alebo dojčiaca krava,
7. kód krajiny, ak je zviera dovezené z krajiny, ktorá nie je členským štátom Európskej únie,
8. každá zmena v chove hovädzieho dobytka držaného v chove a dátum tejto zmeny.

(2) Vzor individuálneho registra hovädzieho dobytka v chove je uvedený v prílohe č. 7.
(3) Individuálny register hovädzieho dobytka v chove sa vedie v písomnej forme alebo elektronickej forme spôsobom, ktorý určí poverená osoba..

K PH7 c):
Dodržiavať zásadu trvalého označovania hovädzieho dobytka podľa osobitného predpisu (čl. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000 zo 17. júla 2000, ktorým sa zriaďuje systém identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka, o označovaní hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa, a ktorým sa zrušuje na riadenie Rady (ES) č. 820/97 (Ú. v. EÚ L 204, 11. 8. 2000) v platnom znení).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný zabezpečiť identifikáciu a označenie HD na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č.1760/2000 (článok 4), podrobnosti ustanovuje § 1vyhlášky MPRV SR č. 20/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorý znie:
(1) Každý jedinec hovädzieho dobytka sa označuje prvotným označením a trvalým označením.
(2) Prvotné označenie a trvalé označenie hovädzieho dobytka zabezpečuje držiteľ hovädzieho dobytka, v ktorého chove sa hovädzí dobytok narodil.
(3) Na účely tejto vyhlášky je držiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba zodpovedná za všetky hospodárske zvieratá v chove, ktorý v danom čase prevádzkuje.
(4) Prvotné označenie je dočasné identifikačné označenie hovädzieho dobytka ihneď po jeho narodení v určitom chove, podľa ktorého možno spoľahlivo určiť jeho identitu a jeho matku.
(5) Trvalé označenie hovädzieho dobytka sa vykonáva do 72 hodín od narodenia jedinca hovädzieho dobytka a najneskôr pred jeho prvým premiestnením:

a) dvomi plastovými ušnými značkami s jedinečným číslom, ktoré je identifikačným kódom zvieraťa (ďalej len „ušná značka“), alebo
b) jednou ušnou značkou a elektronickým identifikátorom vo forme elektronického ušného štítku, bachorového bolusu alebo injektovateľného transpondéra.

(6) Označenie hovädzieho dobytka iným identifikačným prostriedkom alebo iným spôsobom nesmie narušiť trvalé označenie a nesmie byť zameniteľné s trvalým označením hovädzieho dobytka podľa odseku 5.

K PH7 d):
Dodržiavať povinnosť hlásenia každej zmeny v chove hovädzieho dobytka do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat do siedmich dní odo dňa zmeny podľa osobitného predpisu (§ 7 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 20/2012 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii hovädzieho dobytka).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný viesť predpísanú evidenciu HD a hlásiť príslušnému orgánu všetky zmeny – najmä narodenie, import, vývoz, odcudzenie, strata vplyvom predátorov, domáca zakáľačka a pohyby do podniku a z podniku na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1760/2000 (článok 7) a nariadenia Komisie (ES) č. 911/2004 (článok 8), podrobnosti ustanovuje § 7 vyhlášky MPRV SR č. 20/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorý znie:
(1) Hlásenie zmien v chove hovädzieho dobytka sa do siedmich dní odo dňa zmeny preukázateľným spôsobom zasiela poverenej osobe na tlačive, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 3.
(2) Doklad o premiestnení hovädzieho dobytka potvrdený držiteľom chovu, z ktorého sa zviera premiestnilo, a držiteľom chovu, do ktorého sa zviera premiestnilo, sa do siedmich dní odo dňa premiestnenia zvieraťa preukázateľným spôsobom zasiela poverenej osobe. Vzor dokladu o premiestnení hovädzieho dobytka je uvedený v prílohe č. 4.

K PH7 e):
Dodržiavať povinnosť sprevádzania zvieraťa sprievodnými dokladmi pri premiestňovaní mimo farmy v rámci územia Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu (§ 8 a 9 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 20/2012 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii hovädzieho dobytka).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný viesť predpísanú evidenciu HD na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a musí zaistiť, aby pas sprevádzal zviera v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1760/2000 (článok 7), podrobnosti ustanovuje § 8 vyhlášky MPRV SR č. 20/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorý znie:
(1) Sprievodný doklad zvieraťa (ďalej len „pas“), ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 5, obsahuje údaje podľa osobitného predpisu.
(2) Držiteľ hovädzieho dobytka po doručení pasu skontroluje správnosť vyplnených údajov a pas podpíše.
(3) Pas sprevádza hovädzí dobytok pri každom premiestnení z chovu do chovu.
(4) Strata, zničenie alebo odcudzenie pasu sa bezodkladne oznámi poverenej osobe. Poverená osoba na základe odôvodnenej žiadosti držiteľa hovädzieho dobytka o vydanie duplikátu vystaví náhradný pas, ktorý obsahuje pôvodné údaje a identifikátor duplikátu. Vydanie duplikátu sa zaznamenáva v centrálnom registri zvierat.
(5) Ak dôjde k úhynu, strate, zabitiu alebo odcudzeniu hovädzieho dobytka, jeho posledný držiteľ bezodkladne vráti pas poverenej osobe, ktorá ho uchováva počas piatich rokov.

K PH7 f):
Dodržiavať povinnosť archivácie individuálneho registra hovädzieho dobytka po dobu najmenej troch rokov podľa osobitného predpisu (čl. 7 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1760/2000 zo 17. júla 2000, ktorým sa zriaďuje systém identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka, o označovaní hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa, a ktorým sa zrušuje na riadenie Rady (ES) č. 820/97 (Ú. v. EÚ L 204, 11. 8. 2000) v platnom znení).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný archivovať individuálny register HD po dobu najmenej 3 rokov na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 1760/2000.
Register chovu má mať formát v zmysle platnej legislatívy, udržiavaný manuálne alebo v počítačovej forme, a je po celý čas k dispozícii príslušnému orgánu na požiadanie, minimálne počas lehoty určenej príslušným orgánom, ktorá ale nesmie byť kratšia, než tri roky.

Požiadavky a normy PH8: „Identifikácia a registrácia oviec a kôz“

K PH8 a):
Dodržiavať povinnosť vedenia individuálneho registra oviec a kôz podľa osobitného predpisu (§ 37 ods. 2 písm. b) prvý bod zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný viesť individuálny register oviec, kôz na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Rady (ES) č.21/2004 (článok 5), podrobnosti upravuje vyhláška MPRV SR č. 18/2012 Z. z v znení neskorších predpisov.

Žiadateľ môže viesť register manuálne alebo v elektronickej forme. Formát musí byť v zmysle platnej legislatívy.

K PH8 b):
Dodržiavať povinnosť zaznamenávania všetkých údajov v individuálnom registri chovu oviec a kôz podľa osobitného predpisu (§ 10 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 18/2012 Z. z. o identifikácii a registrácii oviec a kôz).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný viesť predpísanú evidenciu oviec a kôz na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, podrobnosti ustanovuje § 10 vyhlášky MPRV SR č. 18/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorý znie:
(1) Individuálny register oviec a kôz sa vedie v každom chove s výnimkou prepravcov.
(2) Individuálny register oviec a kôz v chove obsahuje
a) registračné číslo chovu,
b) názov chovu, adresu chovu a zemepisné súradnice chovu,
c) údaje o držiteľovi
1. meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu,
2. meno, priezvisko, obchodné meno a miesto podnikania, ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa,
3. názov a sídlo, ak ide o právnickú osobu,
d) údaje o zvierati
1. identifikačný kód zvieraťa a dátum identifikácie,
2. identifikačný kód matky zvieraťa, ak je známy,
3. deň, mesiac a rok narodenia zvieraťa,

4. kód krajiny, ak je zviera dovezené z krajiny, ktorá nie je členským štátom Európskej únie,
5. každá zmena v chove ovce alebo kozy, dátum zmeny v chove a kópia dokladu o premiestnení, ak došlo k premiestneniu ovce alebo kozy,
6. výsledok inventúry oviec a kôz v chove aktualizovaný najmenej raz za kalendárny rok a dátum jej vykonania,
7. údaje o prepravcovi zvieraťa podľa osobitného predpisu.

(3) Individuálny register oviec a kôz v chove sa vedie v písomnej forme alebo elektronickej forme. Individuálny register oviec a kôz v chove spolu so sprievodnými dokladmi sa uchováva najmenej tri roky od posledného vykonaného záznamu.
(4) Vzor individuálneho registra oviec a kôz v chove je uvedený v prílohe č. 6.

K PH8 c):
Dodržiavať zásadu trvalého označovania oviec a kôz podľa osobitného predpisu (Príloha A nariadenia Rady (ES) č. 21/2004 zo 17. decembra 2003 , ktorým sa ustanovuje systém na identifikáciu a registráciu oviec a kôz a ktorým sa mení a doplna nariadenie (ES) č. 178/2003 a smernice 92/102/EHS a 64/432/EHS (Ú. v. EÚ L 5, 9. 1. 2004) v platnom znení).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný zabezpečiť identifikáciu oviec a kôz na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Rady (ES) č. 21/2004 (článok 4), podrobnosti ustanovuje § 1 vyhlášky MPRV SR č. 18/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, ktorý znie:

(1) Prvotné označenie a trvalé označenie ovce alebo kozy zabezpečuje držiteľ, ktorým sa na účely tejto vyhlášky rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba zodpovedná za všetky hospodárske zvieratá v chove, ktorý v danom čase prevádzkuje.
(2) Prvotné označenie ovce alebo kozy sa vykonáva do 24 hodín po narodení ovce alebo kozy. Toto označenie je dočasné a umožňuje spoľahlivo určiť identitu ovce alebo kozy a jej matky.
(3) Trvalé označenie ovce a kozy sa vykonáva
a) dvoma plastovými ušnými značkami s identifikačným kódom zvieraťa,
b) jednou plastovou ušnou značkou a elektronickým identifikátorom vo forme bachorového bolusu alebo elektronickej ušnej značky,
c) jednou plastovou ušnou značkou a elektronickým identifikátorom vo forme injektovateľného transpondéra,
d) jednou plastovou ušnou značkou ovce a kozy do veku 12 mesiacov, alebo
e) iným spôsobom, ak ich nemožno označiť plastovou ušnou značkou zo zdravotných dôvodov alebo ak ide o ovcu alebo kozu so zakrpatenými ušnicami alebo bez ušníc.

(4) Trvalé označenie sa vykonáva pred premiestnením ovce alebo kozy z chovu, v ktorom sa zviera narodilo, najneskôr však do šiestich mesiacov od jeho narodenia.
(5) Označenie ovce alebo kozy iným identifikačným prostriedkom alebo iným spôsobom nesmie narušiť označenie a nesmie byť zameniteľné s označením ovce alebo kozy podľa odseku 3.

K PH8 d):
Dodržiavať povinnosť hlásenia každej zmeny v chove oviec a kôz do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat do siedmich dní odo dňa zmeny podľa osobitného predpisu (§ 7 a ž 9 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 18/2012 Z. z. o identifikácii a registrácii oviec a kôz).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný hlásiť každú zmenu v chove oviec a kôz, najmä narodenie, import, export, odcudzenie, domáca zakáľačka, likvidácia na mieste, strata vplyvom predátorov, presun zvierat na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Rady (ES) č. 21/2004 (článok 8), podrobnosti ustanovuje § 9 vyhlášky MPRV SR č. 18/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorý znie:
(1) Hlásenie zmien sa preukázateľným spôsobom zasiela poverenej osobe do siedmich dní odo dňa zmeny, ak ide o narodenie a dovoz z krajiny, ktorá nie je členským štátom Európskej únie, do siedmich dní odo dňa trvalého označenia oviec alebo kôz.
(2) Vzor hlásenia zmien oviec a kôz je uvedený v prílohe č. 5.
(3) Pri hlásení zmien stavu oviec a kôz sa používa číselníky kódov uvedených v § 6 písm. d) piatom bode.
(4) Hlásenie zmien oviec a kôz možno zasielať aj elektronickou formou spôsobom, ktorý určí poverená osoba.

K PH8 e):
Dodržiavať povinnosť archivácie individuálneho registra oviec a kôz po dobu najmenej troch rokov podľa osobitného predpisu (čl. 5 nariadenia Rady (ES) č. 21/2004 zo 17. decembra 2003, ktorým sa ustanovuje systém na identifikáciu a registráciu oviec a kôz a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003 a smernice 92/102/EHS a 64/432/EHS v platnom znení..

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný viesť predpísanú evidenciu oviec a kôz na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Rady (ES) č.21/ 2004 (článok 5), podrobnosti stanovuje vyhláška MPRV SR č. 18/2012 Z. z v zmysle platnej legislatívy. Žiadateľ je povinný viesť archiváciu individuálneho registra oviec a kôz po dobu najmenej 3 rokov.

Hlavná otázka: „Choroby zvierat“

Požiadavky a normy PH9: „Pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií“

K PH9 a):
Dodržiavať zákaz skrmovania živočíšnych bielkovín alebo krmív s obsahom živočíšnych bielkovín okrem povolených výnimiek a mať povolenie príslušného orgánu veterinárnej starostlivosti na zapracovanie živočíšnych bielkovín do krmív pre neprežúvavce a skrmovanie takých krmovín neprežúvavcami.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie prežúvavce kŕmiť:
- spracované živočíšne bielkoviny,
- dikalciumfosfát a trikalciumfosfát živočíšneho pôvodu,
- krmivá s obsahom produktov uvedených vyššie

Na kŕmenie prežúvavcov môže použiť:

- mlieko, produkty na báze mlieka, produkty získané z mlieka, mledzivo a výrobky z mledziva
- vajcia a výrobky z vajec,
- kolagén a želatínu získané z neprežúvavcov,
- hydrolyzované bielkoviny získané z častí neprežúvavcov alebo z koží a kožiek prežúvavcov,
- krmivá z obsahom produktov uvedených vyššie ,
- neodstaveným prežúvavcom (teľatá) náhradkami mlieka s obsahom rybej múčky.

Hospodárske zvieratá - neprežúvavce nesmie žiadateľ najmä kŕmiť s:
(nevzťahuje sa na skrmovanie zvierat chovaných na produkciu kožušín)

- mlieko, produkty na báze mlieka, produkty získané z mlieka, mledzivo a výrobky z mledziva
- vajcia a výrobky z vajec,
- kolagén a želatínu získané z neprežúvavcov,
- hydrolyzované bielkoviny získané z častí neprežúvavcov alebo z koží a kožiek prežúvavcov,
- krmivá z obsahom produktov uvedených vyššie ,
- neodstaveným prežúvavcom (teľatá) náhradkami mlieka s obsahom rybej múčky.

Povolenie na zapracúvanie živočíšnych bielkovín do krmív pre neprežúvavce podľa § 8 ods. 3 písm. k) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov vydáva príslušná regionálna veterinárna a potravinová správa.
Povolenie na skrmovanie krmív pre neprežúvavé zvieratá so zapracovanou živočíšnou bielkovín na farme, kde sú držané prežúvavce podľa § 8 ods. 3 písm. x) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, vydáva príslušná regionálna veterinárna a potravinová správa.

K PH9 b):
Dodržiavať povinnosť oznámiť podozrenie na transmisívne spongiformné encefalopatie (TSE) príslušnému orgánu veterinárnej starostlivosti.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný ohlásiť príslušnému orgánu veterinárnej správy zviera podozrivé z choroby TSE. Žiadateľ si musí plniť povinnosť nahlasovania zvierat, ktoré musia byť vyšetrené ma TSE v súlade s článkom 6 nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001.

1. všetok HD podozrivý z nakazenia TSE bez ohľadu na vek,
2. všetok HD (zabitý na ľudskú spotrebu) starší ako 24 mesiacov, ktorý bol naliehavo (núdzovo) zabitý v súlade s bodom 1 kapitoly VI oddielu I prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004,
3. všetok HD (zabitý na ľudskú spotrebu) starší ako 24 mesiacov, ktorý bol vyšetrený pred zabitím so symptómami poukazujúcimi na úraz alebo vážne psychologické alebo funkčné problémy alebo s príznakmi podľa bodu 2 časti B kapitoly II oddielu I prílohy I k nariadeniu (ES) č. 854/2004),
4. všetok HD starší ako 24 mesiacov, ktorý nebol zabitý pre ľudskú spotrebu, ktorý uhynul alebo bol usmrtený na farme (majiteľom, inou osobou alebo predátorom) alebo počas prepravy, alebo na bitúnku (uhynutý dobytok),
5. všetky ovce a kozy podozrivé z nakazenia TSE bez ohľadu na vek,

6. všetky ovce a kozy staršie ako 18 mesiacov u ktorých sa prejavili symptómy chradnutia, neurologické symptómy alebo ktoré boli núdzovo zabité,
7. všetky ovce a kozy staršie ako 18 mesiacov, ktoré uhynuli alebo boli usmrtené z dôvodov iných ako na zabitie na ľudskú spotrebu (uhynuté, naliehavo zabité, strata vplyvom predátora, zabité a zlikvidované na mieste) a

v infikovaných chovoch TSE – klusavkou (scrapie) počas nariadených veterinárnych opatrení eradikácie a počas obdobia sprísneného, intenzívneho monitoringu TSE, okrem uvedeného v bode 5. , 6., 7. aj všetky zdravé zabité ovce a kozy staršie ako 18 mesiacov).Týka sa to nasledovných zvierat (všetok HD starší ako 30 mesiacov, ktorý sa zabíja obvyklým spôsobom pre ľudskú spotrebu, všetok HD starší ako 24 mesiacov, ktorý nebol zabitý pre ľudskú spotrebu, ktorý uhynul alebo bol zabitý na farme, počas prepravy alebo na bitúnku (uhynutý dobytok), uhynuté ovce staršie ako 18 mesiacov , uhynuté kozy staršie ako 18 mesiacov, v infikovaných chovoch aj zdravé zabité zvieratá staršie ako
18 mesiacov).
Povinnosť chovateľa hlásiť orgánu štátnej správy vo veterinárnej oblasti každé podozrenie na chorobu je stanovená aj v § 37 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

K PH9 c):
Dodržiavať povinnosť poskytovania údajov potrebných na identifikáciu a vyhľadávanie rizikových zvierat a produktov a splnenie opatrení nariadených príslušným orgánom veterinárnej starostlivosti v súvislosti s podozrením alebo potvrdením TSE.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný dodržať všetky opatrenia nariadené príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou v súlade s článkom 12 a 13 nariadenia (ES) č. 999/2001 v súvislosti s podozrením, alebo potvrdením TSE a poskytnúť údaje na určenie všetkých rizikových zvierat v súlade s článkom 13 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 999/2001.

K PH9 d):
Dodržiavať povinnosť plniť požiadavky a mať k dispozícii doklady podľa s osobitného predpisu (Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 z 22. mája 2001, ktorou sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatii) pri uvádzaní na trh, obchodovaní, dovoze a vývoze hovädzieho dobytka, oviec a kôz, ich spermy, embryí a vajíčok.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Za splnenie uvedenej podmienky sa považuje ak žiadateľ uvádza na trh, obchoduje, vyváža alebo dováža hovädzí dobytok, ovce alebo kozy ich spermie, embrya a vajíčka v súlade s ustanoveniami článku 15 nariadenia (ES) č. 999/2001 a zásielky sú sprevádzané veterinárnymi certifikátmi alebo sprievodnými dokladmi potvrdzujúcimi splnenie požadovaných podmienok vydanými príslušnou veterinárnou a potravinovou správou.

Hlavná otázka: „Prípravky na ochranu rastlín“

Požiadavky a normy P10: „Používanie prípravkov na ochranu rastlín“

K PH10 a):

Dodržiavať povinnosť používania autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín alebo povolených prípravkov na ochranu rastlín v Slovenskej republike podľa osobitného predpisu (zákon .č 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.) a aplikovať ich v súlade s údajmi uvedenými na etikete k prípravku alebo v súlade s pokynmi uvedenými v povolení.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý používa prípravky na ochranu rastlín, je povinný používať autorizované prípravky na ochranu rastlín alebo prípravky na ochranu rastlín povolené na paralelný obchod (informácie dostupné na http://pripravky.uksup.sk/pripravok/search), prípadne povolené podľa § 26 zákona č. 405/2011 Z. z. - povolenie na výnimku na 120 dní (informácie v povolení vydanom MPRV SR), aplikovať ich v súlade s údajmi uvedenými na etikete k prípravku alebo v súlade s pokynmi uvedenými v povolení. To znamená dodržanie rozsahu použitia na plodiny a proti škodlivým organizmom uvedeným na etikete a použitie správneho dávkovania na jednotku plochy (ha), dodržanie pokynov na etikete. Fyzické osoby - podnikatelia a právnické osoby musia viesť evidenciu nákupu, spotreby, spôsobu likvidácie obalov a nespotrebovaných prípravkov na ochranu rastlín v zmysle platnej legislatívy (zákon č. 405/2011 Z. z.).

Oblasť „Dobré životné podmienky zvierat“
Hlavná otázka: „Dobré životné podmienky zvierat“

Požiadavky a normy PH11: „Minimálne normy na ochranu teliat“

K PH11 a):
Dodržiavať povinnosť chovateľa kontrolovať ustajnené teľatá minimálne dvakrát denne a teľatá chované vonku aspoň jedenkrát denne, bezodkladne zabezpečiť vhodné ošetrenie všetkým teľatám, ktoré sa javia ako choré alebo poranené, ak je potrebné, konzultovať zdravotný stav s veterinárnym lekárom, a ak sú choré alebo poranené, teľatá izolovať vo vhodnom ustajnení.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Vlastník teľaťa alebo osoba zodpovedná za teľatá musí ustajnené teľatá kontrolovať aspoň dvakrát denne, teľatá chované vonku aspoň jedenkrát denne, a každému teľaťu, ktoré sa javí choré alebo poranené bezodkladne zabezpečiť vhodné ošetrenie. Vlastník teľaťa alebo osoba zodpovedná za teľatá musí s veterinárnym lekárom čo najskôr konzultovať zdravotný stav každého teľaťa, ktoré nereaguje na jeho starostlivosť, a ak je to potrebné choré, alebo poranené teľatá sú izolované vo vhodnom ustajnení so suchou pohodlnou podstielkou.

K PH11 b):
Dodržiavať zásadu, aby ustajnenie bolo konštruované tak, aby umožnilo každému teľaťu si bez problémov ľahnúť, odpočívať, vstať a čistiť sa.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ustajnenie pre teľatá musí byť konštruované tak, aby umožňovalo každému teľaťu bez problémov si ľahnúť, odpočívať, vstať a čistiť sa.

K PH11 c):
Dodržiavať zásadu, aby teľatá neboli priväzované, ak sa používa priväzovanie, len v skupinovom ustajnení najviac na jednu hodinu počas kŕmenia, nesmie spôsobovať teľatám poranenie, musí byť pravidelne kontrolované a zostrojené tak, aby umožnilo teľaťu pohybovať sa, a predišlo sa riziku uškrtenia alebo poranenia teľaťa.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Teľatá nesmú byť priväzované, s výnimkou teliat chovaných v skupinovom ustajnení, ktoré sa môžu uväzovať na dobu nie dlhšiu ako 1 hodinu počas kŕmenia mliekom alebo mliečnymi náhradkami. Ak sa používa uväzovanie, toto nesmie teľatám zapríčiniť poranenie, musí sa pravidelne kontrolovať, prispôsobovať potrebám teliat a musí byť zostrojené tak, aby umožnilo teľaťu pohybovať sa a predišlo sa riziku uškrtenia alebo poranenia teľaťa.

K PH11 d):
Dodržiavať zákaz používania náhubku u teliat.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Teľatá nesmú mať nasadený náhubok.

K PH11 e):
Dodržiavať zásadu, aby teľatá staršie ako osem týždňov neboli ustajnené v individuálnom koterci, ak veterinárny lekár neurčil inak.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Teľatá staršie ako 8 týždňov nie sú ustajňované v koterci, ak veterinárny lekár neurčil inak.

K PH11 f):
Dodržiavať rozmery individuálnych kotercov tak, aby zodpovedali požiadavkám podľa osobitného predpisu (§ 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 730/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany teliat v znení neskorších predpisov) a mali perforované steny, ktoré umožnia teľatám priamy vizuálny a hmatový kontakt.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ak sú teľatá ustajnené v individuálnych boxoch alebo stojiskách, tieto boxy alebo stojiská musia mať perforované steny a ich šírka nesmie byť menšia ako 90 cm s povolenou odchýlkou 10 % alebo 0,80 – násobok výšky v kohútiku. Šírka každého jednotlivého koterca pre teľa musí zodpovedať najmenej výške teľaťa v kohútiku meranej v stoji a dĺžka musí zodpovedať najmenej dĺžke tela teľaťa meranej od hrota nosa po sedací hrboľ, násobenej koeficientom 1,1. Koterce pre teľatá musia mať perforované steny, aby umožnili teľatám priamy vizuálny a hmatový kontakt.

K PH11 g):
Dodržiavať zásadu chovu teliat v skupine tak, aby každé malo k dispozícii voľnú plochu zodpovedajúcu požiadavkám podľa osobitného predpisu (§ 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 730/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany teliat v znení neskorších predpisov).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ak sú teľatá ustajňované v skupinách, musia mať k dispozícii dostatočnú voľnú podlahovú plochu, aby sa dokázali obrátiť a ľahnúť si bez toho, že by im niečo prekážalo, pričom na každé teľa so živou hmotnosťou do 150 kg musí pripadať aspoň 1,5 m^2; na každé teľa so živou hmotnosťou od 150 kg do 220 kg musí pripadať najmenej 1,7 m^2 voľnej plochy a 1,8 m^2 na každé teľa so živou hmotnosťou nad 220 kg.

K PH11 h):
Dodržiavať zásadu, aby podlahy v ustajňovacích priestoroch pre teľatá boli konštruované tak, aby nespôsobili poranenie alebo utrpenie teľatám, ktoré na nich stoja alebo ležia, ustajnené teľatá musia mať pohodlné, čisté, vhodne odvodňované ležovisko a teľatá vo veku do dvoch týždňov musia mať k dispozícii vhodnú podstielku.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Podlahy musia byť hladké, ale nie klzké, aby sa predchádzalo poraneniu teliat, a konštruované tak, aby nespôsobili poranenie alebo utrpenie teľatám, ktoré na nich stoja alebo ležia, musia vyhovovať veľkosti a hmotnosti teliat a tvoriť pevný, rovný a stabilný povrch; ležisko musí byť pohodlné, čisté, vhodne odvodňované a nesmie nepriaznivo pôsobiť na teľatá, pričom teľatá do dvoch týždňov veku musia mať k dispozícii vhodnú podstielku.

K PH11 i):
Dodržiavať zásadu zabezpečenia vhodného a dostatočného prirodzeného alebo umelého osvetlenia.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Teľatá nesmú byť chované v nepretržitej tme; chovateľ musí zabezpečiť vhodné prirodzené alebo umelé osvetlenie, aby sa vyhovelo potrebám teliat z hľadiska ich správania a fyziológie. Ak umelé osvetlenie je jediným zdrojom svetla, musí svietiť počas prirodzeného svitu, najmenej od 9.00 do 17.00 h; okrem toho musí byť k dispozícii aj dostatočne silné osvetlenie, ktoré kedykoľvek umožní prehliadku teliat.

K PH11 j):
Dodržiavať zásadu, aby materiály používané na výstavbu ustajnenia pre teľatá, s ktorými môžu prísť teľatá do kontaktu, neboli pre ne škodlivé, aby sa dali dôkladne čistiť a dezinfikovať, a stajne, ohrady, príslušenstvo a nástroje, ktoré sa používajú pre teľatá, boli riadne čistené a dezinfikované.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Stajne, ohrady, príslušenstvo a nástroje, ktoré sa používajú pre teľatá, sa musia riadne čistiť a dezinfikovať, aby sa zabránilo prenosu infekcie a zvyšovaniu koncentrácie choroboplodných zárodkov; výkaly, moč a neskŕmené alebo roztrúsené krmivo sa musia odstraňovať tak často, ako je to potrebné, aby sa obmedzil zápach a vyhlo sa priťahovaniu múch a hlodavcov.

K PH11 k):

Dodržiavať povinnosť kŕmenia teliat najmenej dvakrát denne a zabezpečiť všetkým teľatám ustajneným v skupine a kŕmeným inak ako do úplného nasýtenia alebo automatickým kŕmnym systémom prístup ku krmivu v rovnakom čase.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky teľatá musia byť kŕmené najmenej dva razy denne; ak sú teľatá ustajnené v skupine a kŕmené iným spôsobom ako do úplného nasýtenia alebo individuálnym automatickým kŕmnym systémom, každé teľa musí mať prístup ku krmivu v rovnakom čase ako ostatné teľatá v skupine.

K PH11 l):
Zabezpečiť, aby všetky teľatá staršie ako dva týždne mali prístup k dostatočnému množstvu čerstvej vody alebo mali možnosť uspokojiť ich potrebu príjmu tekutín pitím iných tekutín, a zabezpečiť, aby čerstvá napájacia voda bola vždy k dispozícii v horúcom počasí aj pre choré teľatá.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky teľatá staršie ako dva týždne musia mať prístup k dostatočnému množstvu čerstvej vody alebo musia mať možnosť uspokojiť ich potrebu príjmu tekutín pitím iných tekutín. Čerstvá napájacia voda musí byť vždy k dispozícii v horúcom počasí alebo chorým teľatám.

K PH11 m):
Zabezpečiť teľatám vhodnú výživu prispôsobenú ich veku, hmotnosti, fyziologickým potrebám a potrebám súvisiacim so správaním.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky teľatá musia dostávať vhodnú výživu prispôsobenú ich veku, hmotnosti, fyziologickým potrebám a potrebám súvisiacim so správaním, podporujúcu ich dobrý zdravotný stav a pohodu; na tento účel ich krmivo musí obsahovať dostatok železa, ktorý zaručí priemernú hladinu hemoglobínu v krvi najmenej 4,5 mmol/l, a každé teľa staršie ako dva týždne bude dostávať minimálnu dennú dávku vlákniny, ktorej množstvo sa bude zvyšovať z 50 na 250 g na deň vo veku od 8 do 20 týždňov.

K PH11 n):
Zabezpečiť, aby každé teľa bolo napájané mledzivom čo najskôr po narodení, najneskôr však do šiestich hodín života.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Každé teľa musí dostať kravské mledzivo čo najskôr po narodení, najneskôr však do šiestich hodín života.

K PH11 o):
Zabezpečiť, aby kŕmne a napájacie zariadenia boli navrhnuté, skonštruované, umiestnené a udržiavané tak, aby sa minimalizovalo znečistenie krmiva a vody.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Kŕmne a napájacie zariadenia musia byť navrhnuté, skonštruované, umiestnené a udržiavané tak, aby sa minimalizovalo znečistenie krmiva a vody.

K PH11 p):
Dodržiavať zásadu aspoň raz denne kontrolovať automatizované alebo mechanické zariadenia dôležité pre zdravie a pohodu teliat, ak sa zistí porucha, okamžite ju odstrániť. Ak to nie je možné, robiť primerané kroky na zabezpečenie zdravia a pohody teliat až do odstránenia poruchy. Ak sa v chove používa systém umelého vetrania, zabezpečiť vhodný záložný systém a poplašný systém, ktorý je pravidelne testovaný.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky automatizované alebo mechanické zariadenia dôležité pre zdravie a pohodu teliat sa musia kontrolovať aspoň raz denne; ak sa zistí porucha, musí sa okamžite odstrániť, alebo ak to nie je možné, musia sa urobiť primerané kroky na zabezpečenie zdravia a pohody teliat až do odstránenia poruchy, predovšetkým tým, že sa použijú alternatívne metódy kŕmenia a udržania vyhovujúceho prostredia. V chovoch, kde sa používa systém umelého vetrania, musí byť zabezpečený vhodný záložný systém zaručujúci dostatočnú obnovu vzduchu potrebnú na zachovanie zdravia a pohody teliat v prípade poruchy systému a poplašný systém, ktorý chovateľa upozorní na poruchu; poplašný systém sa musí pravidelne testovať.

Požiadavky a normy PH12: „Minimálne normy na ochranu ošípaných“

K PH12 a):
Dodržiavať zákaz priväzovania prasníc a prasničiek.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Uväzovanie prasníc alebo prasničiek sa zakazuje.

K PH12 b):
Ustajnenie pre ošípané konštruovať takým spôsobom, aby umožnilo zvieratám napĺňanie ich potrieb, a podlahy v zariadeniach na chov ošípaných navrhovať, zostrojovať a udržiavať tak, aby ošípaným nespôsobovali zranenie alebo utrpenie.

Požiadavky kladené na žiadateľa:
Ustajnenie pre ošípané sa musí konštruovať tak, aby umožňovalo zvieratám prístup k fyzicky a tepelne príjemnej, ako aj dostatočne odvodnenej a čistej ložnej ploche, ktorá umožňuje všetkým ošípaným naraz ležať; normálne odpočívať a vstávať a vidieť ostatné ošípané; prasnice a prasničky týždeň pred predpokladaným prasením a počas prasenia možno držať mimo dohľadu ostatných. Podlahy musia byť hladké, nie však klzké, a tak navrhnuté, zostrojené a udržiavané, aby ošípaným nespôsobovali zranenie alebo utrpenie; súčasne musia vyhovovať veľkosti a hmotnosti ošípaných. Ak sa im neposkytuje podstielka, musia tvoriť pevný, rovný a stabilný povrch.

K PH12 c):
Ak sú ošípané chované v skupinách na betónovej roštovej podlahe, betónová roštová podlaha musí spĺňať požiadavky pre jednotlivé kategórie ošípaných podľa osobitného

predpisu (§ 3 ods. (2) b nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných v znení neskorších predpisov.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ak sú ošípané chované v skupinách na betónovej roštovej podlahe, otvory medzi latkami roštu môžu mať najviac 11 mm pre ciciaky, 14 mm pre odstavčatá, 18 mm pre chovné ošípané a 20 mm pre pripustené prasničky a prasnice, Najužšia latka roštu musí mať 50 mm pre ciciaky a odstavčatá a 80 mm pre chovné ošípané, pripustené prasničky a prasnice.

K PH12 d):
Dodržiavať zásadu chovu ošípaných tak, že musia byť najmenej osem hodín denne chované pri osvetlení s intenzitou najmenej 40 luxov (Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v znení neskorších predpisov).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ošípané musia byť najmenej osem hodín denne chované pri osvetlení s intenzitou najmenej 40 luxov.

K PH12 e):
Zabrániť stálej hlučnosti nad 85 dB, ale aj stálemu alebo náhlemu hluku v budove, kde sa chovajú ošípané.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

V časti budovy, kde sa chovajú ošípané, musí sa zabrániť stálej hlučnosti nad 85 dB, ale aj stálemu alebo náhlemu hluku.

K PH12 f):
Zabezpečiť stály prístup chovaným ošípaným k dostatočnému množstvu zdraviu neškodného materiálu umožňujúcemu vhodné vyhľadávacie a manipulačné činnosti.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ošípané musia mať stály prístup k dostatočnému množstvu zdraviu neškodného materiálu umožňujúcemu vhodné vyhľadávacie a manipulačné činnosti, ako sú slama, seno, drevo, piliny a podobne alebo ich zmes. Domáce ošípané sú inteligentné a citlivé zvieratá so silnou potrebou preskúmavania okolia, aktívneho vyhľadávania potravy a pestovania vzájomných sociálnych kontaktov. Ošípané ustajnené vo veľmi obmedzenom a na vonkajšie podnety chudobnom prostredí nemajú možnosť uskutočniť väčšinu prirodzených potrieb. V dôsledku toho sa objavujú poruchy správania ako stereotypné správanie (napr. hryzenie trubiek zábran), preorientované správanie (napr. hryzenie chvostov), žuvanie naprázdno, zvýšená agresivita a sklon k panike. Uvedené problémy negatívne ovplyvňujú ich životné podmienky. Aj odstavčatá a ošípané vo výkrme trpia predovšetkým vtedy, keď sú ustajnené v prehustenom a veľmi jednotvárnom prostredí. V prípade problémov s kŕmením naviac k tomu pribúda aj vzájomná agresia – ak nemajú k dispozícii slamu alebo iný substrát resp. predmety k odreagovaniu potravného správania, stáva sa často problémom ohryzovanie chvostov, ktoré vedie k infekciám a niekedy až ku kanibalizmu.

Všetky ošípané musia byť zamestnané žraním alebo majú mať možnosť prístupu ku slame, alebo k iným vhodným materiálom alebo predmetom – hoci len v malých množstvách. Týmto sa zabezpečí hranie a zníži sa možnosť agresívneho správania alebo poranení.
Z hľadiska dobrých životných podmienok zvierat podstielané systémy ustajnenia viac vyhovujú prirodzeným potrebám ošípaných – slama okrem podstielky a krmiva plní aj funkciu stimulátora prirodzených aktivít ošípaných. V podstielaných systémoch čas potrebný na udomácnenie zvierat v danom prostredí je viditeľne kratší, okrem toho podstielka zo slamy má význam i z hľadiska redukcie tepelných strát.

K PH12 g):
Prijať vhodné opatrenia na zabránenie agresívneho správania s možnosťou dočasného individuálneho ustajnenia chorých, zranených, napádaných alebo agresívnych zvierat v prípade ošípaných chovaných v skupine.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ošípané, ktoré sa majú chovať v skupine, sú ale agresívne alebo napádané inými ošípanými, alebo sú choré, či zranené, musia sa dočasne chovať individuálne.
Požiadavky na ochranu odstavčiat a chovných ošípaných:
a) v chove v skupinách sa musí predchádzať agresívnemu správaniu,
b) chovné skupiny sa stále musia udržiavať bez miešania; ak sa musia miešať nepríbuzné ošípané, miešanie sa vykoná pokiaľ možno pred odstavom alebo do jedného týždňa po odstave; ak sa ošípané miešajú, musia sa im poskytnúť dostatočné možnosti na únik a skrývanie sa pred ostatnými ošípanými,
c) v prípade agresívneho správania vykonať vhodné opatrenia, najmä poskytnúť nadbytok slamy alebo iného materiálu, alebo agresívne zvieratá oddeliť od skupiny,
d) použitie upokojujúcich prípravkov na uľahčenie miešania zvierat obmedziť len na výnimočné situácie a len po konzultácii s veterinárnym lekárom.

K PH12 h):
Dodržiavať povinnosť kŕmenia ošípaných najmenej jedenkrát denne vhodným krmivom a zabezpečiť, ak sa ošípané kŕmia v skupine iným spôsobom, ako do úplného nasýtenia, alebo individuálnym automatickým kŕmnym systémom, aby každá ošípaná mala prístup ku krmivu v rovnakom čase ako ostatné ošípané v skupine.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky ošípané sa musia kŕmiť najmenej jeden raz denne. Ak sa ošípané kŕmia v skupine iným spôsobom ako do úplného nasýtenia alebo individuálnym automatickým kŕmnym systémom, každá ošípaná musí mať prístup ku krmivu v rovnakom čase ako ostatné ošípané v skupine.

K PH12 i):
Zabezpečiť stály prístup k dostatočnému množstvu čerstvej vody pre všetky ošípané staršie ako dva týždne.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky ošípané staršie ako dva týždne musia mať stály prístup k dostatočnému množstvu čerstvej vody.

K PH12 j):
Zabezpečiť v chove ciciakov, aby časť z celkovej plochy podlahy dostatočná na poskytnutie odpočinku pre všetky zvieratá naraz bola plná alebo prekrytá podložkou alebo vhodne podstlaná.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Časť z celkovej plochy podlahy určenej pre ciciaky, musí mať dostatočnú veľkosť na poskytnutie odpočinku pre všetky zvieratá naraz, musí byť plná alebo prekrytá podložkou, alebo musí byť podstlaná slamou alebo iným vhodným materiálom.

K PH12 k):
Zabezpečiť dostatočný priestor v pôrodnom boxe na cicanie bez ťažkostí.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

V pôrodnom boxe musia mať prasiatka dostatočný priestor na cicanie bez ťažkostí.

K PH12 l):
Odstavovať ciciaky po dovŕšení veku 28 dní okrem situácie, ak by neskoršie odstavenie malo nepriaznivý účinok na blaho alebo zdravie matky alebo ciciaka, alebo pri odstavovaní o sedem dní skôr premiestniť ich do špecializovaného ustajnenia spĺňajúceho podmienky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ciciaky sa nesmú odstavovať pred dovŕšením veku 28 dní okrem prípadu, ak by neskoršie odstavenie malo nepriaznivý účinok na blaho alebo zdravie matky alebo ciciaka (ciciaky možno odstaviť o sedem dní skôr, ak sa premiestnia do špecializovaného ustajnenia, ktoré je vyprázdnené, dôkladne vyčistené a vydezinfikované pred umiestnením novej skupiny a ktoré je oddelené od ustajnenia prasníc s cieľom minimalizovať prenos ochorení na ciciaky).

K PH12 m):
Zabezpečiť, aby prasné prasnice a prasné prasničky boli ošetrené proti vonkajším parazitom a vnútorným parazitom a pri umiestňovaní do pôrodnej klietky boli dôkladne očistené.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Prasné prasnice a prasné prasničky sa musia ošetriť proti vonkajším a vnútorným parazitom a pri umiestňovaní do pôrodnej klietky dôkladne očistiť.

K PH12 n):
V týždni predpokladaného prasenia prasniciam a prasničkám poskytnúť vhodný materiál na výstavbu hniezda, ak to nevylučuje technológia ustajnenia.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

V týždni predpokladaného prasenia musí sa prasniciam a prasničkám poskytnúť vhodný materiál na výstavbu hniezda v dostatočnom objeme, ak to nevylučuje technológia ustajnenia používaná v zariadení.

K PH12 o):
Zabezpečiť, aby zariadenia na chov prasničiek a prasníc chovaných v skupinách spĺňali požiadavky na voľnú plochu podlahy, povrch podlahy a požiadavky pre rozmery kotercov pre prasnice a prasničky počas obdobia začínajúceho štvrtým týždňom po pripustení a končiaceho jeden týždeň pred očakávaným prasením. Na farme s menej ako desiatimi prasnicami možno prasnice a prasničky počas tohto obdobia chovať v individuálnych boxoch, ak sa v nich dokážu jednoducho otočiť, a skupinové boxy nemusia spĺňať ustanovené požiadavky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Celková voľná plocha podlahy dostupná pre všetky prasničky po pripúšťaní musí byť najmenej 1,64 m2 a pre prasnice najmenej 2,25 m2. Ak sa tieto ošípané chovajú v skupinách s menej ako 6 jedincami, voľná plocha podlahy sa musí zväčšiť o 10 %. Ak sa chovajú v skupinách so 40 a viac jedincami, voľná plocha podlahy môže byť o 10 % menšia. Povrch podlahy musí spĺňať nasledujúce požiadavky: najmenej 0,95 m2 pre prasničku po pripúšťaní a 1,3 m2 pre prasnú prasnicu z celkovej plochy dostupnej pre ošípané musí mať súvislý pevný povrch, ktorého drenážne otvory nepresahujú 15 % jeho plochy. Počas obdobia začínajúceho štvrtým týždňom po pripustení a končiaceho jeden týždeň pred očakávaným prasením sa prasnice a prasničky musia chovať v skupinách. Dĺžka strán koterca, v ktorom sa skupina ošípaných chová, musí byť väčšia ako 2,8 m. Ak skupina ošípaných chovaných v koterci má menej ako 6 jedincov, dĺžka strán koterca musí byť väčšia ako 2,4 m. Ak sa prasnice a prasničky chovajú na farme s menej ako desiatimi prasnicami, možno ich chovať počas uvedeného obdobia v individuálnych boxoch, ak sa v nich dokážu jednoducho otočiť a skupinové boxy nemusia spĺňať tieto stanovené požiadavky.

K PH12 p):
Zabezpečiť dostatočnú voľnú plochu za prasnicou alebo prasničkou pre ľahký prirodzený alebo asistovaný pôrod.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Voľná plocha za prasnicou alebo prasničkou musí byť dostatočná pre ľahký prirodzený alebo asistovaný pôrod.

K PH12 q):
Zabezpečiť vo voľnom ustajnení prasníc pôrodné boxy alebo zábrany ochraňujúce ciciaky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pôrodné boxy, v ktorých sa prasnice chovajú vo voľnom ustajnení, musia mať zariadenia ochraňujúce ciciaky, napríklad zábrany.

K PH12 r):

Zabezpečiť zodpovedajúce kŕmenie pre prasnice a prasničky chované v skupinách a vyhovujúce krmivo pre zasušené prasnice a prasničky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Prasnice a prasničky chované v skupine sa musia kŕmiť spôsobom zaručujúcim im prístup k dostatočnému množstvu krmiva. Ošípaným sa musí podávať krmivo, ktoré ich nasýti a uspokojí ich potrebu žuvania. Všetkým zasušeným prasným prasniciam a prasničkám sa musí poskytovať vysoko energetické krmivo v dostatočnom objeme alebo s vysokým obsahom vlákniny.

K PH12 s):
Zabezpečiť dostatočnú plochu podlahy koterca pre dospelého kanca.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Voľná plocha podlahy pre dospelého kanca musí mať najmenej 6 m2, ak sa koterec používa aj na prirodzené pripúšťanie, dostupná plocha podlahy pre dospelého kanca musí mať najmenej 10 m2 a koterec musí byť bez akýchkoľvek prekážok.

K PH12 t):
Zabezpečiť pre každé odstavča alebo chovnú ošípanú chovanú v skupine dostatočnú dostupnú voľnú plochu podlahy.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Voľná plocha podlahy dostupná pre každé odstavča alebo chovnú ošípanú chovanú v skupine musí byť najmenej: 0,15 m^2 /hmotnosť ošípanej do 10 kg; 0,20 m^2 /hmotnosť ošípanej 10 – 20 kg; 0,30 m^2 /hmotnosť ošípanej 20 – 30 kg; 0,40 m^2/hmotnosť ošípanej 30 – 50 kg; 0,55 m^2/hmotnosť ošípanej 50 – 85 kg; 0,65 m^2/hmotnosť ošípanej 85 – 110 kg; 1,0 m^2/hmotnosť ošípanej nad 110 kg.

K PH12 u):
Vykonávať len pracovné postupy plánované ako povolené zákroky, ktoré sa skončia porušením alebo stratou citlivej časti tela, z iných ako liečebných alebo diagnostických dôvodov alebo na označovanie ošípaných v súlade s príslušnými predpismi.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky pracovné postupy plánované ako zákroky a vykonávané z iných ako liečebných alebo diagnostických dôvodov alebo na označovanie ošípaných v súlade s príslušnými predpismi, ktoré sa skončia porušením alebo stratou citlivej časti tela, alebo zmenou štruktúry kosti sa zakazujú okrem týchto zákrokov: skracovanie očných zubov ciciakov brúsením alebo odštiknutím do siedmeho dňa života ciciaka, pričom povrch po odstránenom zube musí byť celý hladký; kly možno kancom skracovať, len ak je to nevyhnutné na predchádzanie zranení ostatných zvierat alebo z bezpečnostných dôvodov; skrátenie časti chvosta; kastrácia samcov ošípaných iným spôsobom ako pretrhnutím tkaniva; zavádzanie nosných krúžkov, iba ak sa zvieratá chovajú v systéme vonkajšieho chovu navoľno.
Skracovanie chvostov a skracovanie očných zubov sa nesmie vykonávať rutinne, ale iba tam, kde sú záznamy o výskyte poranení vemien prasníc, uší alebo chvostov ostatných ošípaných,

pričom pred vykonaním týchto opatrení sa musia prijať iné opatrenia na predchádzanie ohryzávania chvostov a iných zlozvykov vyplývajúcich z prostredia a z hustoty osadenia (z tohto dôvodu sa musia zmeniť nevhodné podmienky prostredia alebo systém riadenia); každý z opísaných zákrokov môže vykonať len veterinárny lekár alebo osoba zaškolená podľa § 4 tohto nariadenia vhodnými prostriedkami a pri dodržaní hygienických podmienok pod dozorom veterinárneho lekára alebo na jeho príkaz a ak sa kastrácia alebo skracovanie chvostov uskutočňuje po siedmom dni života ciciaka, možno ich vykonať len s použitím anestetík a nasledujúceho predĺženia analgézie veterinárnym lekárom.

Požiadavky a normy PH13: „Ochrana zvierat chovaných na hospodárke účely“

K PH13 a):
Zabezpečiť dostatočne početný personál s primeranými schopnosťami a vedomosťami, ktorý sa stará o zvieratá.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

O zvieratá sa musí starať dostatočne početný personál s primeranými schopnosťami, vedomosťami a profesionálnym oprávnením.

K PH13 b):
Všetky zvieratá chovať v hospodárskych zariadeniach, v ktorých ich pohoda závisí od včasnej pozornosti ľudí, dôkladne ich kontrolovať najmenej raz denne a zvieratá chované v iných zariadeniach kontrolovať podobným spôsobom v intervaloch dostatočných na vylúčenie akéhokoľvek utrpenia.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky zvieratá chované v hospodárskych zariadeniach, v ktorých ich pohoda závisí od včasnej pozornosti ľudí, musia byť dôkladne kontrolované najmenej raz denne; zvieratá chované v iných zariadeniach musia byť kontrolované podobným spôsobom v intervaloch dostatočných na vylúčenie akéhokoľvek utrpenia.

K PH13 c):
Zabezpečiť primerané stále osvetlenie alebo prenosné osvetlenie umožňujúce zvieratá kedykoľvek dôkladne skontrolovať.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Musí byť k dispozícii primerané stále osvetlenie alebo prenosné osvetlenie umožňujúce zvieratá kedykoľvek dôkladne skontrolovať.

K PH13 d):
Zabezpečiť, aby každé zviera, ktoré sa javí ako choré alebo poranené, bolo bezodkladne vhodne ošetrené, a ak zviera na takú starostlivosť nereaguje, čo najskôr zabezpečiť veterinárnu pomoc, a ak je to potrebné a možné vzhľadom na používanú technológiu, aby choré alebo poranené zvieratá boli izolované vo vhodnom ustajnení.
Požiadavky kladené na žiadateľa:

Každé zviera, ktoré sa javí ako choré alebo poranené, musí byť bezodkladne vhodne ošetrené, a ak zviera na takú starostlivosť nereaguje, musí sa čo najskôr zabezpečiť veterinárna pomoc; ak je to potrebné a ak je to možné vzhľadom na používanú technológiu, choré alebo poranené zviera sa musí izolovať vo vhodnom ustajnení s dostatkom suchej pohodlnej podstielky.

K PH13 e):
Dodržiavať povinnosť viesť záznamy o každom podanom liečive a o počte uhynutých zvierat zistených pri každej prehliadke. Tieto záznamy uchovávať počas troch rokov a zabezpečiť, aby boli dostupné na požiadanie zodpovedného orgánu.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Vlastník alebo držiteľ musí uchovávať záznamy o každom podanom liečive a o počte uhynutých zvierat zistených pri každej ich prehliadke; tieto záznamy sa musia uchovávať počas troch rokov a musia byť dostupné zodpovednému orgánu pri vykonávaní kontroly.

K PH13 f):
Zabezpečiť, aby voľnosť pohybu zvierat nebola obmedzovaná spôsobom, ktorý by im zapríčiňoval zbytočné utrpenie alebo poranenie.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Voľnosť pohybu zvierat, majúc na zreteli ich druh, a v súlade s uznávanými skúsenosťami a vedeckým poznaním, nesmie byť obmedzovaná spôsobom, ktorý by im zapríčiňoval zbytočné utrpenie alebo poranenie; ak sú zvieratá trvalo uviazané alebo pravidelne priväzované alebo zatvorené, musí im byť daný priestor primeraný ich fyziologickým a etologickým potrebám v súlade s uznávanými skúsenosťami a vedeckým poznaním.

K PH13 g):
Zabezpečiť, aby materiály použité na výstavbu ustajnenia a príslušenstvo, s ktorým môžu prísť zvieratá do styku, neboli pre zvieratá škodlivé a dali sa dôkladne čistiť a dezinfikovať.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Materiály používané na výstavbu ustajnenia, a najmä materiály na stavbu ohrád a príslušenstvo, s ktorými môžu prísť zvieratá do styku, nesmú byť pre zvieratá škodlivé a musia sa dať dôkladne čistiť a dezinfikovať.

K PH13 h):
Zabezpečiť, aby dvere a priechody boli také široké a vysoké, aby zvieratám pri prechádzaní nimi nespôsobovali poranenia, a ustajnenie a zariadenia na zabezpečenie zvierat boli zostrojené a udržiavané tak, aby na nich neboli ostré hrany alebo výčnelky, ktoré by mohli zvieratá poraniť.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Dvere a priechody musia byť také široké a vysoké, aby zvieratám pri prechádzaní nimi nespôsobovali poranenia. Ustajnenie a zariadenia na zabezpečenie zvierat musia byť zostrojené

a udržiavané tak, aby na nich neboli ostré hrany alebo výčnelky, ktoré by mohli zvieratá poraniť.

K PH13 i):
Zabezpečiť izoláciu, kúrenie a vetranie budovy tak, aby sa cirkulácia vzduchu, prašnosť, teplota, relatívna vlhkosť vzduchu a koncentrácia plynov udržovali na úrovni, ktorá nie je pre zvieratá škodlivá.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Izolácia, kúrenie a vetranie budovy musia zaručovať, aby sa cirkulácia vzduchu, prašnosť, teplota, relatívna vlhkosť vzduchu a koncentrácia plynov udržovali na úrovni, ktorá nie je pre zvieratá škodlivá.

K PH13 j):
Zabezpečiť vhodné a dostatočné prirodzené alebo umelé osvetlenie.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Zvieratá chované v budovách nesmú byť v nepretržitej tme alebo bez primeraného času oddychu od umelého osvetlenia; ak dostupné prirodzené svetlo je nedostatočné na vyhovenie fyziologickým alebo etologickým potrebám zvierat, musí sa zabezpečiť primerané umelé osvetlenie.

K PH13 k):
Zabezpečiť poskytnutie ochrany proti nepriazni počasia, dravcom a zdravotným rizikám zvieratám, ktoré nie sú chované v budovách, a tam, kde je to možné a potrebné.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Zvieratám, ktoré nie sú chované v budovách, a tam, kde je to potrebné a možné, musí sa poskytnúť ochrana proti nepriazni počasia, dravcom a zdravotným rizikám.

K PH13 l):
Všetky automatizované alebo mechanické zariadenia dôležité pre zdravie a pohodu zvierat kontrolovať aspoň raz denne a udržiavať tak, aby bola zabezpečená pohoda zvierat. Ak sa v chove používa systém umelého vetrania, zabezpečiť vhodný záložný systém zaručujúci dostatočnú obnovu vzduchu potrebnú na zachovanie zdravia a pohody zvierat, pri poruche systému, aby poplašný systém chovateľa upozornil na poruchu, ktorý je potrebné pravidelne testovať.
Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky automatizované alebo mechanické zariadenia dôležité pre zdravie a pohodu zvierat sa musia kontrolovať aspoň raz denne, a ak sa zistí porucha, musí byť okamžite odstránená, alebo ak to nie je možné, musia sa urobiť vhodné opatrenia na zabezpečenie zdravia a pohody zvierat až do odstránenia poruchy predovšetkým tým, že sa použijú alternatívne metódy kŕmenia a udržania vyhovujúceho prostredia; v chovoch, kde sa používa systém umelého vetrania, musí byť zabezpečený vhodný záložný systém zaručujúci dostatočnú obnovu vzduchu, potrebnú na zachovanie zdravia a pohody zvierat v prípade poruchy systému, a poplašný systém, ktorý chovateľa upozorní na poruchu; poplašný systém sa musí pravidelne testovať.

K PH13 m):
Zabezpečiť kŕmenie zvierat plnohodnotnou diétou alebo výživou primeranou ich veku a druhu v intervaloch podľa ich fyziologických potrieb a zabezpečiť, aby sa zvieratám neposkytlo také krmivo alebo tekutina v takej miere alebo s obsahom takých látok, ktoré by im mohli spôsobiť zbytočné utrpenie alebo ich poškodiť.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Zvieratá musia byť kŕmené plnohodnotnou diétou primeranou ich veku a druhu, v dostatočnom množstve na udržanie ich dobrého zdravia a na uspokojenie ich nutričných potrieb; žiadnemu zvieraťu nesmie byť poskytnuté krmivo alebo tekutina v takej miere alebo s obsahom takých látok, ktoré by mu mohli spôsobiť zbytočné utrpenie alebo ho poškodiť. Všetky zvieratá musia mať prístup ku krmivu v intervaloch podľa ich fyziologických potrieb.

K PH13 n):
Zabezpečiť všetkým zvieratám denne prístup k pitnej vode, vhodnému vodnému zdroju alebo zabezpečiť príjem vhodných tekutín iným spôsobom.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky zvieratá musia mať prístup k vhodnému vodnému zdroju alebo musí byť ich potreba príjmu tekutín uspokojená iným spôsobom.

K PH13 o):
Zabezpečiť, aby kŕmne zariadenia a napájacie zariadenia boli zhotovené a umiestnené tak, aby kontaminácia krmiva a vody a nežiaduci účinok súťaženia medzi zvieratami boli minimálne.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Kŕmne zariadenia a napájacie zariadenia musia byť naprojektované, zhotovené a umiestnené tak, aby kontaminácia krmiva a vody a nežiaduci účinok súťaženia medzi zvieratami boli minimálne.

K PH13 p):
Zabezpečiť, aby zvieratám neboli podávané iné látky okrem tých, ktoré sú podávané z liečebných alebo preventívnych dôvodov, alebo z dôvodov zootechnického ošetrenia podľa osobitného predpisu (bod 18 prílohy č. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v znení neskorších predpisov.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadne iné látky s výnimkou tých, ktoré sú podávané z liečebných alebo preventívnych dôvodov, alebo z dôvodov zootechnického ošetrenia (ako je uvedené v § 2 ods. 1 písm. c) nariadenia vlády č. 319/2003 Z. z., ktorým sa upravujú podrobnosti o zákaze používania niektorých látok s hormonálnym alebo tyrostatickým účinkom a beta-agonistických látok v chove hospodárskych zvierat) nesmú byť podávané zvieratám, len ak bolo vedeckými

štúdiami pohody zvierat alebo uznávanými skúsenosťami preukázané, že účinok týchto látok nie je škodlivý pre zdravie alebo pohodu zvierat.

K PH13 q):
Dodržiavať ustanovenia týkajúce sa vykonávania zákrokov na zvieratách porušujúcich neobnoviteľné časti organizmu podľa osobitného predpisu (bod 19 prílohy č. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ustanovenia týkajúce sa vykonávania zákrokov porušujúcich neobnoviteľné časti organizmu (napr. § 22 ods. 2 písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti) na zvieratách sa musia dodržiavať. Zakazuje sa týranie zvierat, ktorým je každé konanie okrem odôvodneného zdravotného a schváleného pokusného dôvodu, ktorým sa bez použitia anestetík, ak je to potrebné, spôsobí zvieraťu trvalé alebo dlhodobé porušenie neobnoviteľných častí organizmu okrem sterilizácie samíc a kastrácie samcov, brúsenia zobákov a kastrácie kohútikov, kupírovania časti chvosta psov v súlade s uznanými plemennými znakmi do veku 14 dní od narodenia a kupírovania časti chvosta malých prežúvavcov narodených na území Slovenskej republiky do veku osem dní, odrohovania mláďat domácich prežúvavcov do veku osem týždňov pri dodržaní podmienok zabraňujúcich rozširovaniu chorôb a okrem odstraňovania vlčieho pazúrika u psov, ktoré môže vykonávať len osoba s príslušným oprávnením.

K PH13 r):
Nevykonávať takú plemenitbu a nepoužívať také chovné postupy, ktoré spôsobujú alebo by mohli spôsobovať utrpenie alebo poranenie hociktorého zvieraťa.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Plemenitba alebo chovné postupy, ktoré spôsobujú alebo by mohli spôsobovať utrpenie alebo poranenie hociktorého z dotknutých zvierat, nesmú byť vykonané s výnimkou chovných postupov, ktoré by mohli spôsobiť minimálne alebo krátkodobé nevyhnutné utrpenie alebo poranenie, alebo ktoré by mohli vyžadovať zásahy, ktoré nespôsobia trvalé následky.